

ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่แวดล้อมน้ำหอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชาแนล นัมเบอร์โฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่แวดล้อมน้ำหอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

CHANEL NO. 5 : A SUITE OF MUSICAL PIECES ILLUSTRATING ASPECTS
THE ARTISTIC CONTEXT SURROUNDING THE ICONIC PERFUME

By
Mr. Siwanut Boonsripornchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Music Program in Music Research and Development
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2016
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่แวดล้อมน้ำหอม” เสนอโดย ศิวินัส บุญศรีพรชัย เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. Jean-David Caillouët

อาจารย์ ดร. อโณทัย นิตินน

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์อานันท์ นาคคง)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จิระเดช เสตะพันธุ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. Jean-David Caillouët)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อโณทัย นิตินน)

...../...../.....

55701317 : สาขาสาขาสังคีตวิจิตรและพัฒนา

คำสำคัญ : ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ / โคโค ชาแนล / ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ / ชาวดี คอลลาจ

คิวนัส บุญศรีพรชัย: ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่
แวดล้อมน้ำหอม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ. ดร. Jean-David Caillouet และ อ. ดร. อโณทัย นิติ
พน. 145 หน้า.

ในปี ค.ศ. 1921 โคโค ชาแนลได้ออกจำหน่ายน้ำหอม ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ออกมาครั้งแรกที่
ปารีส ซึ่งมีความโดดเด่น และกลิ่นที่ร่วมสมัยที่ปรากฏวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ แนวคิดแบบใหม่ของยุคสมัย
ผู้วิจัยเริ่มต้นศึกษาชุด “Années Folles” และประพันธ์ดนตรีโดยใช้แนวความคิด สุนทรียศาสตร์จากดนตรี
ศิลปะ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีลักษณะเฉพาะผ่านการศึกษาน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์

คำถามของผู้วิจัย คือ ความเชื่อมโยงระหว่างดนตรี สังคม และศิลปะ แท้จริงแล้ว คืออะไร ?
มันสามารถเชื่อมโยงและหยาบยืมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์นำมาสะท้อนผ่านดนตรีได้หรือไม่ ?

คำตอบได้ถูกแสดงออกผ่านชุดผลงานทางดนตรีที่เกิดจากการสำรวจเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่
ซับซ้อน จนเกิดเป็นบทประพันธ์ที่มีความหลากหลายทั้งทางเทคนิค และสุนทรียศาสตร์ 5 บทประพันธ์ ดังนี้

1. ‘1921, Les Cinq Doigts & No. 5’ 5’21”

2. ‘A Woman Who Wears Perfume.’ 8’72”

3. ‘Libération.’ 6’41

4. ‘OES, TOF.’

5. ‘Lucky No. 5’ 9’35”

สาขาวิชาสาขาสังคีตวิจิตรและพัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

55701317 : MAJOR : MUSIC RESEARCH AND DEVELOPMENT

KEYWORD : CHANEL No. 5 / COCO CHANEL / ELECTRO ACOUSTIC / SOUND COLLAGE

SIWANUT BOONSRIPOORNCHAI : CHANEL NO. 5 : A SUITE OF MUSICAL PIECES
ILLUSTRATING ASPECTS THE ARTISTIC CONTEXT SURROUNDING THE ICONIC PERFUME. THESIS
ADVISOR: JEAN-DAVID CAILLOUËT, Ph.D. AND ANOTHAI NITIBHON, Ph.D. 145 pp.

In 1921, Coco Chanel launched her perfume Chanel No. 5 in Paris. Its unique and modern scent revolutionized people's perception and infused the cultural history that followed with new ideas. Using the 'Années Folles'(1920s) as a starting point, the composer borrows ideas and aesthetics from the Music, Arts and social changes that characterized those vibrant years to musically investigate the culture and history that surrounds this world-famous perfume as well as looking at the influence those revolutions had on the subsequent musical evolution.

What are the intrinsic connections that link the arts, society and music ? How can the artistic ideas borrowed from that rich history of cultural chemistry be reflected through music ?

These questions are expressed through a set of musical compositions exploring various aspects of this complex history. This interconnected set of compositions is divided into 5 independent sections employing relevant and contrasting techniques and aesthetics:

1. '1921, Les Cinq Doigts & No. 5' 5'21"
2. 'A Woman Who Wears Perfume.' 8'72"
3. 'Libération.' 6'41"
4. 'OES, TOF.'
5. 'Lucky No. 5' 9'35"

Program in Music Research and Development

Graduate School, Silpakorn University

Signature Student

Academic Year 2016

Thesis Advisors' signature 1 2.

กิตติกรรมประกาศ

งานสร้างสรรค์และงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจาก อาจารย์ ดร. Jean-David Caillouet ซึ่งเป็นผู้มอบความรู้ความเข้าใจและคำปรึกษาในทุกขั้นตอนการทำงาน ทั้งอาจารย์ชัชธรรม ศิลป์สุพรรณ และ อาจารย์สิริเศรษฐ์ ปันฑุรอำพร ที่เป็นทั้งพี่ชาย และทั้งเป็นอาจารย์คอยช่วยเหลือด้านต่างๆ อีกด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ อโนทัย นิตินน อาจารย์อานันท์ นาคคง และอาจารย์ จิระเดช เสตะพันธุ์ที่เข้าร่วมเป็นกรรมการและชี้แนะสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง ให้งานวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณครอบครัวบุญศรีพรชัย และทิพย์วัฒนา ที่คอยช่วยเหลือค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ และคอยทำอาหารให้มีแรงในการทำงาน หากปราศจากครอบครัวทั้งสองนี้ย่อมไม่เกิดวิทยานิพนธ์ขึ้น นี้อย่างแน่นอน ผู้วิจัยซาบซึ้งอย่างสุดแรงกล้า

ขอขอบพระคุณพี่เฟริน พี่โอม และแพท ที่สละเวลามาอ่านบทประพันธ์ให้มีความสมบูรณ์ งดงามมากยิ่งขึ้น

สุดท้ายขอขอบคุณกำลังใจจาก คุณณัฐนิช โรจนถาวร และคุณสุกนิช มนัสปิยะ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณภาพภาพประกอบที่งดงามจาก นื่องป๊ก วรุต นอกจากนี้ที่ขาดไม่ได้เลยคือ เพื่อนร่วมชั้น และเพื่อนชาวคณะดุริยางคศาสตร์ ต้า โม มีน ฟาง แวนที่มักจะแลกเปลี่ยนความรู้และเรื่องราวในชีวิตหล่อหลอมให้ผู้วิจัยเป็นอย่างทุกวันนี้ ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจสืบเนื่องต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
วิธีการและขั้นตอนของการวิจัย.....	3
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	5
ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ (CHANEL NO. 5).....	5
กลิ่นแห่งยุคสมัยใหม่.....	9
บริษัททางสังคม วัฒนธรรม และแนวทางศิลปะที่แวดล้อม ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์.....	10
3 แนวคิดและแนวประพันธ์ดนตรีที่เกี่ยวข้อง.....	30
การสร้างสรรค์ด้วยแนวคิดแบบคอลลาจ.....	30
การสร้างสภาวะนามธรรม.....	32
การทดลองสร้างงานด้วย “กติกา”.....	32
แนวการประพันธ์ดนตรีที่เกี่ยวข้อง.....	33
เทปมิวสิค (Tape Music) หรือมิวสิค คงกรีต (Music Concrete).....	33
ซาวด์คอลลาจ (Sound Collage)	34
อิเล็กทรอนิกส์อะคูสติค (Electroacoustic)	37
เอ็กเพอริเมนทอล มิวสิค (Experimental Music).....	38
บทวิเคราะห์บทประพันธ์อ้างอิง.....	40

บทที่	หน้า
เบอร์นาร์ต พาร์เมเกียนี (Bernarard Parmegiani)	
Accidents / Harmoniques.....	40
พอลลีน โอริเวอร์รอส (Pauline Oliveros)	
Beautiful Soop.....	48
มอร์ตัน เฟลด์แมน (Morton Feldman)	
5 Pianos.....	52
สร้างสรรค์ชิ้นงานจากข้อมูลที่ได้รับ.....	54
บทประพันธ์เพลง 1921, Les Cinq Doigts & No. 5.....	55
บทประพันธ์เพลง A woman who wears perfume.....	55
บทประพันธ์เพลง Liberation.....	56
บทประพันธ์ OES, TOF.....	56
บทประพันธ์ Lucky, No. 5.....	57
4 บทวิเคราะห์การประพันธ์ดนตรี.....	58
บทประพันธ์ชิ้นที่ 1 : 1921 Les Cinq Doigts & No.5.....	58
โครงสร้างบทประพันธ์.....	61
บทประพันธ์ชิ้นที่ 2 : A woman who wears perfume.....	63
บทประพันธ์ชิ้นที่ 3 : Liberation.....	70
บทประพันธ์ชิ้นที่ 4 : OES, TOF.....	77
แนวคิดและวัตถุประสงค์ของบทประพันธ์.....	77
ทำนองจากผู้เล่น (ในบทประพันธ์ชิ้นที่ 5).....	77
แนวทำนองจาก Les Cinq Doigts และ The Rite of Spring ของสตราวิงส์.....	78
บทประพันธ์สมัยนิยม.....	81
แนวคิดของลัทธิลูกบาศก์นิยม.....	82
บทประพันธ์ชิ้นที่ 5 : Lucky, No.5.....	91
โครงสร้างบทประพันธ์.....	93
5 สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	95
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป.....	97

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	98
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก ภาพแสดงกราฟฟิคสกอร์	
บทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5.....	103
ภาคผนวก ข ภาพแสดงสกอร์	
บทประพันธ์ A woman who wears perfume.....	106
ภาคผนวก ค ภาพแสดงสกอร์	
บทประพันธ์ Libération.....	111
ภาคผนวก ง ภาพแสดงสกอร์	
บทประพันธ์ OEF, TOF.....	115
ภาคผนวก จ ภาพแสดงสกอร์	
ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5.....	140
ประวัติผู้วิจัย.....	144

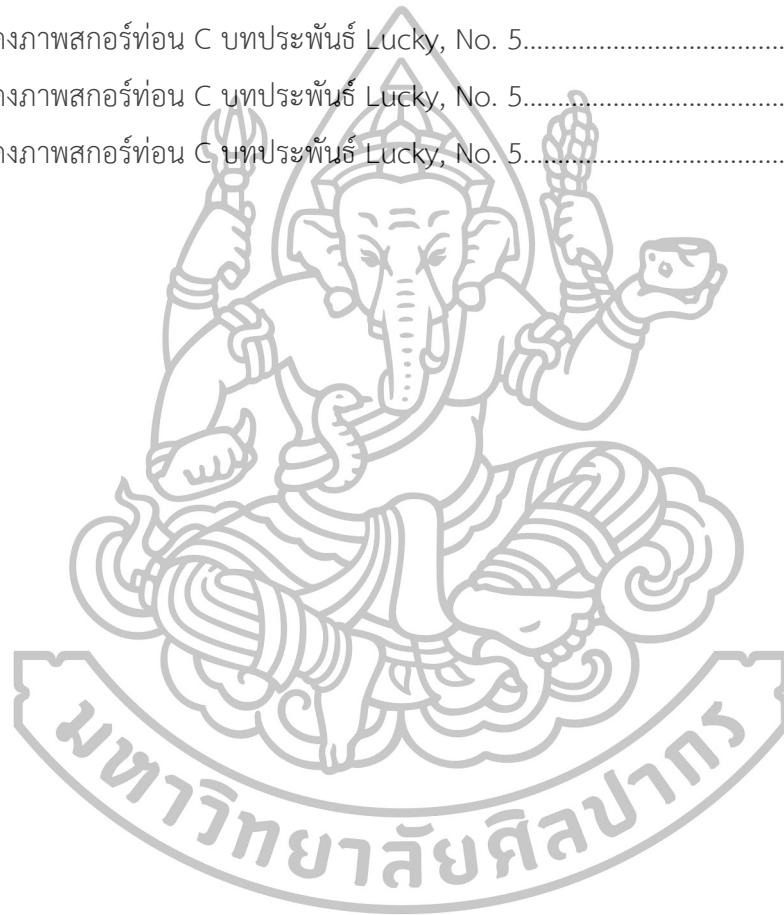
สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงภาพรูปดาวห้าแฉกที่มีมักจะอยู่บนกระจกในสถานที่ศาสนาคริสต์.....	7
2	แสดงภาพลักษณะของน้ำหอม CHANEL No. 5.....	8
3	แสดงภาพบทกวีที่กียอม อะโพลลิแนร์เมื่อปี ค.ศ.1915.....	16
4	แสดงภาพการแสดงบัลเล่ต์เดอะ พาเหรด (The Parade)	17
5	แสดงภาพ The Rite of Spring.....	18
6	แสดงภาพวิธีการตรวจสอบเอกสารที่เรียกว่าแกลเลรี่ พรูฟ.....	22
7	แสดงภาพแคตตาล็อกน้ำหอมที่ออกปี ค.ศ.1924.....	23
8	แสดงภาพ (ก) กล่องบรรจุภัณฑ์ในลักษณะคอลลาจ (Collage) (ข) เป็นภาพวาด แบบตัด-แปะของปีกัสโซ่.....	24
9	แสดงภาพ“Still Life with Chair Caning”	25
10	แสดงภาพขวดน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ที่ตีหนดของชาวาดอร์ ดาลี.....	27
11	แสดงภาพงานศิลปะแบบป๊อป-อาร์ตของแอนดี้ วอร์ฮอล.....	28
12	แสดงภาพทหารที่เข้าคิวหน้าร้านชาแนลเพื่อรับน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์.....	28
13	แสดงภาพงานศิลปะแบบคอลลาจ โดย ริชาร์ด ฮามิลตัน.....	35
14	แสดงภาพตัวอย่างของการชาวด์ คอลลาจในงานของ ชาร์ล โอฟี.....	36
15	แสดงภาพกราฟฟิกส์กร์แบบร่างโดยผู้วิจัย.....	42
16	แสดงภาพโซโนแกรมบทประพันธ์ของเบอร์นาร์ด พาร์เมเกียนี้.....	43
17	แสดงภาพเสียงลากยาวที่ย่านความถี่ 440 Hz.....	44
18	แสดงภาพลักษณะของเสียงที่ถูกขัดแย้ง.....	46
19	แสดงวิธีการสร้างความน่าสนใจด้วยความต่างกันอย่างสุดขั้วของความต้ง-เบา.....	47
20	แสดงภาพการทำงานของอุปกรณ์เทปดีเลย์.....	50
21	แสดงท่อนบทประพันธ์ 1921 Les Cinq Doigts & No. 5 ที่แบ่งตามลักษณะเสียง	62
22	แสดงภาพ (ก) โฆษณาชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ปี ค.ศ. 1921”The New Woman” (ข) โฆษณาชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ปี ค.ศ. 1954 “Marilyn Monroe”	65
23	แสดงภาพแพชชิงดีเลย์บนโปรแกรม Max/Msp.....	67
24	แสดงกราฟฟิกส์ที่บอกตำแหน่งของเสียงที่อัดมาก่อน.....	68
25	แสดงองค์ประกอบย่อยของเสียงคลาริเน็ตที่ถูกนำมาเรียบเรียงใหม่ ของบทประพันธ์ A woman who wears perfume.....	69

ภาพที่	หน้า
26	แสดงภาพการเปลี่ยนมาตราส่วนกำกับจังหวะของบทประพันธ์ Liberation..... 74
27	แสดงทิศทางของทำนองจากบทประพันธ์ Les Cinq Doigts ประพันธ์โดยอิกอร์ สตราวินสกี..... 75
28	แสดงการนำมาใช้ในบทประพันธ์ของผู้วิจัย..... 76
29	แสดงภาพโหมด A มิกโซลิเดียน..... 78
30	แสดงภาพแนวทำนองหลักที่พัฒนาจากโหมดมิกโซลิเดียน..... 78
31	แสดงแนวทำนอง Les Cinq Doigts ที่นำมาขยายในห้องที่ 82 ของประพันธ์ OES, TOF..... 79
32	แสดงแนวทำนอง Les Cinq Doigts ที่มีการเปลี่ยนระดับเสียง ในห้องที่ 88 ของบทประพันธ์ OES, TOF..... 79
33	แสดงภาพวัตถุที่มาจากบทประพันธ์ The Rite of Spring..... 80
34	แสดงภาพ “Mistinguett” นักแสดงและนักร้องชาวฝรั่งเศส..... 81
35	แสดงภาพชาแนล นัมเบอร์ไฟว์..... 82
36	แสดงภาพ (ก) ชื่องาน “Still-Life with Violin” โดย จอร์จ บราฮาม (George Braque) ในปีค.ศ.1911 (ข) ชื่องาน “Girl with Mandolin” โดย พาลโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso) ในปี ค.ศ. 1910..... 83
37	แสดงภาพ (ก) ชื่องาน “The Pont-Neuf” (ข) ชื่องาน “Man with Guitar” โดย พาลโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso)..... 84
38	แสดงภาพชื่องาน “Fugue in Red” โดย พอล กลี (Paul Klee) 85
39	แสดงการซ้อนทับของแนวทำนองในช่วงห้องที่ 17-24..... 86
40	แสดงการซ้อนทับของแนวทำนอง ในช่วงห้องที่ 39-45..... 87
41	แสดงแนวความคิดของคอลลาจสกอร์..... 88
42	แสดงตัวอย่างการรงค์ประกอบย่อยที่แทรกอยู่ในระหว่างบทประพันธ์ ในห้องที่ 53-57 และ 69-70..... 89
43	แสดงการนำวัตถุที่มาจาก The Rite of Spring ที่มีการนำมาประยุกต์ใหม่ให้ เหมาะสมกับบทประพันธ์ของผู้วิจัย..... 90
44	แสดงแบบร่างข้อมูลกราฟฟิกของโครงสร้าง..... 91
45	แสดงให้เห็นช่วงเวลาและความหนาแน่นของโครงสร้าง บทประพันธ์ Lucky, No. 5..... 93

ภาพที่	หน้า
46 แสดงชุดเสียงที่เกิดจากนักดนตรีดันสอดออกมา.....	94
47 แสดงภาพกราฟฟิกส์กรอ์บทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5.....	104
48 แสดงภาพกราฟฟิกส์กรอ์บทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5.....	105
49 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ A whoman who wears perfume.....	107
50 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ A whoman who wears perfume.....	108
51 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ A whoman who wears perfume.....	109
52 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ A whoman who wears perfume.....	110
53 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ Libération.....	112
54 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ Libération.....	113
55 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ Libération.....	114
56 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	116
57 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	117
58 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	118
59 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	119
60 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	120
61 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	121
62 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	122
63 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	123
64 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	124
65 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	125
66 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	126
67 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	127
68 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	128
69 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	129
70 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	130
71 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	131
72 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	132
73 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	133
74 แสดงภาพสกรอ์บทประพันธ์ OES, TOF.....	134

ภาพที่		หน้า
75	แสดงภาพสกอร์บทประพันธ์ OES, TOF.....	135
76	แสดงภาพสกอร์บทประพันธ์ OES, TOF.....	136
77	แสดงภาพสกอร์บทประพันธ์ OES, TOF.....	137
78	แสดงภาพสกอร์บทประพันธ์ OES, TOF.....	138
79	แสดงภาพสกอร์บทประพันธ์ OES, TOF.....	139
80	แสดงภาพสกอร์ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5.....	141
81	แสดงภาพสกอร์ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5.....	142
82	แสดงภาพสกอร์ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5.....	143

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

กลิ่นหอม มีความสอดคล้องกับมนุษย์มาเป็นเวลานาน เริ่มตั้งแต่ยุคอียิปต์โบราณที่มีการเผาดอกไม้ ยางไม้ หรือวัตถุดิบจากธรรมชาติต่างๆ ให้เกิดกลิ่นผสมเป็นกลิ่นหอมเพื่อใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา ต่อมามนุษย์เริ่มมีการพัฒนาโดยสามารถสกัดกลิ่น ไม่ว่าจะเป็นการกลั่น การต้ม การบด เพื่อให้วัตถุดิบทางธรรมชาติดกลายเป็นน้ำมันหอมระเหย และนำมาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดกลิ่นใหม่ๆ ศาสตร์ของการทำน้ำหอมจึงเกิดขึ้น จากเดิมที่กลิ่นหอมใช้สำหรับพิธีกรรมทางศาสนาอย่างเดียว มนุษย์ใช้น้ำหอมเหล่านั้นมาทอหุ้มร่างกายเพื่อปกปิดกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ของตนเอง อาจเป็นเพราะมนุษย์มีความต้องการการยอมรับจากสังคมว่าเป็นพวกเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความอ่อนใจและปลอดภัย¹ น้ำหอมจึงถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยวิทยาการใหม่ๆ ให้เข้ากับยุคสมัยจวบจนถึงปัจจุบัน

เป็นเรื่องธรรมดาทั่วไปของมนุษย์ที่ต้องการการยอมรับและเข้าสังคม หรือเพื่อความรู้สึกสบายใจที่ดี น้ำหอมจึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน จากการใช้ที่เป็นความเคยชิน กลายเป็นว่าความน่าสนใจของน้ำหอมไม่ได้หยุดเพียงเท่านั้น คำถามที่เกิดขึ้นคือ ภายในน้ำหอมที่เราใช้กันเป็นประจำมีส่วนประกอบอะไรบ้าง วัตถุดิบหรือสารเคมีอะไรที่ผสมให้เกิดกลิ่นหอมขึ้นมาได้ คล้ายกับว่าเป็นมายากลที่เราสงสัยว่าพวกเขาทำได้อย่างไร แน่นอนว่าการค้นคว้าหาความรู้ย่อมเริ่มจากสิ่งใกล้ตัว หรือความชอบส่วนตัว น้ำหอมที่ถูกเลือกมาดมเป็นกลิ่นที่ผู้วิจัยชื่นชอบ คือ CHANEL No. 5

¹ แพททริก ซัสคีน, **น้ำหอม**, แปลจาก Das Parfum, แปลโดย สีมิน [นามแฝง], (กรุงเทพฯ : ดับเบิลยูเอส, 2545), 15.

CHANEL No. 5 เป็นน้ำหอมที่ผู้วิจัยเลือกใช้มาตลอด ด้วยความหลงใหลในกลิ่นกึ่งดีรูปทรงที่เรียบง่ายแต่ทรงอำนาจพิกัด หรืออาจจะเลือกใช้ด้วยความนิยมกึ่งดี (Popularity) ในการเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความพยายามที่จะเลือกวัตถุที่เราเคยชิน ที่อยู่ใกล้ตัวมาเชื่อมโยงให้เกิดวิธีการสร้างสรรค์งานประพันธ์ดนตรี โดยผู้วิจัยมองว่าการเสาะหาวัตถุดิบที่ใช้ในการประพันธ์มีอยู่รอบตัวเรา หากวิเคราะห์ และลงลึกได้ในรายละเอียด

เมื่อได้ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ No. 5 พบว่ามันเปรียบเสมือนประติมากรรมใหญ่ที่นำพาเข้าไปสู่อีกโลกหนึ่ง ที่เบื้องหลังมีเส้นทางที่อุดมไปด้วยทางแห่งศิลปะ ดังเช่นคำกล่าวของฌอง-หลุยส์ ปรอมองต์ กล่าวว่า “สำหรับผม No. 5 ไม่ใช่แค่น้ำหอม แต่เป็นวัตถุทางวัฒนธรรมที่ผ่านกาลเวลามานาน และถูกขัดเกลามาให้ลึกซึ้งมากขึ้น มันถูกสร้างโดยอัจฉริยะผู้ยิ่งใหญ่ อยู่บนทางแห่งความเป็นยุคสมัยใหม่ (ศตวรรษที่ 20) ที่แวดล้อมไปด้วยความเป็นศิลปะ นี่คือ ประวัติศาสตร์ของมัน”

คำถามที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยได้ขึ้นมาว่า เราสามารถนำความคิดเหล่านั้นที่ร่ายล้อมซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ไปสู่เทคนิคการประพันธ์ดนตรีได้หรือไม่ ในบริบทของดนตรีเองเกิดอะไรขึ้นบ้าง มีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และมันจะพัฒนาเทคนิคการประพันธ์ดนตรีจากเดิมของผู้วิจัยได้อย่างไร

ฉะนั้นงานประพันธ์ดนตรีภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ ซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่แวดล้อมน้ำหอมจึงถือเป็นงานสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดวิธีคิด และระบบระเบียบในแบบการสร้างงานชิ้นหนึ่งขึ้นมา โดยที่สามารถอ้างอิงได้ในการมีอยู่ของมัน เป็นนัมเบอร์ไฟว์ในแบบฉบับของผู้วิจัยเอง ซึ่งงานจะเป็นรูปแบบคอนเซ็ปชวล (conceptual) ปริมาณของบทประพันธ์มีทั้งหมด 5 ผลงาน ที่อยู่ในรูปแบบฟิกซ์ มีเดีย (fixed media)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่แวดล้อมซาแนล นัมเบอร์ไฟว์
2. เพื่อนำองค์ความรู้นำมาพัฒนาทักษะความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานการ

ประพันธ์ดนตรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด และสุนทรียศาสตร์ที่แวดล้อมน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์
2. ศึกษาดนตรีที่มีเทคนิคที่สามารถสอดคล้องกับแนวคิด, ปรัชญาของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ จากศิลปินหลายๆ ท่าน
3. สร้างผลงานในรูปแบบฟิกซ์ มีเดีย (Fixed Media) ประกอบไปด้วย 5 ผลงาน

วิธีการและขั้นตอนของการวิจัย

ขั้นเตรียมการ

1. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่สนใจ
2. ค้นคว้าข้อมูลในของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์
3. ศึกษาและตีความ เพื่อทดลองสร้างสรรค์งานเพลงในรูปแบบอะคูสติคและ

อิเล็กทรอนิกส์

ขั้นดำเนินการ

1. ศึกษาแนวคิดในศาสตร์และศิลปะแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์
2. ศึกษาเทคนิคการสร้างสรรคงานของศิลปินต่างๆ ทั้งอิเล็กทรอนิกส์และอะคูสติค
3. ประพันธ์บทเพลงสั้นๆ เพื่อทดลองวิธีการต่างๆ ให้สอดคล้องกับเรื่องราวของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์
4. ประพันธ์บทเพลง 5 บทประพันธ์
5. เสนอบทประพันธ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุง

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

รวม 4 ปี

เริ่มงานวิจัย เดือน มกราคม พ.ศ. 2556

เสนองานวิจัยภายในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. วิธีการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่ ที่มีความเฉพาะตัวมากขึ้น
2. สร้างประสบการณ์ในการฟังให้มีความหลากหลาย
3. เผยแพร่แนวทางการประพันธ์ดนตรีในรูปแบบวิชาการ

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ (CHANEL NO. 5)

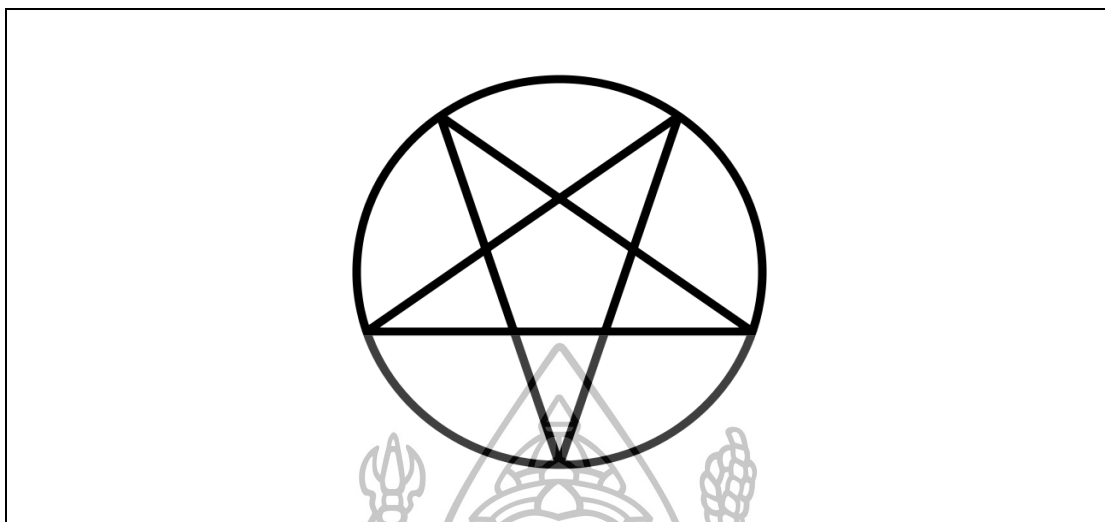
ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ เผยโฉมขึ้นมาครั้งแรกในปี ค.ศ. 1920 โดยปรากฏอยู่ภายในร้านของโคโค ชาแนลเพียง 100 ขวด โดยจัดให้เป็นของขวัญสำหรับลูกค้าชั้นดีในช่วงคริสต์มาส กลิ่นของมันถูกฉีดอยู่ในห้องเสื้อของเธอ ซึ่งเป็นที่พอใจและเป็นที่ต้องการอย่างมากในกลุ่มลูกค้าของเธอ และในปีค.ศ. 1921 โคโค ชาแนลตัดสินใจขายและยกให้นัมเบอร์ไฟว์เป็นน้ำหอมรุ่นแรกในยี่ห้อของตัวเอง

นัมเบอร์ไฟว์ถูกสร้างโดยนักผสมน้ำหอมชาวรัสเซีย นามว่า เออเนส บรูซ (Ernest Beaux) ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 บรูซจำเป็นต้องหนีการปฏิวัติสังคมนิยมในรัสเซีย เพื่อมาอาศัยในฝรั่งเศส เชื่อกันว่าในช่วงความวุ่นวายนี้เขานำเอาส่วนผสมที่มีชื่อว่า บูเคท์ เดอ แคทเทอร์ริน (Bouquet de Catherine) ที่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านยอดขายมาปรับปรุงใหม่ และใช้ชื่อว่า แรลเลต นัมเบอร์วัน (Rallet No. 1) ซึ่งในขณะนั้นพอดีกับช่วงเวลาที่โคโค ชาแนลต้องการหาน้ำหอมตัวแรกให้กับยี่ห้อของเธอ ทั้งสองจึงได้นัดพบกันที่เมืองคานส์ในปี 1920 ผ่านการช่วยเหลือของ แกรน ดุค ดิมิทรี พาโลวิช (Grand Duke Dmitri Pavlovich) แห่งรัสเซีย บรูซนำเสนอส่วนผสมดังกล่าวที่ปรุงเสร็จแล้วและกำลังปรุงอยู่ให้เธอทดลอง ซึ่งมีทั้งหมด 2 กลุ่ม คือ หมายเลข 1-5 และหมายเลข 20-24 หมายเลขที่โคโคเลือก คือ หมายเลข 5 บรูซถามว่า “มันควรถูกใช้ชื่ออะไรดี?” โคโค ชาแนลตอบว่า “ฉันกำลังจะเปิดตัวเสื้อผ้าในวันที่ 5 เดือน 5 เราควรจะใช้เลขนี้เป็นชื่อ อีกทั้งหมายเลข 5 จะนำโชคให้กับ

เรา ฉะนั้นตั้งชื่อให้มันว่า นัมเบอร์ไฟว์ (No. 5)²” โคโค่ ชาแนล มีความคลั่งไคล้และหลงใหลใน หมายเลข 5 เป็นอย่างมาก มันเกิดจากการล่อหลอมวิถีชีวิตตั้งแต่วัยเด็กของเธอที่หมู่บ้านอูบาซีนา (Aubazine) ในวัยเด็กของโคโค่ ชาแนลถูกเลี้ยงดูในคอนแวนต์ที่ดูแลโดยนักบวช และแม่ชีคณะซิสเตอร์เซียน ซึ่งเลข 5 นั้นจะมีความพิเศษและสำคัญมากในสถานที่แห่งนี้ โดยมักจะแฝงอยู่ในสถาปัตยกรรมที่ใช้ในการศาสนาพิธีของคณะซิสเตอร์เซียน (Cistercian) ในแถบประเทศทางฝั่งยุโรป ซึ่งมักจะกล่าวถึงเรื่องอัศวินเท็มพาร์, การสร้างตามทฤษฎีสัดส่วนทองคำของพีธากอรัสที่หมายถึง สัดส่วนของดาว 5 แฉก และสัดส่วนของมนุษย์ เลข 5 ยังมีนัยะที่เป็นศูนย์กลางของสสารที่ก่อให้เกิดจักรวาล ดิน น้ำ ลม และ ไฟ หรือเกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณที่สัมผัสไม่ได้

โคโค่ ชาแนลเชื่อในเรื่องของโชคกลาง หมอคูยิปซีเคยบอกเธอว่าเลข 5 จะเป็นเลขนำโชคให้แก่เธอ ราศีของเธอ ราศีสิงห์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์หมายเลข 5 เช่นเดียวกัน และเรื่องราวที่เธอไม่เคยลืมเกี่ยวกับสัญลักษณ์ดาว 5 แฉกที่อยู่บนกระจกโม่เสกของโบสถ์ที่เธอเคยอาศัยอยู่ตอนยังเยาว์ย่อมมอบความหวังอะไรบางอย่างแก่เธอแน่นอน แต่จะเป็นอะไรในข้อเท็จจริงเหล่านี้ เธอเชื่อว่าเลข 5 จะนำพาโชคมาให้เธอ

² Lisa Chaney, CHANEL: An Intimate Life (U.K.: Penguin Books, 2011), 212.

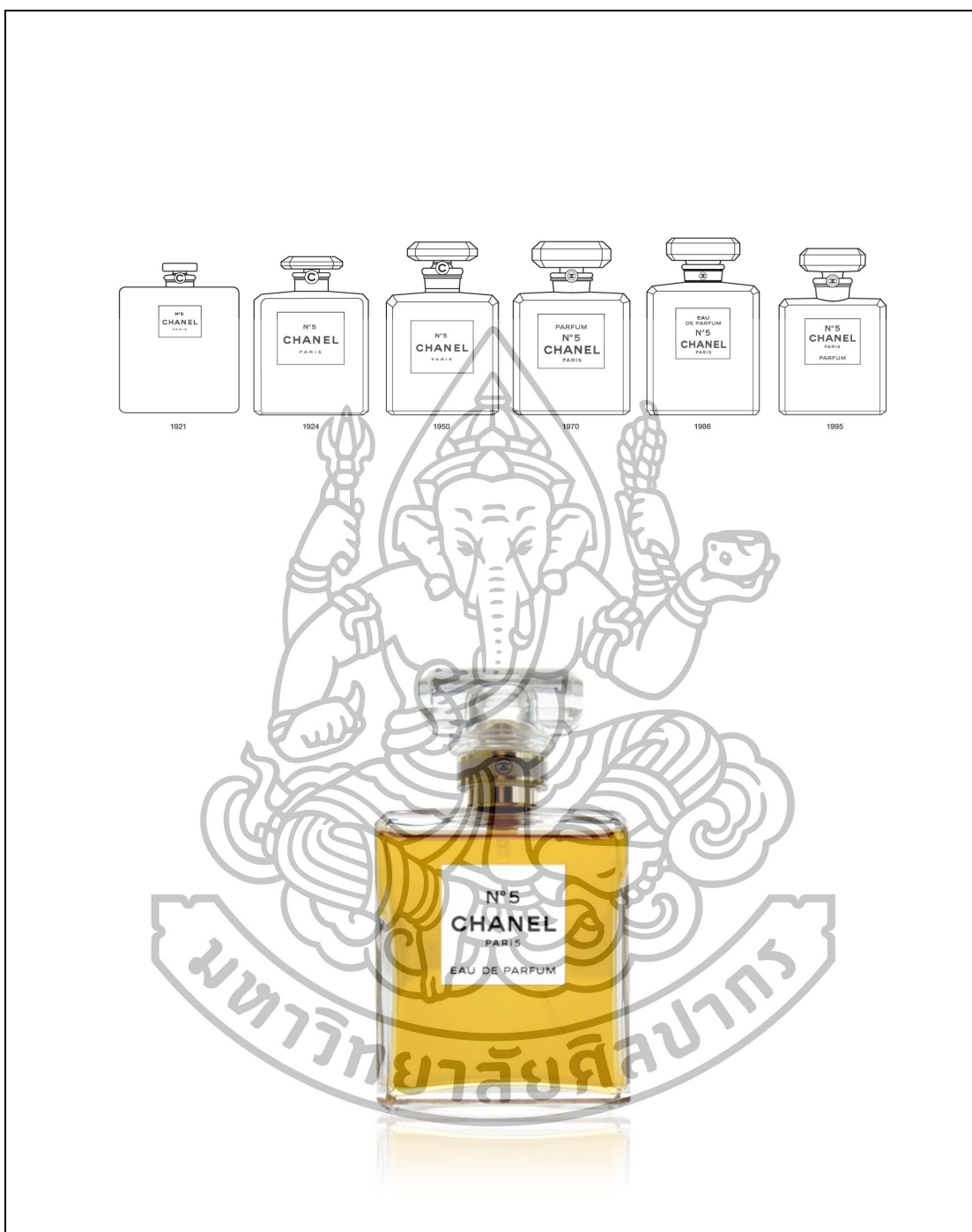
ภาพที่ 1 แสดงถึงรูปดาวห้าแฉกที่มักจะอยู่บนกระจกในสถานที่ศาสนาคริสต์

ที่มา : Wikipedia.org, Number 5, เข้าถึงเมื่อ 3 เมษายน 2558, เข้าถึงได้จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Chanel_No._5

จากหนังสือ The Secret of Chanel No. 5: The Intimate History of the World's Most Famous Perfume โดย Tilar J. Mazzeo ได้สนับสนุนความเชื่อของโคโคว่า

โคโค ชาแนล เชื่ออย่างลึกซึ้งในพลังและความหมายของหมายเลข 5 ที่เป็น ”เลขนำโชคที่มาจากวัยเด็กของเธอ” ที่อุบาสิน โคโค กับหมายเลข 5 กลายเป็นเกมส์การละเล่นระหว่างกัน “เธอมักจะเขียนเลขนี้ไว้บนดิน ด้วยกิ่งไม้ที่เธอหามา หรือมักจะมองหาเลขตัวนี้นับป้ายสุสาน” เมื่อโคโคเดินทางออกจากคอนแวนต์ เธอทิ้งความหลังไว้ที่นี่ แต่ไม่เคยละทิ้งความเชื่อในหมายเลข 5 ที่ว่าเป็นเลขประจำตัวของเธอ³

³ Tilar Mazzeo, *The Secret of Chanel No. 5: The Intimate History of the World's Most Famous Perfume* (New York : Harper Collins, 2011), n. pag.

ภาพที่ 2 ลักษณะของน้ำหอม CHANEL No. 5

ที่มา : Wikipedia.org, **Chanel No. 5**, Accessed April 3, 2015. Available from [https://en.](https://en.wikipedia.org/wiki/Chanel_No._5)

[wikipedia.org/wiki/Chanel_No._5](https://en.wikipedia.org/wiki/Chanel_No._5)

กลิ่นแห่งยุคสมัยใหม่

I, Who loves woman, wanted to give her clothes in which she could be comfortable, in which she could drive a car, yet at the same time clothes that emphasized her femininity, clothes that flowed with her body. A woman is close to being naked when she is well dressed. I wanted to give her a perfume, but an artificial perfume . . . I don't want rose or lily of the valley; I want a perfume that is compound.⁴

ผู้ใดรักผู้หญิง ผู้ที่ต้องการมอบเสื้อผ้าที่เธอสวมใส่ได้สบาย เพื่อให้พวกเขาสามารถขับรถได้ ขณะเดียวกันต้องจับเน้นความเป็นผู้หญิงด้วย ทั้งเสื้อผ้าเหล่านั้นต้องไหลลื่นไปกับร่างกายของพวกเขา ผู้หญิงต้องใกล้เคียงกับสภาวะเปลือยเมื่อพวกเขาสวมใส่ ฉันต้องการมอบน้ำหอมแก่พวกเขา แต่เป็นน้ำหอมประดิษฐ์ ฉันไม่ต้องการกุหลาบหรือดอกลิลลี่มาบัดนี้ ฉันต้องการน้ำหอมที่เป็นสารประกอบ

จากคำกล่าวของ โคโค ชาแนล เธอต้องการน้ำหอมที่มีกลิ่นคล้ายกับกลิ่นของผู้หญิง กลิ่นที่สามารถดึงความเย้ายวนของความสาวได้ กลิ่นที่สามารถดึงเสน่ห์ของผู้หญิงให้ลึกลับน่าค้นหาและความเย้ายวนใจ โดยเธอไม่ต้องการน้ำหอมที่มีกลิ่นเป็นดอกไม้ธรรมชาติมาบัดนี้กลิ่นของผู้หญิง โคโค แสดงทัศนคติที่เรียบง่ายว่า “เสื้อผ้า คือ สิ่งประดิษฐ์ ในทางเดียวกันฉันเชื่อว่าน้ำหอมไม่ได้พยายามเลียนแบบธรรมชาติ มันควรจะเป็น การประดิษฐ์จากธรรมชาติ ”

โคโคเปลี่ยนการรับรู้กลิ่นน้ำหอมด้วยกลิ่นที่เราเดาไม่ถูกกว่าคือกลิ่นของอะไร No.5 มีส่วนผสมกว่า 80 ชนิด ถึงแม้ว่าส่วนผสมจะทำให้เกิดกลิ่นหอมเหมือนอยู่ในสวน แต่ไม่มีใครรู้

⁴ No. 5 Culture.com, **A Manifesto**, accessed April 8, 2015, available from http://5-culture.chanel.com/en/un_manifeste/

ได้ว่าอยู่ในสวนของอะไร สิ่งนี้เป็นวิธีที่เธอสร้างประวัติศาสตร์ฉากใหม่ในวงการน้ำหอม No.5
สร้างความประหลาดใจด้วยความเป็นนามธรรม⁵

No. 5 ไม่ได้สกัดจากวัตถุดิบธรรมชาติเท่านั้น มันถูกให้กลายเป็น *น้ำหอมประดิษฐ์* ด้วยสารเคมีที่ชื่อว่า อัลเดไฮด์ (Aldehyde) ซึ่งเป็นสารเคมีที่ช่วยดึงกลิ่นวัตถุดิบธรรมชาติให้มีความจรรวมมากยิ่งขึ้น คล้ายกับการใส่มะนาวเพื่อช่วยดึงรสชาติของสตรอเบอร์รี่ นำมาผสมกับวัตถุดิบอีก 80 ชนิดเน้นเฉพาะมะลิ (จากเมืองกราสส์ เป็นเมืองที่โด่งดังเรื่องการทำน้ำหอม) ทำให้กลิ่นของ No. 5 มีความซับซ้อน และคาดเดาได้ยากว่าเป็นกลิ่นของอะไร (Abstract Scent) เรื่องราวที่ถูกเพิ่มเติมขึ้นมาหลังจากนี้มักจะกล่าวว่า No. 5 เป็นน้ำหอมสังเคราะห์ตัวแรกของโลก (First Synthetic Perfume)

ความมั่งคั่งของกลิ่นนิ่มเบอร์ไฟว์จึงไม่ใช่การเผยกลิ่นธรรมชาติของวัตถุดิบ แต่มันคือการเผยลักษณะของความนามธรรม ด้วยการผสมผสานเคมีทางวิทยาศาสตร์ให้มีการปรับเปลี่ยนกลิ่นของธรรมชาติให้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยการแสดงออกถึงสภาวะนามธรรมมักจะเกิดในช่วงศตวรรษที่ 20 ที่ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกถึงเรื่องราวในใจของพวกเขาเอง ไม่ใช่แสดงออกถึงความจริงรอบๆ ตัวของพวกเขา

บริบททางสังคม วัฒนธรรม และแนวทางการศิลปะที่แวดล้อมนิ่มเบอร์ไฟว์

ในช่วงเวลาที่ซาแนล นิ่มเบอร์ไฟว์ปรากฏออกมา อยู่ในช่วงต้นปี ค.ศ.1900 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยุโรปมีการเคลื่อนไหวทางปรัชญาที่ควบคู่ไปกับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปในสังคมของฝั่งตะวันตกช่วงศตวรรษที่ 19-20 นอกจากนี้ช่วง ปี ค.ศ. 1919-1929 เป็นช่วงที่เรียกว่า “Années Folles” (แปลภาษาไทย ยุคทองของศตวรรษที่ 20 หรือ ช่วงปีแห่งความบ้าคลั่ง) ที่มีการพัฒนาสังคมแบบอุตสาหกรรมและเติบโตของสังคมเมือง เศรษฐกิจมีความเจริญรุ่งเรืองแบบผิดหูผิดตา มีการพัฒนาทั้งทางวิทยาศาสตร์และวิทยาการใหม่ (เกิดรถยนต์ โทรศัพท์ ภาพเคลื่อนไหว ระบบไฟฟ้า)

⁵No. 5 Culture.com, **A Manifesto**, accessed April 8, 2015, available from http://5-culture.chanel.com/en/un_manifeste/

จากบริบทนี้จึงทำให้เกิดการพัฒนาแนวคิดและวัฒนธรรมของกลุ่มที่นิยมแนวคิดสมัยใหม่ (เรียกว่า โม่เติร์นนิสซึม)

โม่เติร์นนิสซึมเป็นพวกที่ปฏิเสธแนวความคิดที่มาจากยุคเรืองปัญญา (The Enlightenment) โดยในยุคเรืองปัญญาก็คือการพยายามทำให้เกิดความแตกต่างกันใหม่ จากการนับถือศรัทธาพระเจ้าไปแสวงหาความรู้จริงสิ่งสากล พยายามรู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายในสากลโลกตามความเป็นจริง รู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายด้วยจิตหรือปัญญา เพราะอิทธิพลแนวความคิดของคานต์ (Kant's conception of a universal history) เป็นกระบวนการความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมจากเก่าไปสู่ใหม่ เป็นการแสวงหาความรู้จริงของสิ่งต่างๆ ทั้งหลายตามการเปลี่ยนแปลงเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าของโลกทางสังคม

แต่พวกเขาเหล่านั้นก็ยังมีเริ่มที่จะมองว่าแนวความคิดจากยุคสมัยก่อนเริ่มล่าหลังและไม่ตอบโจทย์กับสังคมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น นักกรีชื่อว่า อีซรา พราว (Ezra Proun) ได้กล่าววาทกรรมไว้ว่า “Make it new” ในปี ค.ศ.1934 ซึ่งถือเป็นคำบอกที่ชี้นำไปข้างหน้าจากสิ่งที่ล้าสมัยในอดีต

โดยทั่วไปแนวความคิดสมัยใหม่อยู่ได้กับทุกรูปแบบของกิจกรรมและงานสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นศิลปะ สถาปัตยกรรม วรรณกรรม แนวความคิดทางศาสนา ปรัชญา การเมือง กิจวัตรประจำวัน หรือแม้กระทั่งวิทยาศาสตร์ ลักษณะของโม่เติร์นนิสท์ คือ ผู้ที่มีความเข้าใจในตนเองและมักเสียดสีประชดประชันสิ่งเดิมๆ ในสังคม ซึ่งมักจะทดลองกับรูปแบบควบคู่ไปกับการใช้เทคนิคเพื่อถึงความสนใจจากกระบวนการและวัตถุดิบที่ใช้ในงานจิตรกรรม บทกวี สิ่งก่อสร้าง เป็นต้น แนวความคิดสมัยใหม่จะปฏิเสธแนวความคิดแบบเสมือนจริง (Realistic) อย่างชัดเจน

บางคนมักจะนิยมแนวความคิดสมัยใหม่ให้อยู่ในรูปแบบของ วิธีคิด ที่ก้าวข้ามสายกันไปมาระหว่างความแปลกใหม่ในงานศิลปะกับสาขาวิชาต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นชาวตะวันตกมองเห็นแนวทางว่าสังคมได้พัฒนาและสร้างปรากฏการณ์ที่เพิ่มพลังในงานสร้างสรรค์ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเกิดจากเทคโนโลยีและองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ จากมุมมองเช่นนี้ แนวความคิดสมัยใหม่จึงมีส่วนสนับสนุน

และตรวจสอบทุกๆ อย่างที่ออกมา ด้วยการตรวจหาว่าอะไรที่เริ่มถอยหลังในกระบวนการ มันจะถูกวางทับใหม่ด้วยวิธีการใหม่

ในโลกของศิลปะเช่นเดียวกัน มีการใช้คำว่า “สมัยใหม่” นำเสนอการสร้างสรรค์แบบใหม่ ตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ซึ่งมีจุดเริ่มต้นจากการก่อตั้งกลุ่มศิลปินรุ่นใหม่ในกรุงปารีสเพื่อนำเสนอศิลปะแนวใหม่ โดยในปี ค.ศ. 1870 มีการก่อตั้งสมาคมศิลปินนิรนาม (Société Anonyme des Artistes, Peintres, Sculpteurs et Graveurs) อันถือเป็นจุดเริ่มต้นของศิลปินของกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา แนวคิดและรูปแบบในการนำเสนอศิลปะถูกถ่ายทอดออกมาอย่างต่อเนื่องและหลายรูปแบบ บางกลุ่มสนใจการนำเสนอความจริง (Realistic) บางกลุ่มนิยมหันไปพัฒนาเชิงโครงสร้าง (Structural Approach) บางกลุ่มให้ความสนใจเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก (Romantic Approach)

ในช่วงเวลานั้นฝรั่งเศสถือเป็นประเทศที่ทันสมัยที่สุดในโลกตะวันตก และปารีสถือว่าเป็นเมืองหลวงแห่งวัฒนธรรม มีทั้งหน่วยงานทางวัฒนธรรม สถาบันทางศิลปะ และเส้นทางอาชีพสำหรับศิลปิน ศิลปินในสาขาต่างๆ ผู้ทะเยอทะยานจากทั่วโลกมักจะมาเบียดเสียดกันในกรุงปารีสด้วยความหวังที่จะได้รับรางวัลแบบที่ฝันไว้

ปารีส ใน ปีค.ศ. 1900 ได้มีงานแสดงแสงไฟกว่า 50,000 ดวง เพื่อเฉลิมฉลองถึงเทศกาล World Expo ซึ่งสะท้อนถึงจิตวิญญาณสมัยใหม่ (....) เทศกาล World Expo ครั้งนี้ถือว่าเป็นภาพลักษณ์ใหม่ของปารีสที่เจริญทั้งทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา⁶

สำหรับโคโค ชาแนล ในช่วงปี ค.ศ. 1920 สำหรับโคโค เธอโต้งตั้งและไปไกลในระดับโลก ความประสบความสำเร็จและการวางตัวที่ดีในสังคมมีผลต่อคนที่ตัดสินใจในมุมมองของคนภายนอก

⁶ Jean-David Caillouë, **Sur les pas du Chat Noir : interdisciplinary dialogues and artistic metamorphosis in the Paris of Art Nouveau** (Department of Music, Silpakorn University, Bangkok, Thailand, 2015), 3.

ผู้หญิงที่ร่ำรวยและโดดเด่นต่างสวมเสื้อผ้าของเธอทั่วยุโรปและกระจายไปยังอเมริกา โคโคได้สถาปนาตัวเองเป็นสัญลักษณ์แห่งความเหมาะสม (Chic) ในกรุงปารีส อีกทั้งยังใกล้ชิดกับราชวงศ์ชนชั้นสูงในแบบที่คนอื่นไม่มีโอกาส

หลายปีในช่วงเวลานี้ โคโค ชาแนลได้เริ่มความสัมพันธ์กับมิเซีย เซิร์ต (Misia Sert) ผู้เป็นนักเปียโนชาวโปแลนด์ที่ทั้งโดดเด่นและสง่างาม มิเซียเติบโตมาจากครอบครัวที่เป็นปัญญาชนและเป็นกลุ่มคนชนชั้นสูง เธอมีนิสัยเป็นกันเองและไม่ถือตัวผิดกับฐานะของตนเองที่ถูกวางอยู่ในหมวดของคนชนชั้นสูง มีคนที่รู้จักมากจากการทำตัวเป็น *Récolteuse de Génies* แปลเป็นภาษาไทย คือ *ผู้เก็บเกี่ยวอัจฉริยะบุคคล* นักเขียน นักกวี นักประพันธ์ดนตรี นักเต้น จิตรกรให้อยู่ในทางของเธอ การที่โคโคมีความสัมพันธ์กับมิเซียเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เธอพบกับผู้มีพรสวรรค์ที่หลากหลายสาขา

มิเซียเป็นต้นตำหรับของวัฒนธรรมที่เรียกว่าซาลอน (Salon) ในปารีสในช่วงศตวรรษที่ 18 ซาลอน คือ การชุมนุมกันเพื่อแลกเปลี่ยนแรงบันดาลใจหรือการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดเป็นสหวิทยาการในการสร้างสรรค์ ซึ่งวัฒนธรรมการรวมกลุ่มของมิเซียนั้นมีแต่ผู้ที่มีความคิดแบบสมัยใหม่

การเกิดวัฒนธรรมแบบซาลอน (Salon Culture) หรือการชุมนุมที่มีกิจกรรมร่วมกันของบุคคลที่โดดเด่นเหล่านี้ทำให้เปิดโอกาสให้พบเจอบุคลากรใหม่ๆ ที่มีฝีมือ ถือได้ว่าวัฒนธรรมเหล่านี้ได้พัฒนาขึ้นมาจากการกระทำของมิเซีย เซิร์ตเอง ข้อเท็จจริงที่ว่าเมืองปารีสเป็นศูนย์กลางการชุมนุมที่มีเสน่ห์และอบอวลไปด้วยความสมัยใหม่ การพึ่งพากันและกันเพื่อพัฒนาสุนทรียะ ความงาม และคุณค่าแบบใหม่ในแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน

การที่มิเซียมีความสัมพันธ์อันดีกับโคโค ชาแนลทำให้เธอแวดล้อมไปด้วยบุคลากรที่มีพรสวรรค์ในสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ตัวโคโคเองมีหัวก้าวหน้าและนิยมแนวคิดที่ไม่ล้ำสมัย เธอเป็นกลุ่มคนที่ถูกเรียกว่า “อวองท์-การ์ด (Avant-Garde)” แปลเป็นภาษาไทย “ทัพหน้า”⁷ ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นชื่อเรียกของกลุ่มคนหรือบุคคลที่พยายามสร้างนวัตกรรมใหม่ในบริบท

⁷ สัมภาษณ์คุณธรรม ดำรงเจริญ, อาจารย์คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 7 กรกฎาคม 2557.

ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม รวมไปถึงเรื่องของการเมืองและการปกครอง พวกเขาชอบที่จะท้าทายคำจำกัดความและคุณค่าของคำว่า “ศิลปะ” ให้มีความหมายฉีกออกจากหลักปรัชญาแบบเดิมๆ พวกเขาท้าทายคุณค่าแบบเดิมที่มีอยู่ รวมไปถึงล้าที่จะเสี่ยงเพื่อหาอิสรภาพทางสุนทรียศาสตร์โดยการประยุกต์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์รูปแบบใหม่ๆ ขึ้น นอกจากนี้งานแบบอวอง-การ์ด คือ ความพยายามที่จะแสดงออกตัวตนเพื่อให้กลายเป็นกลายเป็นจริงของสังคม ไม่ใช่การนำความจริงของสังคมมาแสดงออก⁸ สิ่งนี้ทำให้เกิดความบิดเบี้ยวที่เข้าใจได้ยาก และกลายเป็นวัฒนธรรมที่ปิดกั้นตัวศิลปินเองให้ออกห่างจากผู้สืบทอดศิลปะ แต่อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ต่างๆ กลุ่มอวอง-การ์ดเป็นสิ่งที่สะท้อนสังคมที่เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคใหม่ได้เป็นอย่างดี

ต้องขอขอบคุณบทสนทนาและความมั่นใจที่เธอให้กับผองเพื่อนของเธอ ไม่ว่าจะเป็นนักกวี, นักเขียน หรือเหล่าเพื่อนนักดนตรีที่ทำให้โคโคกลายเป็นตำนานในแบบของเธอได้ โคโคซาแนล ถูกกล่าวว่าเป็นคนที่มี ไหวพริบเฉียบคมและชวนหลงใหล เธอเปรียบเสมือนเทพธิดา ผู้อุปถัมภ์ ผู้ร่วมงาน หรือเป็นราชินีในกลุ่มเพื่อนๆ รวมไปถึงการเวดล้อมไปด้วยกลุ่มคนผู้สร้างนวัตกรรมในสาขาต่างๆ อาทิเช่น ปิกัสโซ่ (Picasso), โคคเตอู (Cocteau), สตราวินสกี (Stravinsky), วิสคอนติ (Visconti), ดาลี (Dali) และอีกมากมาย ความสัมพันธ์ของพวกเขานั้น แนบแน่นเสมือนใช้ลมหายใจร่วมกัน และพากันมุ่งสู่ความยิ่งใหญ่

ในพื้นที่ที่มีบรรยากาศเช่นนี้ และบวกกับโคโคมีสถานะทางสังคมแบบที่คนทั่วไปยอมรับได้ เธอจึงสามารถแทรกตัวเข้าไปในกลุ่มศิลปินที่เกิดขึ้นมากในยุคสมัยนั้นได้ไม่ยาก เธอเป็นตัวหลักที่คอยผลักดันกลุ่มย่อยที่ชื่อว่า ดาด้า (Dada) ในกรุงปารีส พร้อมกันกับทริสตัน ทซาร่า (Triztan Tzara) และ ฟราสซิส พิคาบีย (Francis Picabia) พวกเขาจะมีกิจกรรมร่วมกัน เข้าร่วมประชุม

⁸ John J. White, “Introduction : The Conceptual History of Tem Avant-Garde”, *The European Avant-Garde*, ed. Selena Daly and Monica Insinga, (UK : Cambridge Scholar, 2012), xv.

⁹ No. 5 culture.com, *An Avant-Garde Landscape*, accessed April 8, 2015, available from http://5-culture.chanel.com/en/un_paysage_davant_garde/

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มปัญญาชน ดาด้าจึงเป็นกลุ่มคนที่เปรียบเสมือนห้องทดลองที่เต็มไปด้วยแนวความคิดในการสร้างสรรค์แบบใหม่ๆ ซึ่งจะถูกพัฒนากลายเป็นลัทธิเซอร์เรียลลิซึม (Surrealism)

ความพยายามที่จะสร้างสิ่งใหม่ไม่ใช่สิ่งที่พยายามอย่างเพียงลำพังในสังคมที่เปลี่ยนผ่านมานี้ พวกเขาและเธอต่างสามารถเป็นแรงบันดาลใจแก่กันและกัน ซึ่งช่วยให้ขับเคลื่อนงานสร้างสรรค์ไปสู่สิ่งที่มีชีวิตชีวกว่า

ในปี ค.ศ.1910 โคโคเปิดร้านค้าปลีกครั้งแรกที่ 31 rue Cambon ในกรุงปารีส ร้านของเธอมีหมวกทรงปีกกว้างที่ออกแบบอย่างเรียบง่ายผุดกับร้านคู่แข่งของเธอในระแวกนั้น ในปี ค.ศ.1915 กีโยม อะโพลลิแนร์ (Guillaume Apollinaire) นักเขียนบทละครและเป็นนักกวีได้ประดิษฐ์ตัวอักษรเป็นกวีที่ชื่อว่า “Reconnais-Toi (หรือเป็นภาษาอังกฤษที่ชื่อว่า Regonize You)” โดยเขียนให้กับ หลุยส์ เดอร์ คอลิกนี-ชาตทิลเลียน (Loise de Coligny-Chatillion) บทกวีมีเนื้อหารำพึงรำพันเกี่ยวกับผู้หญิงที่มีความงามในอุดมคติของเขา ตัวอักษรประดิษฐ์ถูกเรียงเป็นภาพผู้หญิงใส่หมวกปีกกว้างแบบที่มีในร้านของโคโค แสดงให้เห็นว่าอุดมคติในเรื่องความงามของผู้หญิงได้ถูกเปลี่ยนไปเป็นบทใหม่แล้ว อีกทั้งบทกวีชิ้นนี้ถือว่าเป็นงานที่อยู่ในประเภทของงานนามธรรม (Abstract)

ภาพที่ 4 การแสดงบัลเล่ต์เดอะ พาเหรด (The Parade)

ที่มา : Wikipedia.com, **The Parade**, accessed April 3, 2015, available from http://wikipedia.com/the_parade

หรืออาจจะเป็นบทประพันธ์ “Rite of Spring” ประพันธ์โดยอิกอร์ สตราวินสกี (Igor Stravinsky) ที่มีการแสดงบัลเล่ต์ของคณะ Ballets Russes (เจ้าของ คือ เซิร์ก ดีเกเลฟ) ที่สร้างความแหวกแนวและแปลกใหม่แก่ผู้ชมในยุคนั้นเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 5 The Rite of Spring

ที่มา : Houseandbooks.files.wordpress.com, **The Rite of Spring**, accessed December 7 2016, available from <http://housesandbooks.files.wordpress.com/2012/04/rite-of-spring.jpg>

ทั้ง 3 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ (และแน่นอนว่ามีมากกว่านั้น) สามารถบ่งบอกได้ว่า พวกเขาและเธอได้มีกิจกรรมร่วมกัน พบปะพร้อมกับแลกเปลี่ยนแนวความคิดเพื่อสร้างวิถีการสร้างสรรค์งานแบบใหม่ที่ต่างจากเดิม

จากบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่โคโคอาศัยอยู่ประกอบด้วยบุคลิกที่นิยมสิ่งแปลกใหม่ มันหล่อหลอมให้เธอสามารถนำแนวคิดจากกลุ่มเพื่อนปัญญาชนพร้อมก็นำมาประยุกต์ใช้กับงานของเธอได้ “แพชั่นไม่ได้เป็นอะไรที่แสดงออกมาในรูปแบบของเสื้อผ้าเท่านั้น แพชั่นอยู่บนฟ้า, บนถนน, แพชั่นจำเป็นต้องทำงานกับแนวคิด, บนทางที่เรามีชีวิตอยู่”(แปลโดยผู้วิจัย) ด้วยเหตุนี้ ซาเนล นัมเบอร์ไฟว์ จึงมีความเป็นศิลปะหลากหลายรวมเข้าอยู่ด้วยกัน

มีเขียนได้แสดงแง่มุมผ่านงานของนักเขียนชื่อ มาร์เซล ปรูสต์ (Marcel Proust) ว่า ปลายทางของโคโคควรจะเป็น อนุสาวรีย์แห่งประวัติศาสตร์ (Historical Monument) นัยยะ หมายถึงการที่โคโคต้องเป็นบุคคลแห่งประวัติศาสตร์ให้ได้ จุดนี้อาจเป็นสาเหตุสำคัญในความพยายาม ดังกล่าว ในยามที่ต้องสร้างอะไรขึ้นมาสักอย่าง มันจำเป็นต้องสนับสนุนเธอให้ไปถึงเป้าหมายนั้น

ความพยายามของโคโคในการนำเสนอผ้าหอมซาแนล นัมเบอร์โฟว์ คือการประยุกต์ ศาสตร์และศิลป์ที่อยู่ร่วมยุคสมัย ให้มาอยู่ในสิ่งเดียวกัน เป้าหมายของโคโคเป็นแบบเดียวกับศิลปิน ร่วมสมัยคนอื่นๆ คือ การได้เป็น “อัจฉริยะบุคคลแห่งยุคสมัย”¹⁰ ซึ่งถือว่าเป็นการยกย่องสูงสุดและถูก ขึ้นทะเบียนในตลาดศิลปะสมัยใหม่

ความต้องการของศิลปินที่จะเป็น “อัจฉริยะบุคคล” ส่งผลให้พวกเขาและเธอเหล่านั้น แข่งขันกันสร้างผลงานที่มีความใหม่ จนนำพางานสร้างสรรค์ไปจุดที่มีแปลกประหลาดที่เข้าใจได้ยาก

อย่างเช่นในหมวดของงานทัศนศิลป์ที่มีการเปลี่ยนผ่านแนวความคิดใหม่ ซึ่งตำรา เดอ พิคทูรา (De Pictura) ของอัลแบร์ตี (Alberti) ที่ว่าด้วยทฤษฎีจิตรกรรมได้กล่าวถึง “การมองและ ทัศนียวิทยา” กลายเป็นกฎเกณฑ์สำคัญ

ในงานทัศนศิลป์ ทฤษฎีของอัลแบร์ตีถูกหักล้างโดยสิ้นเชิงด้วยภาพ Les Demoiselles d'Avignon ของปิกัสโซ่ จุดของทฤษฎีจิตรกรรมของอัลแบร์ตี คือ การละเลยความเป็นจริงในเรื่อง ของการมองเห็น (คิดว่าผู้ชมมีตาเดียว ไม่เคลื่อนไหว อยู่กลางภาพ) ในความเป็นจริง การรับรู้สิ่งต่างๆ ผันแปรไปตามมุมมองของผู้มอง ปิกัสโซ่จึงนำเสนอแนวการเขียนภาพแบบหลายมุมมอง (Multi-Perspective) เขาแสดงหลายมุมมองในคราวเดียว ภาพนี้จึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “งาน จิตรกรรมชิ้นแรกที่เกิดความสมัยใหม่ (The First Truly Modernist Painting)”

การหักล้างขนบธรรมเนียมแบบเรอเนซองส์ในงานของพวกเขาทำให้เกิดลัทธิลูกบาศก์นิยม (Cubism) จึงหมายถึงการต่อต้านเรื่องทัศนียวิทยาแบบมุมมองเดียว ปิกัสโซ่เขียนข้อความในจดหมาย

¹⁰ เดวิด คอตติงตัน, ศิลปะสมัยใหม่, แปลจาก Modern Art A Very Short Introduction, แปลโดย จณัญญา เตรียมอนูรัรักษ์ (กรุงเทพฯ : Openworld, 2558), 37.

ว่า “I paint objects as I think them, not as I see them” แปลเป็นภาษาไทยหมายถึง “ฉันวาดภาพสิ่งต่างๆ ในแบบที่ฉันคิด ไม่ใช่แบบที่ฉันเห็น” เมื่อเป็นเช่นนี้งานศิลปะจึงไม่ใช่การนำเสนอสิ่งอื่น (Representation) แต่เป็นการนำเสนอตัวเอง (Presentation) และเป็นการสร้างสรรค์ (Creation) ไม่ใช่การเลียนแบบ (Imitation) ซึ่งเป็นผลให้งานทัศนศิลป์เกิดความบิดเบี้ยว ผิดสัดส่วนที่ไม่สมประกอบ และยากต่อการเข้าใจว่าพวกเขาแสดงถึงวัตถุอะไร หรือจะกำลังสื่อถึงอะไร

กีโยม อะพอลลิแนร์ (Guillaume Apollinaire) สนับสนุนโดยกล่าวถึงงานแบบลัทธิลูกบาศก์นิยมว่า “ดูปลอม บริสุทธิ์ รวมเป็นหนึ่ง และแสดงความจริงที่วางเรื่องธรรมชาติ หรือข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ไว้แทบทั้งหมด (...) โลกทั้งใบหายไปจากแนวคิดของพวกเขา ภาพวาดเหล่านี้ตอกย้ำจิตที่ไร้สติสัมปชัญญะ สิ่งองค์ประกอบของพวกมันสร้างความแปลกประหลาดใจที่ไม่อิงกับกฎของธรรมชาติ”¹¹

ในศตวรรษที่ 19 เมื่อมีนวัตกรรมการถ่ายภาพเกิดขึ้น กล้องถ่ายรูปสามารถนำเสนอสิ่งต่างๆ ได้เช่นเดียวกับงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง (Realistic) งานศิลปะก็จำเป็นต้องดิ้นออกไปจากการพยายามนำเสนอความเป็นจริงแบบเหมือนจริง (Realistic) รูปแบบนามธรรม (Abstract) จึงเกิดขึ้นอย่างมากมาย ความพยายามที่จะค้นพบหนทางการนำเสนอความเป็นจริงนั้นก็เข้มข้นถึงขีดสุด รูปแบบต่างๆ ของศิลปะ (ซึ่งล้วนแต่เป็นงานนามธรรม) ได้แข่งขันกันเกิดขึ้นด้วยแรงผลักดันที่จะค้นพบสาระสำคัญของสิ่งต่างๆ ความต้องการที่จะใหม่ ก็เกิดขึ้นควบคู่กันไปด้วย การให้คุณค่าความใหม่นี้เองทำให้เกิด “ism” นานาชนิดในยุคสมัยใหม่ ความพยายามแย่งชิงและครอบครอง “now” หรือ “ปัจจุบันขณะ” นั้นหมายถึงความพยายามที่จะ “ใหม่” หรือ “ทันสมัย” อยู่เสมอ

งานนามธรรมทั้งหลายแม้จะมีความแตกต่างในรายละเอียด แต่ก็มียุคร่วมจุดหนึ่ง คือการนำเสนอความจริงด้วยการลดทอนรูปทรงและเนื้อหาต่างๆ ลงให้มากที่สุด โดยเชื่อว่าด้วยวิธีการนี้

¹¹ Guillaume Apollinaire and Dorothea Eilmert, **Cubism** Anatoli Podoksik ed., (U.S.A. : Parkstone, n.d.), 5-6.

จะทำให้งานศิลปะก้าวเข้าไปหาความจริงแท้จนเป็นสารของสรรพสิ่งทั้งหมด คำว่า “บริสุทธิ์ (Pure)” และ “รูปทรงบริสุทธิ์ (Pure Form)” จึงเป็นคำที่พบบ่อยในงานศิลปะเหล่านี้

พอลโบ ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso) และ จอร์จ บาร์ค (George Braque) มักจะเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นที่สุดในกลุ่มของลัทธิลูกบาศก์นิยม ทั้งสองทดลองสร้างสรรค์งานจนนำไปสู่งานแบบ “Synthetic Cubism” ที่ไม่ใช่แค่เพียงแยกวัตถุที่จะวาดตรงหน้าเป็นรูปทรงเรขาคณิตอีกต่อไป แต่จะสร้างวัตถุขึ้นมาใหม่จากในจินตนาการของพวกเขาด้วยการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน หรือของเหลือทิ้ง ผสมกับภาพวาดของตน ทำให้เกิดงานสร้างสรรค์แบบคอลลาจ (Collage) ที่ช่วยสร้างความเชื่อมโยงของ 2 สิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันให้มาอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ทำให้เกิดเป็นลักษณะมูมมอง และมีตีใหม่ให้แก่งานทัศนศิลป์

สิ่งที่สะท้อนได้จากคอลลาจ มันเป็นความพยายามนี้แสดงให้เห็นถึงการตั้งคำถามเรื่องวัสดุภัณฑ์ที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยวิธีการตั้งคำถามเช่นนี้ถือเป็นการท้าทายคุณค่าแบบเดิม ศิลปินอวอง-การ์ด จึงนิยมนำมาประยุกต์ใช้เพื่อที่จะแสดงออกเรื่องราวเหล่านั้นในตัวของพวกเขาเอง

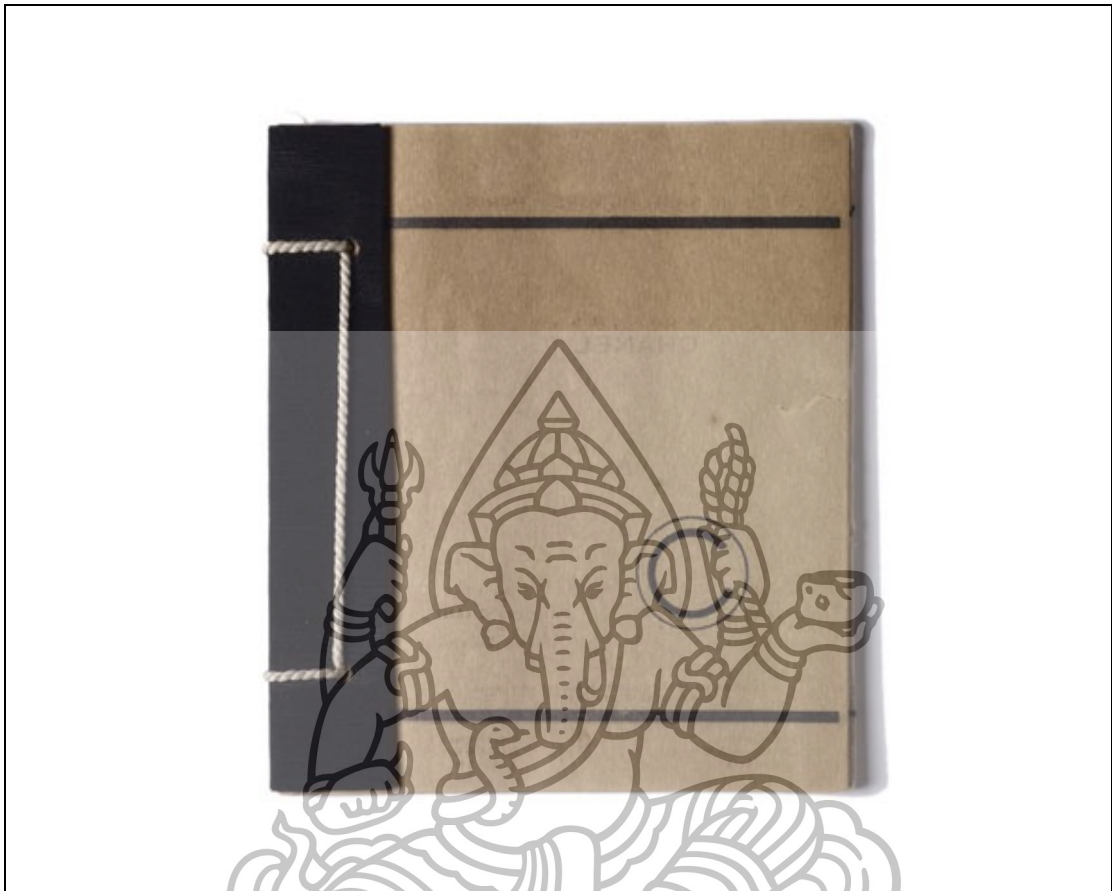
มาร์เซล ปรูส (Marcel Proust) มีเทคนิคที่เรียกว่า แกลลีย์ พรูฟ (Galley Proof) เป็นการตรวจต้นฉบับด้วยการนำบทความทั้งหมดมาติดต่อกันเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจสอบอักษร ซึ่งช่วยให้ต้นฉบับมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น กล้องปรจุภัณฑ์ของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ที่ออกมาครั้งแรก ถูกออกแบบด้วยวิธีการคอลลาจเช่นกัน โคโค นำกระดาษเนื้อหยาบติดขอบเส้นเส้นสีดำอย่างพิถีพิถัน งานออกแบบนี้ถือว่าเป็นความไม่ปกติที่กล้าหาญในการเผยโฉมครั้งแรกในโลกของน้ำหอม

ภาพที่ 6 แสดงวิธีการตรวจสอบเอกสารที่เรียกว่าแกลเล่ย์ พรูฟ

ที่มา : Wikipedia.com, Galley Proof, accessed April 3, 2015, available from <http://wikipedia.com/galleyproof>

หนังสือแคตตาล็อกน้ำหอมในปี ค.ศ.1924 ก็มีการนำวิธีการตัด-ปะ (Collage) มาใช้เช่นกัน ไม่ใช่เพียง 2 เส้นสีดำที่ขีดขวาง แต่รวมไปถึงตัวกระดาษ เส้น ขีดตารางต่างๆ ก็มีจิตวิญญาณแห่งที่มีความสมัยใหม่ และการแสดงแนวคิดแบบนามธรรม (Abstract) ที่ถูกนำมาใช้อยู่ทุกรายละเอียดการตกแต่ง พร้อมกับนำรูปทรงพื้นฐานทางเรขาคณิตที่ถือเป็นอาวุธสำคัญในงานออกแบบต่างๆ ในยุคสมัยนั้น ไม่ว่าจะเป็นงานสถาปัตยกรรม, ภาพวาด, สิ่งพิมพ์ แม้กระทั่งการออกแบบเสื้อผ้า

ภาพที่ 7 แคตตาล็อกน้ำหอมที่ออกปี ค.ศ.1924

ที่มา : 5-culture.chanel.com, No.5 Culture, accessed April 3, 2015, available from
<http://5-culture.chanel.com/en/>

ภาพที่ 8 ภาพเปรียบเทียบกล่องบรรจุภัณฑ์กับภาพวาดของปีกัสโซ่

(ก) กล่องบรรจุภัณฑ์ในลักษณะคอลลาจ (Collage)

(ข) เป็นภาพวาดแบบตัด-แปะของปีกัสโซ่

ที่มา : 5-culture.chanel.com, **No.5 Culture**, accessed April 3, 2015, available from

<http://5-culture.chanel.com/en/>

ภาพที่ 9 “Still Life with Chair Caning” ปีค.ศ.1912 โดยปิกัสโซ่ เป็นงานสร้างสรรค์ที่ใช้เทคนิค

แบบคอลลาจ โดยใช้เหล็กฉลุ เชือก และการวาด ผสมเข้าด้วยกัน

ที่มา : Wikipedia.com, **Still life with chair canning**, accessed April 3, 2015, available from <http://wikipedia.com/picasso>

ความแข็งแรงของวัฒนธรรมและแนวคิด วิทยาการต่างได้ถูกผสมผสานอยู่ในทางของ น้ำหอมรุ่นนี้ ฉะนั้น ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ จึงได้ส่วนแบ่งและแสดงออกถึงความ “อัจฉริยะ” ที่ทรงคุณค่า

นอกจากนี้การตลาดของแบรนด์ชาแนลนั้นพยายามสร้างภาพลักษณ์สินค้าให้มีความ ลึกลับน่าค้นหาด้วยเรื่องของความเชื่อปรัมปราต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ นัมเบอร์ไฟว์ได้

อย่างเช่นในปี ค.ศ.1921 โคโค ชาแนลพาครอบครัวของอิกอร์ สตราวิงสกี (Igor Stravinsky) มาพำนักกับเธอที่บ้านเบล เรสปีโร (Bel Respiro) ที่เมืองกราสซ์ ทางตอนใต้ของฝรั่งเศส เพื่อหลบภัยสงครามที่กำลังวุ่นวายในขณะนั้น เป็นที่รู้กันว่า เลข 5 ถือว่าเป็นเลขนำโชคของโคโค ชาแนล เธอเชื่อว่าจะทำให้เธอโชคดี ปีเดียวกันนี้โคโคได้เผยแพร่ นัมเบอร์ไฟว์อย่างเป็นทางการครั้งแรก ในขณะที่อิกอร์ สตราวิงสกี (Igor Stravinsky) ก็มีผลงานการประพันธ์ชิ้นใหม่ที่ชื่อว่า “เลส ซาง ดัวร์ (Les Cinq Doigts)” ภาษาอังกฤษ The 5 Fingers ซึ่งเป็นผลงานที่พัฒนาความแข็งแรงของนิ้วทั้ง 5 เหมาะสำหรับเป็นแบบฝึกหัดหัดเตี๋ยออกมาพร้อมกันพอดี อาจมองได้ว่าพวกเขาทั้งสองได้สร้างแรงบันดาลใจอะไรบางอย่างแก่กัน

ทั้งนี้ นัมเบอร์ไฟว์ไม่ใช่สิ่งที่คนทั่วไปไม่เข้าใจ และโคโคเองก็ไม่ได้มองว่าเป็นสิ่งที่สูงส่งหรือจับต้องไม่ได้ มันสามารถที่จะเข้าไปอยู่ใน “วัฒนธรรมมวลชน (Pop Culture)” ซึ่งเป็นสิ่งที่เธอ เข้าใจเป็นอย่างดี ในอดีตที่ผ่านมาพบว่าการแจกให้กับทหารผ่านศึกสงครามโลกครั้งที่ 1 เพื่อนำไปมอบแก่คูรักรของตน การถือขวดขวดน้ำหอมในขณะถ่ายภาพโปรโมทในอเมริกา หรือการใช้ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์นำไปสร้างเป็นงานศิลปะ ดังเช่นแอนดี้ วาฮอล (Andy Warhol) ศิลปินในกลุ่มป๊อปอาร์ต นำขวดเปล่าของน้ำหอมไปพิมพ์เป็นจิตรกรรมภาพพิมพ์ หรือการนำเสนอของฟิลิป ฮอลล์แมน (Philip Hallman) ที่นำขวดของซาวาดอร์ ดาลี (Savador Dali) มาติดกับขวดชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ซึ่งสามารถสร้างวัฒนธรรมการผลิตซ้ำให้มาจวบจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 10 ขวดน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ที่ติดหนวดของชาวาดอร์ ดาลี

ที่มา : 5-culture.chanel.com, No.5 Culture, accessed April 3, 2015, available from

<http://5-culture.chanel.com/en/>

ภาพที่ 11 งานศิลปะแบบป๊อป-อาร์ตของแอนดี วอร์ฮอล

ที่มา : No.5 Culture, accessed April 3, 2015, available from <http://5-culture.chanel.com/en/>

ภาพที่ 12 ทหารที่เข้าคิวหน้าร้านชาแนลเพื่อรับน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์

ที่มา : 5-culture.chanel.com, No.5 Culture, accessed April 3, 2015, available from <http://5-culture.chanel.com/en/>

ข้อมูลที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นเรื่องราวทางสังคมและวัฒนธรรม ซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ เกิดจากแนวความคิดหลากหลายแขนงทั้งวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ปรัชญา ที่บอวลอยู่มากในยุคสมัย จึงทำให้ถูกยกย่องว่าเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของความล้ำสมัย อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์ของความพิศวง และเสน่ห์ที่น่าค้นหาอีกด้วย

เรย์มอน วิลเลียม (Raymond Williams) นักวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษาชาวอังกฤษได้ให้ความหมายไว้ว่าวัฒนธรรมคือรูปแบบของวิถีชีวิตที่แสดงออกให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมก็มีความแตกต่างของรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนมากมายซึ่งเกี่ยวโยงเรื่องของกลุ่มคน ชนชั้น ภาษา ชาติพันธุ์ เรื่องเพศภาวะ ฯลฯ วัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องที่สามารถจับต้องได้ และเป็นสิ่งที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลง ซึ่งเรย์มอน วิลเลียม ได้แบ่งยุคของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมออกเป็น 4 ยุค คือ

1. ยุคแรก
2. ยุคล่าอาณานิคม
3. ยุควัฒนธรรม คือ ความเสมอภาค
4. ยุควัฒนธรรมในแง่กระบวนการและการต่อสู้

ในทัศนะของผู้วิจัยวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในแนวคิดน้ำหอมซาแนล นัมเบอร์ไฟว์อยู่ในยุคข้อที่ 4 ซึ่งเป็นยุควัฒนธรรมในแง่ของกระบวนการและการต่อสู้ นัมเบอร์ไฟว์ถูกแวดล้อมไปด้วยกลุ่มปัญญาชนหัวก้าวหน้าที่ต้องการขบถชนบทรรมนิยมแบบเดิม ทั้งในเรื่องของคุณค่าของสุนทรียะ ความงาม และปรัชญาที่อยู่ในแวดวงสาขาต่างๆ ความต้องการที่จะครองความเป็นปัจจุบัน (now) หรือครองความร่วมมือกันนั้นถูกให้ความสำคัญในวิธีการทำงานของพวกเขา โดยผู้วิจัยมองว่าเป็นการเรียกร้องวัฒนธรรม วอลเตอร์ เบนจามิน (Walter Benjamin) ได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า “แนวคิดเรื่องการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดวัฒนธรรม (Reproduction for Culture Transmission)” โดยเห็นว่าการเสนอเรื่องการสร้างอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเป็นมุมมองของวัฒนธรรมชนชั้นที่เรียกตัวเองว่า ผู้ดีหรือกลุ่มชนชั้นสูงที่ประสงค์จะเห็นความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของงานศิลปะที่ไม่มีการลอกเลียนแบบ

บทที่ 3

แนวคิดและแนวประพันธ์ดนตรีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยอาศัยแนวบทประพันธ์ที่มีแนวความคิด ที่คล้ายคลึงกับข้อมูล โดยอ้างอิงความคล้ายคลึงกันทาง ปรัชญา สุนทรียศาสตร์ มาผสมผสานและพัฒนาให้เกิดงานสร้างสรรค์ของตนเอง โดยสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญที่จะเป็นแผนในการสร้างสรรค์ผลงานมีดังนี้

1. การสร้างสรรค์ด้วยแนวคิดแบบคอลลาจ
2. การสร้างสภาวะนามธรรม
3. กระบวนการทดลองสร้างงานด้วย “กติกา”

1. การสร้างสรรค์ด้วยแนวคิดแบบคอลลาจ

คอลลาจ คือ การใช้วัตถุที่ไม่เกี่ยวข้องกัน มาเชื่อมโยงอยู่ในองค์ประกอบเดียว อาจจะแตกต่างกันแง่ของพื้นที่ เวลา พื้นผิว คุณลักษณะ อาจเกิดจากการประดิษฐ์ประดอยสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน หรือสิ่งที่ถูกทิ้งขว้าง ผู้วิจัยมองว่าเทคนิคคอลลาจถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างสรรค์งานในแบบแนวคิดสมัยใหม่ ด้วยความพยายามที่ต้องการทำให้งานมีมิติที่มหัศจรรย์ เหนือจริง และเป็นผลงานที่โดดเด่นในแบบที่ไม่มีใครเหมือน เนื่องจากวัตถุดิบที่นำมาประกอบเข้าด้วยกัน อาจจะมีเพียงชิ้นเดียวในโลก ไม่สามารถมีใครตามหาได้อีก คอลลาจจึงสามารถตอบโจทย์สิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นต้องการ

เมื่อมองในบริบทที่ใหญ่กว่าเทคนิค ความสำคัญของ ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ก็สะท้อนความเป็นคอลลาจ ที่ผสมผสานแนวคิด การหยิบยืมองค์ความรู้ของผู้อื่น และใช้ความวิชาการที่ก้าวหน้าของสังคมเมืองแบบยุคใหม่ ให้เกิดรูปแบบที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะที่ไม่เหมือนใคร

ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงเทคนิคจากดนตรีมีวสิค คงเครีต โดยมุ่งความสำคัญไปที่ช่วงระยะแรกของการบุกเบิกดนตรีชนิดนี้ เนื่องจากเทคโนโลยีในยุคสมัยนั้นถูกบังคับให้มีเทคนิคเพียงเท่านี้ คือ การนำเสียงที่อัดไว้ก่อน มาตัดแปลงด้วยกรรมวิธีต่างๆ เช่น การตัดต่อเทป การซ้ำ หรือการยืดความเร็วด้วยการใช้เครื่องบันทึกเทปแม่เหล็ก ซึ่งลักษณะของการประพันธ์ในลักษณะนี้จะไม่มีความตายตัวทั้งในทางจังหวะ ทำนองหรือเสียงประสาน อาศัยเพียงประสบการณ์และทัศนคติตนเองในการตัดสินใจ

ในทัศนะของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าแนวคิดการประพันธ์ดนตรีคองเครีตในช่วงแรกเริ่มก็คือการทำคอลลาจเช่นเดียวกัน เรียกได้ว่าเป็นความพยายามที่จะแนวความคิดใหม่ในการการประพันธ์ดนตรีโดยการใช้เสียงที่อยู่ในชีวิตประจำวันทำให้เกิดคุณค่าทางศิลปะ

นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความพยายามที่จะนำแนวคิดของดนตรีคองเครีตมาประยุกต์ใช้ในการเขียนสกอร์ โดยผลลัพธ์จากสิ่งนี้ จะทำให้เกิดโครงสร้างแบบ Non-Linear ผู้วิจัยต้องการนำเสนอภาพหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่เป็นอยู่ใน ณ ขณะนั้น เค็น อุเอโนะ (Ken Ueno) นักประพันธ์ชาวอเมริกัน-ญี่ปุ่น กล่าวว่า “อีกร้อ สตราวินสกีใช้เทคนิคที่เรียกว่า non-linear, cinematic effect in ‘Rite of Spring’”¹² คำว่า non-linear เกิดจากระบบความคิดที่ซับซ้อนขึ้นบวกกับการทดลองสิ่งใหม่ๆ ในช่วงยุคสมัยใหม่ อารูทิมักจะพบเห็นอยู่หลายๆ ครั้งในการทำลายโครงสร้างบทประพันธ์แบบ Linear คือ การขัดจังหวะ การเรียงใหม่ การแยกกันระหว่างท่อน การเพิ่มองค์ประกอบย่อยเข้าไป การวางประกอบกัน และการสลับลำดับ ซึ่งเทคนิคพวกนี้มักจะอธิบายอยู่ในนักประพันธ์ยุคสมัยใหม่ เช่น มาเลอร์ (Mahler) ไอฟ์ (Ives) เดอบุสซี (Debussy) และ สตราวินสกี (Stravinsky)

ดนตรีที่มีโครงสร้างแบบ Non-Linearไม่เหมือนกับบทประพันธ์จากยุคก่อนหน้านี้ที่มักจะมีโครงสร้างและรูปแบบที่ตายตัว อาทิเช่น ABA ABC เป็นต้น อีกทั้งความพยายามทำลายเส้น

¹² Keith Powers, **Composer mixes sounds to update classical genre**, accessed July 8, 2015, available from <http://www.kenueno.com/press.html#updateclassical>

กันห้องที่บังคับให้ดนตรีดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการใส่มาตราจังหวะที่แปลก เช่น 5/8 3/8 7/4 ทำให้รูปประโยคของบทประพันธ์เกิดสภาวะสะดุด และสร้างความน่าประหลาดใจแก่ผู้ฟัง ซึ่งอาจพูดได้ว่ากระแสต่างๆ เหล่านี้นำดนตรีไปสู่ความเป็นสมัยใหม่

สิ่งที่เกิดขึ้นในบทเพลง Rite of Spring ทำให้เกิดภาพยนตร์สำหรับหู (Cinematic for Ears) เป็นการเคลื่อนไหวเหมือนกับให้เราชมภาพยนตร์ที่ผ่านจากตา แต่สิ่งนี้เกิดจากการฟังบทเพลง ดังนั้นในวิธีคิดเช่นนี้ ในทัศนะของผู้วิจัยมองว่าเราจะสามารถสร้างปรากฏการณ์ บรรยากาศ ที่เหนือความคาดหมาย หรือเดาไม่ได้ภายใน 1 บทเพลง

2. การสร้างสภาวะความงามธรรม

งานนามธรรมเป็นการท้าทายแนวคิดแบบเดิมในเรื่องของความเหมือนจริงในโลกของภาพวาด และชาแนล นัมเบอร์ไฟว์มีกลืนแบบที่เราไม่รู้ว่าเป็นกลิ่นของอะไรที่สะท้อนแนวคิดจากสิ่งนั้น จากทัศนคติของโคโค ชาแนลที่กล่าวว่า “ฉันต้องการมอบน้ำหอมแก่พวกเขา แต่เป็นน้ำหอมประติษฐ์ ฉันไม่ต้องการกุหลาบหรือดอกลิลลี่มาบดบัง ฉันต้องการน้ำหอมที่เป็นสารประกอบ” ทำให้นัมเบอร์ไฟว์ไม่ได้สกัดจากวัตถุดิบธรรมชาติเท่านั้น มันถูกให้กลายเป็น น้ำหอมประติษฐ์ ด้วยสารเคมีที่ชื่อว่า อัลดีไฮด์ (Aldehyde) ผู้วิจัยมองว่าเป็นการลดทอนสสารให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่ชัดเจน ซึ่งก็คือว่าเป็นกลิ่นอายของความงามธรรม แนวความคิดของการสร้างสิ่งที่อยู่เหนือการรับรู้ความเข้าใจของคนทั่วไป ถือว่ามีความนิยมมากในกลุ่มแนวคิดสมัยใหม่

3. กระบวนการทดลองสร้างงานด้วย “กติกา”

เป็นการสร้างชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ในแบบของผู้วิจัยเอง ซึ่งนัมเบอร์ไฟว์ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของการที่จะทำลายขนบประเพณีของน้ำหอมแบบเดิม ความต้องการให้เป็นอิสระและเป็นหนึ่งเดียวที่ไม่มีใครเหมือน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงอ้างอิงถึงวิธีการของดนตรีเอ็กเปอริเมนทอลจากฝั่งอเมริกา ซึ่งพยายามที่จะปลดปล่อยเสียงต่างๆ ให้เป็นอิสระอย่างไร้ขอบเขต โดยไม่ผูกโยงกับระบบระเบียบ

ใดๆ ซึ่งนักประพันธ์เพลงทางฝั่งอเมริกาจะมีจอห์น เคจ (John Cage) เอิร์ล บราว (Earle Brown) มอร์ตัน เฟลด์แมน (Morton Feldman) มุ่งเน้นไปที่การ “นำเสนอความคิด” และ “กระบวนการจัดการ” ส่งผลให้ไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ที่แน่นอนได้

นอกจากนี้แนวความคิดที่สร้างเสียงจาก “โอกาส” มีความน่าสนใจในการดึงวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการประพันธ์ดนตรี ซึ่งกลุ่มศิลปินมักจะกำหนดกติกา หรือออกแบบด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การทอยเหรียญ การเปิดไฟ การดันสัด เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยมีความต้องการที่จะนำมาเชื่อมโยงกับความหมายของตัวเลข 5 ที่สะท้อนถึงเรื่องตำนานปราสาท ความเชื่อ และกระบวนการทางจิตวิทยาที่ช่วยผลักดันจิตใจจากความเชื่อเหล่านั้น

แนวทางการประพันธ์ดนตรีที่เกี่ยวข้อง

1. เทปมิวสิก (Tape Music) หรือมิวสิก คองกรีต (Musique Concrète)

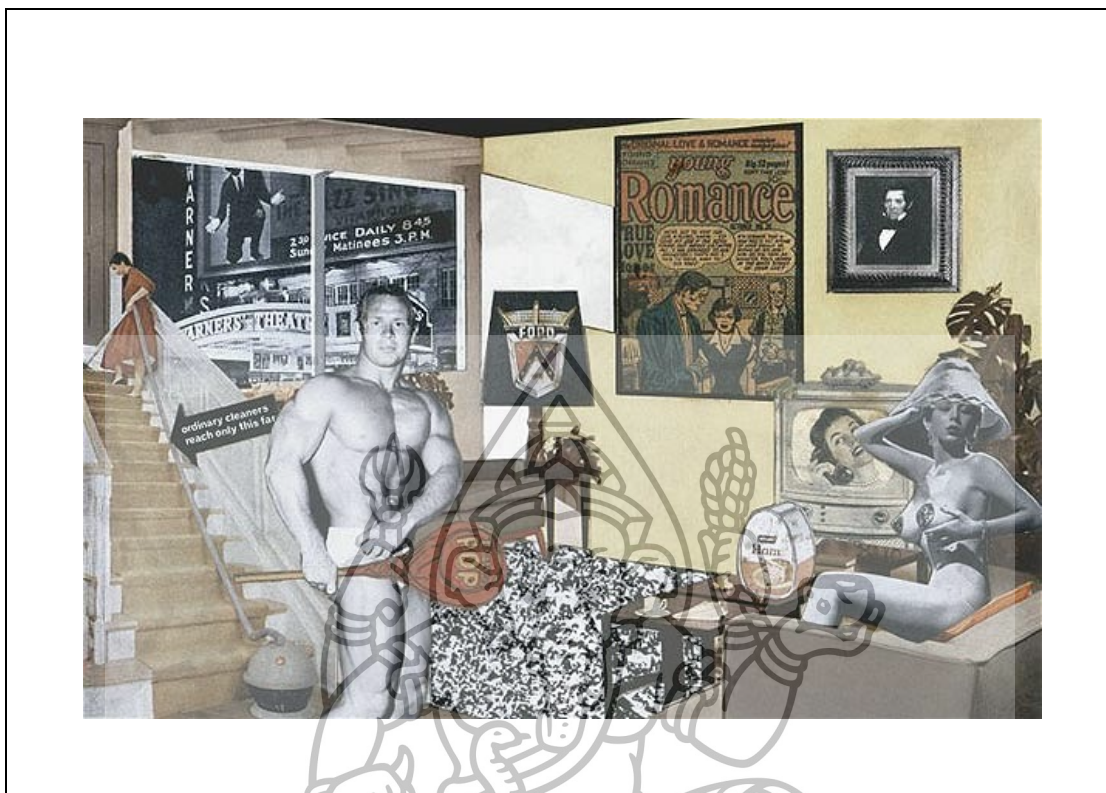
เทปมิวสิก (Tape Music) หรือมิวสิก คองกรีต (Musique Concrète) ถือว่ามาพร้อมกับเทคโนโลยีการบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียงที่บันทึกด้วยเทปแม่เหล็กเป็นนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงกลางปี ค.ศ.1930 ในช่วงแรกถูกใช้ในการสงครามเพื่อบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ภายหลังถูกนำมาใช้ในการเชิงพาณิชย์ต่างๆ ในช่วงแรกนักทดลองทางดนตรีอย่าง จอห์น เคจ (John Cage) และ ปีแอร์ แชฟเฟอร์ (Pierre Schaffer) ตั้งข้อสังเกตว่าเครื่องมือนี้จะพาดนตรีเข้าไปสู่โลกของ “สรรพสิ่งของเสียง (The Entire Field of Sound)” ซึ่งมากกว่าการจำกัดเรื่องเสียงในรูปแบบเครื่องดนตรีทั่วไป

ลักษณะของแนวการประพันธ์ประเภทนี้เกิดจากการนำเสียงที่อัดไว้ก่อน (ภาษาอังกฤษเรียกว่า Sampling, Pre-Recording) มาดัดแปลงด้วยกรรมวิธีต่างๆ เช่น การตัดต่อเทป การซ้ำ หรือการยืดความเร็วของการเล่นเทป ซึ่งการประพันธ์ในลักษณะนี้จะไม่มิกซ์เกอมนต์ตายตัวทั้งในทางจังหวะ ทำนองหรือเสียงประสาน งานที่ถือว่าเป็นมิวสิก คองกรีตถูกนำเสนอครั้งแรกในปี ค.ศ.1948 โดย ปีแอร์ แชฟเฟอร์ (Pierre Schaffer) ชื่อว่า “Etude de bruits, Concertino diapason” ผลงานชิ้นนี้ถูกสร้างขึ้นในสถานีวิทยในปารีส แชฟเฟอร์นำแผ่นเสียงที่มีบทเพลงบันทึกไว้อยู่แล้ว นำมาตัดต่อ

กัน บ้างก็นำมาเฟดอิน-เฟดเอาท์ (Fade In- Fade Out) บ้างนำมาเปลี่ยนความเร็ว พร้อมกับใส่เสียงอื่น ๆ ซ้อนทับเข้าไปเป็นที่แน่นอนว่าการฝึกฝนในสถานีและเป็นทั้งนักประพันธ์ดนตรีด้วย แซฟเฟอร์กลายเป็นภาพลักษณ์ของนักดนตรีสมัยใหม่ เขาสำรวจและทำงานกับเสียงโดยตรง (ให้คำนิยามว่า Concrete) มากกว่าที่จะทำงานกับการเขียนโน้ต (Score) กับนักกำกับดนตรี (Conductor) หรือนักดนตรี (Performer) ปีแอร์ แซฟเฟอร์ (Piere Schaffer) ยังถือว่าเป็นวางรูปแบบของโปรดิิวเซอร์ในปัจจุบัน ซึ่งทำงานโดยตรงกับเสียงในเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านซอฟต์แวร์ (Software) หรือฮาร์ดแวร์ (Hardware) ที่บ้านของพวกเขาเอง อีกทั้งแซฟเฟอร์ยังเป็นผู้ที่วางรูปแบบวัฒนธรรมการรีมิกซ์ (Remix Culture) ซึ่งเป็นการนำเสียงที่อัดไว้ก่อนมาทำให้แตกต่างด้วยการผสมของดั้งเดิมหรือคัดลอกมันขึ้นมาใหม่ มีการต้นสด (Improvisation) และออกแบบเสียงนั้นอย่างไม่สิ้นสุด เรียกได้ว่าเครื่องบันทึกเสียงเทปแม่เหล็กสร้างความเป็นไปได้ใหม่ในการฟังดนตรี แซฟเฟอร์ได้กล่าวว่า “การฟังแบบอะคูสแมติก (Acousmatic Listening)” เป็นการฟังโดยปราศจากการนึกถึงที่มาของเสียงและปราศจากภาพบริบทของมัน เป็นวิธีการฟังที่เข้าถึงเสียงได้มากกว่า¹³

1.1 ซาวด์ คอลลาจ (Sound Collage) ในบริบทของดนตรีมีคำที่คล้ายคลึงกัน คือ มอนตาจ (Montage) ที่แปลว่า วางหรือเชื่อมมันไว้ด้วยกัน เป็นที่รู้กันว่าดนตรีแบบมิวสิคคองเคร์ต นิยมที่จะนำซาวด์ ออบเจ็ค (Sound Object) มาปะติดเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดเสียงในรูปแบบใหม่ ในกรณีอื่นๆ อาจจะนำเสียงดนตรีที่บันทึกไว้ก่อนหน้านี้มาประกอบต่อกัน เป็นวิธีที่คล้ายคลึงกับเทคนิคของงานภาพที่นำเอาภาพหลายๆ ภาพมาปะติดประต่อกันให้อยู่ในภาพเดียวกัน

¹³ Christoph Cox and Daniel Warner, *Audio Culture Reading in Modern Music* (Continuum Boon, 2004), xiii.

ภาพที่ 13 งานศิลปะแบบคอลลาจ โดย ริชาร์ด ฮามิลตัน (Richard Hamilton)

ที่มา : Wikipedia.com, Collage : Richard, accessed May 15, 2015, available from http://wikipedia.com/Richard_hamilton

งานประพันธ์ดนตรีที่ถือว่าเป็นคอลลาจครั้งแรก ในปี ค.ศ.1906 โดย ชาร์ล ไอฟ์ (Charles Ives) กับผลงานที่ชื่อว่า “Central Park in the Dark” ซึ่งเป็นบทประพันธ์ดนตรีที่สื่อถึงการเดินในเมืองยามค่ำคืน บทเพลงนำเสนอทำนองแนวอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันซ้อนทับกับแนวทำนองหลักของบทประพันธ์ คล้ายกับการก้าวเดินผ่านสิ่งที่เราคาดเดาไม่ได้ในเมือง

ภาพที่ 14 แสดงตัวอย่างของการชาวด์ คอลลาจในงานของ ชาร์ล ไอฟ์

ที่มา : Charl Ives, **Central park in the dark**, accessed May 8, 2015, available from http://wikipedia.com/central_park_in_the_dark

จุดประสงค์ของการชาวด์ คอลลาจ คือ การวางสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาซ้อนทับกันอย่างชัดเจน รุนแรง ทำให้เกิดความขัดแย้งที่ซ้อนทับกันในเวลาเดียวกัน คล้ายกับฉากภาพยนตร์ที่มีหลายเหตุการณ์ในฉากเดียวกัน (Film Montage Sequence) หรือจะเรียกว่าเป็น “ภาพยนตร์สำหรับหู”

สิ่งที่ผู้วิจัยเห็นความเชื่อมโยงแนวประพันธ์ดนตรีแบบนี้ คือ มันสะท้อนลักษณะของการ สร้างลักษณะพื้นผิวที่ประหลาดจากวัสดุที่ไม่มีความเกี่ยวเนื่องกันให้มาอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ซึ่งแนวการประพันธ์ทั้ง 2 สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่โดดเด่นในซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงกับเทคนิคของปีกัสโซ่ และบาร์ค อีกด้วย และที่สำคัญยังแสดงถึงความต้องการที่จะสร้างคุณค่าใหม่ที่ท้าทายคุณค่าแบบเก่าของทั้ง 2 แนวการประพันธ์ดนตรี ด้วยความพยายามนำเสนอความเป็นตัวเองออกมาให้กลายเป็นความจริงของสังคม

2. อิเล็กโทรอะคูสติก (Electroacoustic)

อิเล็กโทรอะคูสติกเป็นคำที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงสัญญาณจากเสียงไปเป็นไฟฟ้า นั่นคือการบันทึกเสียงผ่านไมโครโฟนและการแปลงสัญญาณจากไฟฟ้าเป็นเสียงด้วยการประมวลผล ของเสียงผ่านลำโพง รวมถึงการประมวลผลต่างๆ ผ่านกระบวนการทางไฟฟ้า ทั้งการสังเคราะห์เสียงขึ้นมาใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะ เนื้อเสียง ความสั้น-ยาว หรือความหนาแน่นของเสียงให้มีความหลากหลายมากขึ้น เมื่อมีการจัดวางเสียงเหล่านั้นอย่างมีศิลปะแล้ว จะถูกเรียกว่า “ดนตรีอิเล็กโทรอะคูสติก”

ดนตรีแบบอิเล็กโทรอะคูสติกเดิมที่อยู่ในบริบททางศิลปะเสียงของตะวันตกในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 ในช่วงแรกถูกพัฒนาโดยกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า GRM (Groupe de Recherche de Musique Concrète) โดย ปีแอร์ แซฟเฟอร์ ปีแอร์ อองรี และ ฌาคส์ ปูแลง เพื่อสร้างสรรค์และวิจัยดนตรี ประเภทนี้โดยเฉพาะ รวมถึงก่อตั้งสตูดิโอในการทำงานที่เกี่ยวกับอิเล็กโทรอะคูสติกเป็นแห่งแรกที่กรุงปารีส

ในขณะเดียวกันที่เมืองโคโลจน์ ประเทศเยอรมนี ก็มีกลุ่มที่เรียกว่า “Westdeutscher Rundfunk” หรือ WDR ซึ่งวิจัยและทดลองดนตรีที่พวกเขาเรียกว่า “Elektronische Musik” นำกลุ่มโดย คาร์ลไฮน์ส สต็อกฮาวเซิน (Karlheinz Stockhausen) เริ่มต้นโดยการสร้างเสียงที่มาจาก การสังเคราะห์ขึ้นจากวงจร ไฟฟ้า เสียงที่ผลิตขึ้นนั้นถูกเรียกว่า “ไซน์เวฟ” สต็อกฮาวเซินและเฮอ์เบิร์ต อีเมิร์ต (Herbert Eimert) กล่าวว่า เสียงไซน์เวฟที่ได้ คือเสียงที่บริสุทธิ์ ซึ่งถือเป็นการสร้าง

ดนตรีแบบใหม่ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับใดๆ กับกฎเกณฑ์ทางโครงสร้างและเนื้อเสียงในรูปแบบเดิมๆ ของดนตรีคลาสสิกที่ใช้เครื่องดนตรีเล่น

นอกจากนี้ยังคงมีกลุ่มที่ใช้ชื่อว่า “The Columbia-Princeton Electronic Music Center” ที่เมืองนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นที่ที่เกิดคำว่า เทปมิวสิก (Tape Music) อิเล็กทรอนิกส์ มิวสิก และคอมพิวเตอร์มิวสิก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีกลุ่มที่เกิดในช่วงสมัยนี้หลายกลุ่มและเกิดการประดิษฐ์คำศัพท์ให้เกิดความแปลกใหม่ แต่สิ่งที่พวกเขามองร่วมกัน คือ ความพยายามที่จะนำเสนอรูปแบบของเสียงใหม่ที่ไม่ใช่อยู่ในรูปแบบของเครื่องดนตรีแบบเดิม (Traditional Music Instrument) และความพยายามที่จะทำลายขนบนิยมดนตรีในแบบดนตรีตะวันตก (ที่ต้องมีการเขียนโน้ต ต้องมีวาทยากร ต้องมีนักดนตรี)

3. เอ็กเพอริเมนทอล มิวสิก (Experimental Music)

บทความของ อติภาพ ภัทรเดชไพศาลที่ใช้ชื่อว่า Avant Garde vs Experimental Music ในหนังสือ เสียงของอิสราภาพ John Cage กับ Experimental Music (กรุงเทพฯ: Blacklist, 2557) ได้กล่าวถึงดนตรีเอ็กเพอริเมนทอล มิวสิก ไว้ดังนี้

ดนตรีตะวันตกในช่วงทศวรรษที่ 1950 มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเต็มไปด้วยสีสัน เกิดการทดลองเขียนงานในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย สำหรับกลุ่มนักดนตรีและศิลปิน “หัวก้าวหน้า” ในสมัยนั้นต้องการที่จะทำลายโครงสร้างและวิธีการประพันธ์ดนตรีตะวันตกแบบขนบนิยม

ดนตรีที่มีแนวคิดขบถต่อขนบนิยมถูกแบ่งเป็น 2 ฝั่ง

ฝั่งยุโรป : นิยมที่จะจัดการและควบคุมดนตรีอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างเสียงชนิดใหม่ที่หลุดไปออกจากกรอบของระบบโทนอล (Tonal) ด้วยกลวิธีที่อาศัยแนวคิดแบบวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อาทิเช่น ปีแอร์ บูเลซ์ (Pierre Boulez) มอริซิโอ คาเกล (Mauricio Kagel) ลูเซียนโน บาร์โริโอ (Luciano Bario) เป็นต้น

ฝั่งอเมริกา : พยายามที่จะปลดปล่อยเสียงต่างๆ ให้เป็นอิสระอย่างไร้ขอบเขต โดยไม่ผูกโยงกับระบบระเบียบใดๆ ซึ่งนักประพันธ์เพลงทางฝั่งอเมริกาจะมีจอห์น เคจ (John Cage) เอิร์ล บราว (Earle Brown) มอร์ตัน เฟลด์แมน (Morton Feldman)

หัวใจหลักของเอ็กเปอริเมนทอล มิวสิก คือ “การนำเสนอความคิด (Idea)” มากกว่าการสร้างเสียงหรือแพทเทินของเสียงที่เป็นแนวคิดแบบดนตรีตะวันตกแบบขนบนิยม และกระบวนการจัดการ (Process) ไม่ใช่เรื่องการจัดการเกี่ยวกับ “เสียง” แต่เป็นการจัดการกับ “การกระทำ (Action)” มากกว่า และการกระทำนั้นต้องได้ผลลัพธ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้แน่นอน

บทเพลงต่างๆ จะถูกกำหนดกฎเกณฑ์ไว้อย่างหลวมๆ ซึ่งสามารถเคลื่อนย้าย และตีความได้หลายแบบ โดย จอห์น เคจ ได้ให้คำนิยามไว้ว่าเป็น “อินดีเทอมีเนซี (Indeterminacy)”

สำหรับกระบวนการจัดการให้เกิดดนตรีแบบ อินดีเทอมีเนซี มีอยู่หลายวิธี

1. Chance Indeterminacy Process หมายถึง การใช้วิธีการสุ่ม (Random) ตัวโน้ตหรือองค์ประกอบต่างๆ ในการเขียนเพลง เช่นในกรณีงานของเคจ ที่ชื่อว่า Music of Change เขาใช้วิธีการเสี่ยงทายตามคัมภีร์อี้จิง (I-Ching) ซึ่งมีความเป็นไปได้ 64 แบบ และแปรค่ามาเป็นตัวโน้ตต่างๆ ที่กำหนดไว้และทำการบันทึก

2. People Process คือ การใช้ลักษณะเฉพาะแต่ละบุคคลสร้างผลลัพธ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ เช่น การกำหนดให้นักดนตรีเล่นโน้ตชุดเดียวกัน แบบจังหวะที่ไม่เท่ากันตามแต่ละบุคคล เช่นเดียวกับงานของ มอร์ตัน เฟลด์แมน (Morton Feldman) ที่ชื่อว่า Piece for 4 Pianos

3. Contextual Process หมายถึงการสร้างกฎเกณฑ์บางอย่างให้ผู้เล่นแต่ละคนต้องพึ่งพากันและกัน หรือขึ้นอยู่กับสถานการณ์บางอย่างเฉพาะหน้า ความสัมพันธ์ภายในระบบนี้ทำให้เกิดลักษณะอินดีเทอมีเนซีขึ้นมา

4. Repititation Process เพราะการซ้ำย่อมนำไปสู่การเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงงานจำนวนหนึ่งจึงอาศัยการซ้ำเพื่อสร้างบรรยากาศพิเศษเฉพาะตัว

5. Electronic Process เช่น การด้นสด (Improvisation) เสียงต่างๆ ด้วยอุปกรณ์สังเคราะห์เสียง

การเน้น "กระบวนการจัดการ" ที่ไม่เน้นการสร้างเสียงโดยตรง เป็นการสร้างการทดลองใหม่ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ซึ่งผู้วิจัยมองเห็นประเด็นสำคัญจุดนี้ในซาแนล นับเบอร์ไฟว์ ที่ผ่าน "กระบวนการ" บางอย่างที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ของกลืนที่ เออร์เนส บรูซ และโคโค ก็บอกไม่ได้ว่า คือ อะไร อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์และวิธีการคิดของทั้งสองบริบทก็สร้างความแปลกใหม่ นวัตกรรมที่ไม่ซ้ำใคร และกลายเป็นสัญลักษณ์ของความสมัยใหม่โดยปริยาย

บทวิเคราะห์บทประพันธ์อ้างอิง

บทประพันธ์ ทั้ง 3 เป็นการอ้างอิงให้เห็นถึงความสอดคล้องของวิธีและแนวการประพันธ์ดนตรีที่ผู้วิจัยเลือก

1. เบร์นาร์ต พาร์เมเกียนี (Bernard Parmegiani)

Accidents / Harmoniques (1975) 4:46 นาที

เบร์นาร์ต พาร์เมเกียนี (Bernard Parmegiani) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศส เริ่มต้นเป็นช่างเสียงในช่องโทรทัศน์ของฝรั่งเศส (ชื่อเก่า OTRF หรือ TRF) พาร์เมเกียนีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก Lecoq & Democroux School และต่อในระดับปริญญาโทกับกลุ่ม GRM ในปี 1959

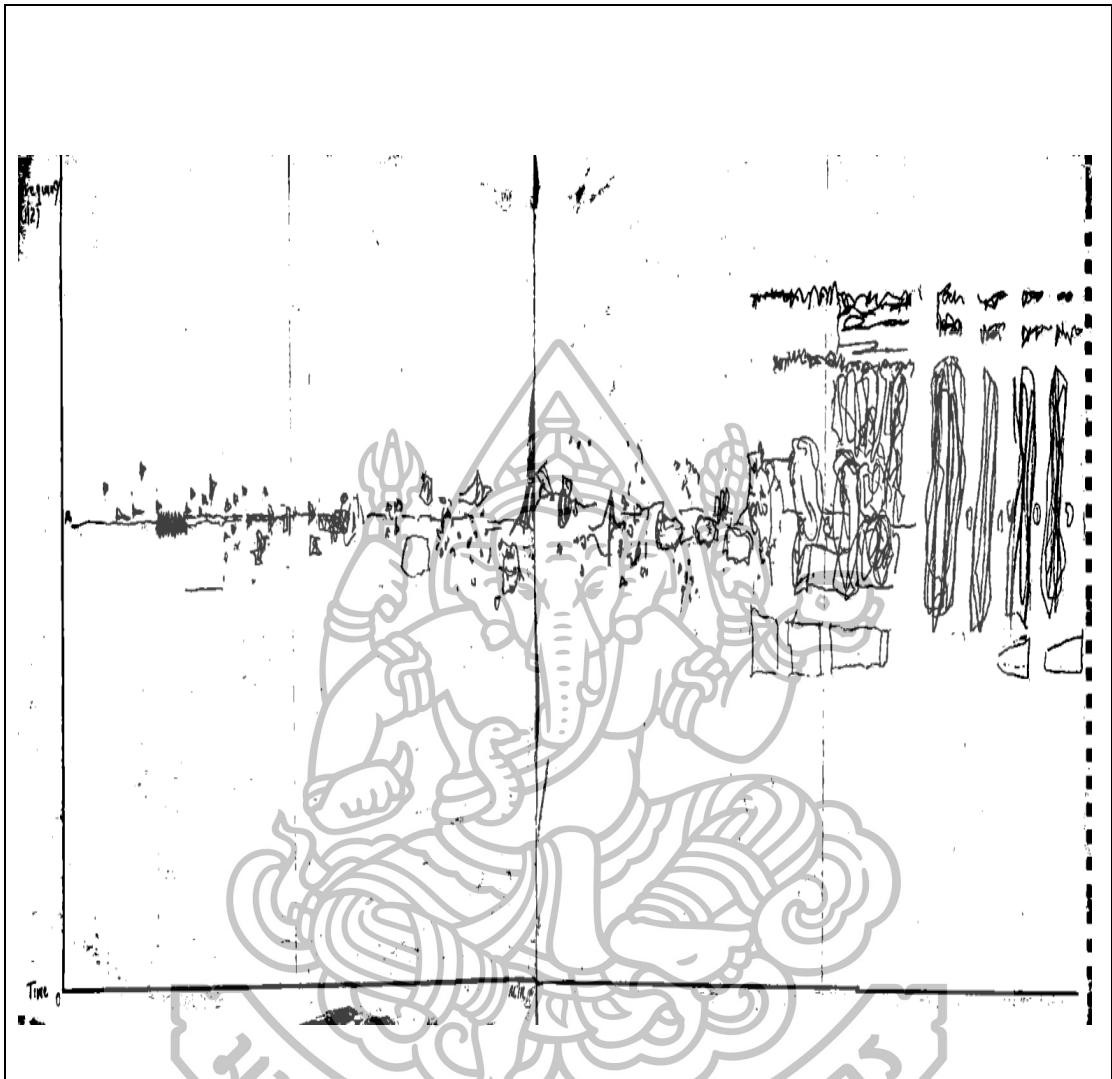
พาร์เมเกียนีได้ทำงานที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการประพันธ์ดนตรีประกอบภาพยนตร์ งานวิจัยเกี่ยวกับเสียง การทำงานศิลปะ แต่สุดท้ายงานของเขาก็พุ่งเป้าไปที่ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ (Electro Acoustic) พาร์เมเกียนี ถือว่ามีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาดนตรีแบบคอนกรีต (Concrète Music) ที่ก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาจากกลุ่ม GRM

ในงานประพันธ์ชิ้นนี้ ชื่อว่า *Accidents / Harmoniques* ซึ่งเป็นงานประพันธ์ที่อยู่ในอัลบั้ม *De Natura Sonorum* ที่รวบรวมงานของเขาตั้งแต่ ปี ค.ศ.1975-1978 ซึ่งบทเพลงนี้เป็นช่วงที่ 2 ต่อจากเพลง *Incidents / Harmoniques*

Accidents / Harmoniques อยู่ในรูปแบบดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ในแบบของฟิกซ์มีเดีย (Fixed Media) โดยที่พาร์เมเกียนี้ไม่ได้มีการบันทึกโน้ต หรือภาพวาดที่แสดงออกถึงโครงสร้างของบทประพันธ์ชิ้นนี้ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีวิเคราะห์บทประพันธ์ชิ้นนี้ในแบบวิธีการศึกษาดนตรีแบบนักศึกษาดนตรี (Musicologist) ซึ่งต้องเริ่มต้นวิเคราะห์จากการฟัง (Listening)

งานวิจัยของเลซา แซทรา (Laura Zattra) จากมหาวิทยาลัย Padua Department of Visual Arts and Music เขียนไว้ในบทความที่ชื่อว่า “การวิเคราะห์และวิธีวิเคราะห์ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ (Analysis And Analyses of Electroacoustic Music)” การฟังแบบนักศึกษาดนตรีนั้นใช้กับประเภทดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีอะไรแทนค่า หรือใช้สัญลักษณ์ให้เห็นว่าเสียงเหล่านั้นเป็นอย่างไร หรือนักประพันธ์กล่าวในงานของตนเองอย่างไร ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์การฟังและวิเคราะห์เพื่อที่จะเข้าใจดนตรีกลุ่มนี้ ขอบแบบนี้จะแสดงให้เห็นถึงแง่มุมที่เป็นอัตลักษณ์ของผู้วิเคราะห์ จะเห็นว่าบทประพันธ์เดียวกันอาจจะออกมาในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน

เบื้องต้นผู้วิจัยได้ทำการฟังและบันทึกเป็นรูปแบบกราฟฟิกสกอร์ (Graphic Score) แบบร่าง เพื่อดูความหนาแน่นของเสียงต่างๆ ที่เทียบกับเวลา

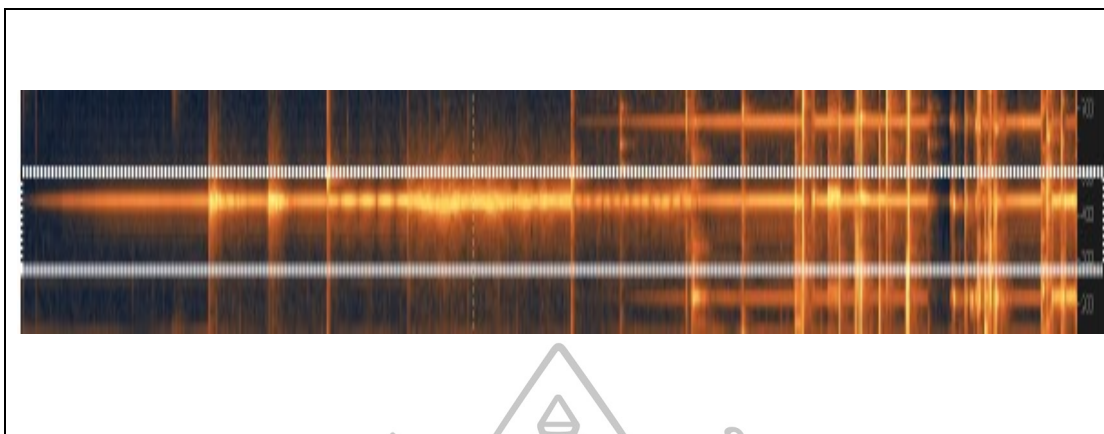
ภาพที่ 15 แสดงกราฟฟิกส์กรอบแบบร่างโดยผู้วิจัย

เดนิส สมอลเลย์ (Danis Smalley) ได้นำเสนอการวิเคราะห์ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์โดย
ใช้วิธีที่เรียกว่า สเปคโตรมอร์โฟโลยี (Spectromorphology) เป็นการวิเคราะห์ลักษณะของเสียงผ่าน
เวลา ทำให้เห็นกลุ่มประเภท รูปร่าง และความหนาแน่นของเสียง

ภาพที่ 16 แสดงภาพโซโนแกรมบทประพันธ์ของเบอร์นาร์ด พาร์เมเกียนี่

ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งบทประพันธ์เป็น 4 ช่วง และจะเห็นได้ว่ากลุ่มเสียงต่างๆ ถูกพัฒนาให้หนาแน่นมากขึ้นเรื่อยๆ ในเวลาประมาณ 1 นาทีของทุกช่วงบทประพันธ์ โดยที่เสียงทั้งหมดนั้นจะยึดเกาะกับเสียงที่ลากยาวที่เล่นระดับเสียง A 440 เฮิร์ตซ์

ภาพที่ 17 แสดงเสียงลากยาวที่ย่านความถี่ 440 Hz

ในช่วง 0:00-1:00 นาที พาร์เมเกียนี่นำเสนอกลุ่มของเสียงที่มีความเข้มข้นของเสียง (Dynamic) ที่เบาแต่มีความคมชัดในหัวเสียง (Attack) และวางกระจัดกระจายในแบบที่คาดเดาไม่ได้

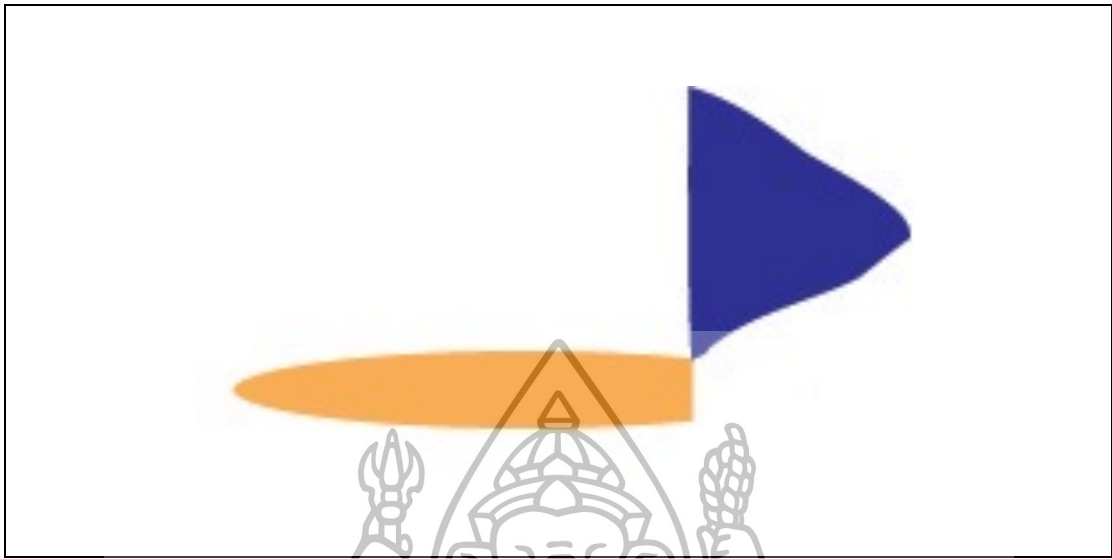
ในช่วง 1:01-2:00 นาที มีการนำเสนอเสียงที่มีความเข้มข้นของเสียงมากยิ่งขึ้น สามารถฟังจับใจความได้ว่าเป็นเสียงของเครื่องดนตรีประเภทเคาะที่รุนแรงและให้ความรู้สึกตกใจ มีการใช้เสียงที่มีความถี่ย่านกลาง-ต่ำ ที่มีลักษณะของเสียงเบาบางชวนใจ ในย่านความถี่สูงพบว่ามีการใช้เสียงวลิเปียนสั้นๆ วางกระจัดกระจายในแบบที่คาดเดาไม่ได้เช่นเคย เสียงลากยาวที่เป็นแกนหลักของบทประพันธ์เริ่มมีการทำให้มีความหลากหลายด้วยการเพิ่มฮาร์โมนิคซ้อน และมีการทำให้กังวาลขึ้นจากเสียงลากของเครื่องดนตรีอื่นๆ ซึ่งต้องการซ้อนทับให้เกิดความหนาแน่นมากยิ่งขึ้น

ในช่วง 2:01-3:30 นาที เสียงลากยาวถูกรองเสียง (Filter) ให้เป็นลักษณะบีแบน เหมือนกับตอนเริ่มเพลง เสียงของเครื่องเคาะยังกระจัดกระจายในแบบที่คาดเดาไม่ได้ ซึ่งมีท่าที่เริ่มถี่มากยิ่งขึ้น ผสมกับเสียงของเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ที่มีความคมชัดในหัวเสียง ผสมและก่อตัวหนามากยิ่งขึ้น ในช่วงนาทีที่ 2:30 มีการสลักกลุ่มเสียงต่างๆ ในลักษณะแบบกระฉากอารมณ์สร้างความขัดแย้งกันในระหว่างกลุ่มเสียงซึ่งดำเนินไปจนถึงนาทีที่ 3:30 พาร์เมเกียนี่เริ่มทำเสียงที่ลากยาวมีความหนาแน่นของย่านเสียงมากยิ่งขึ้น และสร้างความวุ่นวายในช่วงเวลานี้

ในช่วง 3:30-4:46 นาที ย่านเสียงถูกเติมแต่งจนแทบครบทุกย่านเสียง ความหนาแน่นของท่อนนี้อยู่ในรูปแบบขีดสุด (Climax) ในนาทีที่ 4:11 มีการใช้กลุ่มเสียงที่มีความเข้มข้นน้อยมาสร้างความขัดแย้งกับกลุ่มเสียงที่มีความหนาแน่น ทำให้เกิดการกระฉากอารมณ์อีกครั้ง ซึ่งชุดโครงสร้างแบบนี้จะถูกนำเสนอประมาณ 4-5 ครั้งก่อนที่จะมีเสียงลากยาวในย่านความถี่ต่ำเข้ามาถึงจนจบบทเพลง

บทประพันธ์ชิ้นนี้ของพาร์เมเกียนี้ ผู้วิจัยมองว่าเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงของเครื่องดนตรี (ที่เป็นเสียงธรรมชาติแบบที่แซฟเฟอร์ให้นิยามว่าเป็น *concrete sound*) และเสียงที่เกิดจากการสังเคราะห์ (หรือเสียงประดิษฐ์ ภาษาอังกฤษ *artificial sound*) ขึ้นมาจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 2 ประเภทของเสียงถูกทำการเปลี่ยนแปลงในขอบแบบดนตรีเครื่องเคีต อาทิเช่นการตัดต่อเสียงจากสองสิ่งเพื่อรวมกันเป็นเสียงใหม่ การรีเวิร์สเสียงและการเร่งความเร็วของเสียง การกรองเสียงออก การสร้างมิติใกล้ไกลในเสียง และการลูบของเสียง

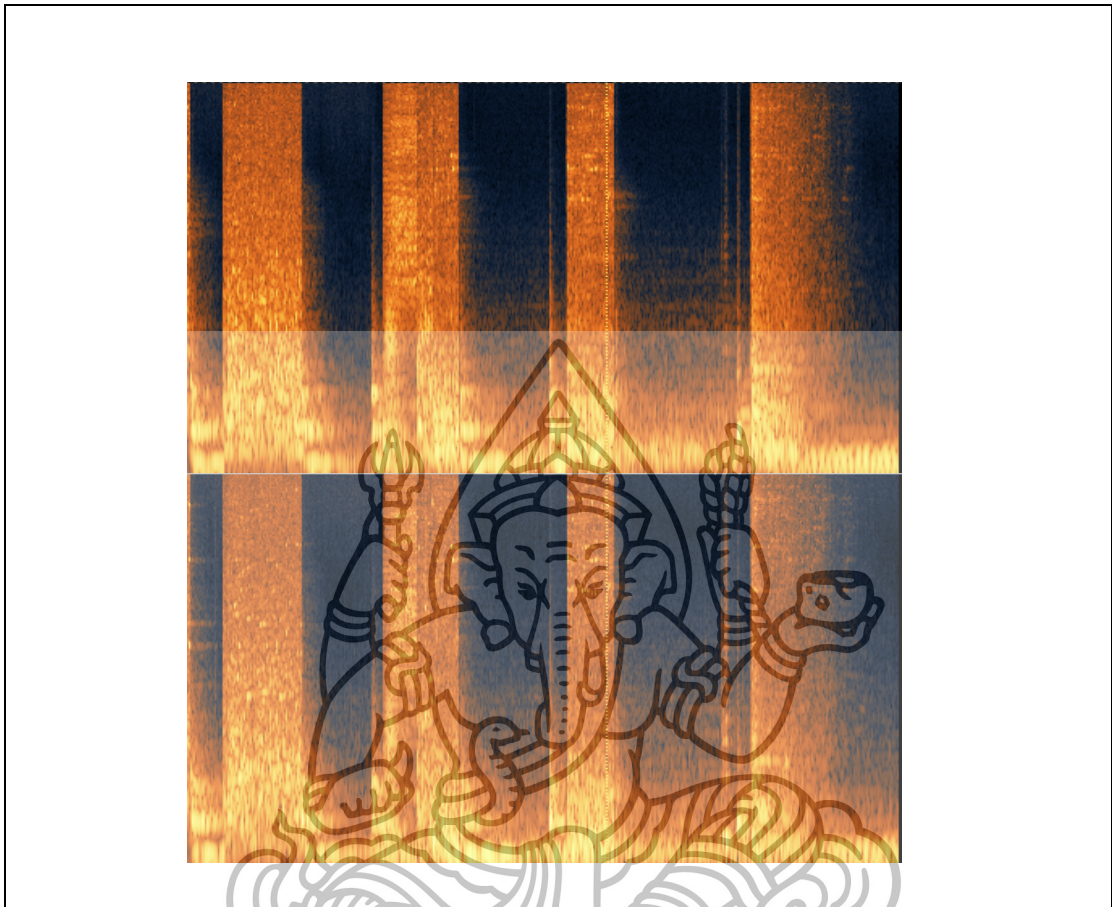
พาร์เมเกียนี้กล่าวว่า “เสียงมีน้ำหนัก เสียงมีค่าพูดเป็นของตนเอง ฉันพยายามที่จะผสมพวกมันเข้าด้วยกันหรือนำมันมาสร้างความขัดแย้งเพื่อที่จะสังเกตธรรมชาติของพวกมัน” จะเห็นได้ว่าบทประพันธ์ชิ้นนี้มีจุดเด่นที่ความขัดแย้งกันไปมาแบบคาดเดาไม่ได้ พาร์เมเกียนี้ได้ทำการปูถนนด้วยเสียงที่ลากยาวตลอดทั้งเพลง ซึ่งถูกสร้างความขัดแย้งด้วยเสียงที่ลักษณะสั้น มีความคมชัดในหัวเสียงทำให้เกิดลักษณะที่คล้ายกับอุบัติเหตุ (หรือ *accident*) ที่เราไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ามันจะเกิดขึ้นเมื่อใด การนำเสนอเสียงในแง่มุมแบบนี้ผู้วิจัยมองว่าจะสามารถทำให้เห็นความแตกต่างกันและธรรมชาติของเสียงทั้งสองแบบได้อย่างชัดเจน ซึ่งวิธีการประพันธ์แบบนี้จะได้ยินกระจัดกระจายทั้งเพลง มันถูกพัฒนาจากกลุ่มเสียงเล็กๆ ตัดชนกับเสียงเล็กๆ และแปรสภาพเป็นกลุ่มใหญ่ตัดชนกับกลุ่มใหญ่ด้วยกัน

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะของเสียงที่ถูกขัดแย้ง

พาร์เมเกียนี้มีวิธีการสร้างความน่าสนใจในบทประพันธ์ขึ้นนี้ โดยการลดทอนเสียงทุกอย่างให้อยู่ในจุดที่น้อยที่สุดจนสร้างผลลัพธ์ที่ผู้ฟังต้องเริ่มฟังสมาธิกับมันมากขึ้น ถึงจุดนี้เสียงที่ลดทอนลงจะถูกบดบังอย่างทันทีด้วยเสียงที่มีความเข้มข้นมากหรือดังมาก ผลลัพธ์ของการทำเช่นนี้ทำให้ผู้ฟังรู้สึกประหลาดใจและต้องฟังสมาธิในการฟังบทเพลงนี้มากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 19 แสดงวิธีการสร้างความน่าสนใจด้วยความต่างกันอย่างสุดขั้วของความดั่ง-เบา

จากการวิเคราะห์บทเพลง Accidents / Harmonique ของเบอร์นาร์ด พาร์เมเกียนี้ ผู้วิจัยสนใจวาระที่พาร์เมเกียนี้นำเสนอ เรื่องของเสียงธรรมชาติ และเสียงประดิษฐ์ ซึ่งสามารถนำมาเชื่อมโยงได้กับสุนทรียะของน้ำหอมซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ซึ่งมีการนำเสนอในเรื่อง กลิ่นน้ำหอมประดิษฐ์เช่นกัน อีกทั้งผู้วิจัยสนใจวิธีการสร้างปรากฏการณ์ที่คาดเดาไม่ได้ในบทประพันธ์ชิ้นนี้ เกิดขึ้นมาจากแนวคิดแบบชาวต์ คอลลาจ

2. พอลลีน โอริเวอร์รอส (Pauline Oliveros)

Beautiful Soop (1966-1967) 27:46 นาที

พอลลีน โอริเวอร์รอส นักประพันธ์ดนตรีและนักเล่นแอกคอร์ดเตียนชาวอเมริกัน ผู้ซึ่งถือว่าเป็นผู้บุกเบิกดนตรีอิเล็กทรอนิกส์และดนตรีร่วมสมัยในช่วงหลังสงครามโลก เธอเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย San Diego และสอนดนตรีที่ Mills College ในปี ค.ศ.1986 โอริเวอร์รอสได้ก่อตั้งมูลนิธิที่เกี่ยวกับแนวคิดทางศิลปะและการสร้างสรรค์ เธอไม่ได้เพียงทำงานที่มูลนิธิเท่านั้น แต่มักจะได้รับการเชิญชวนให้เป็นผู้แนะนำให้กับสถาบันอื่นๆ เช่นกัน โอริเวอร์รอสมีหนังสือที่โดดเด่นที่ว่าด้วยการฟังดนตรีรูปแบบใหม่ คือ ดีฟ ลิสเซนนิ่ง (Deep Listening) และ โซนิค อะแวร์เนส (Sonic Awareness) ซึ่งเป็นวิธีการฟังดนตรีที่ช่วยในเรื่องของสมาธิและจิตวิญญาณ

ในช่วงเวลาที่พอลลีน โอริเวอร์รอสได้ทำงานให้กับศูนย์วิจัยดนตรี Tape Music ที่มหาวิทยาลัย Mills College (ปัจจุบันเป็น Contemporary Music Centre) ที่ Oakland เธอได้สร้างบทประพันธ์ Beautiful Soop ขึ้นมาโดยสร้างเสียงจากเครื่อง Buchla Box 100 กับระบบTape Delay ที่ติดตั้งในห้องทำงานของเธอ

Beautiful Soop ถูกแต่งในปี ค.ศ.1966 และถูกปล่อยสู่สาธารณะในปี ค.ศ.1967 ในบทประพันธ์ชิ้นนี้ โอริเวอร์รอสมีการใช้เสียงคำพูดที่คัดลอกมาจากนิยาย Alice in Wonderland และ The Jabberwocky ซึ่งเป็นนิยายที่มีเนื้อหาแบบเกินจริง (Surreal) เหนือธรรมชาติ (Supernatural) เสียงคำพูดมีทั้งชายและหญิงโดยนำมาผ่านอุปกรณ์เทป ดีเลย์ ทำให้เกิดการซ้ำของจังหวะสลับไปมา มีเสียงที่เป็นเครื่องจักรกระซิบซู่ซัดซ้อนทับลงไป มีการสร้างพื้นที่ (space) ในบทเพลงด้วยการใช้เสียงที่มีย่านความถี่สูงวูบวาบและเคลื่อนที่ไปมา กลุ่มเสียงที่แผ่วเบาของสิ่งมีชีวิตเคลื่อนที่เข้ามาทำให้เกิดมนต์ขลังสร้างความฉงนงวยประหลาดใจ ซึ่งเล่นไปพร้อมกับเสียงคนที่ออกเสียงพยัญชนะหนังสือ ในช่วงท้ายมีการนำเสนอท่อนเพลงที่ผ่อนคลายลง ทำให้ได้ยินเสียงครางของหญิงและชายที่สลับกันได้อย่างเด่นชัด

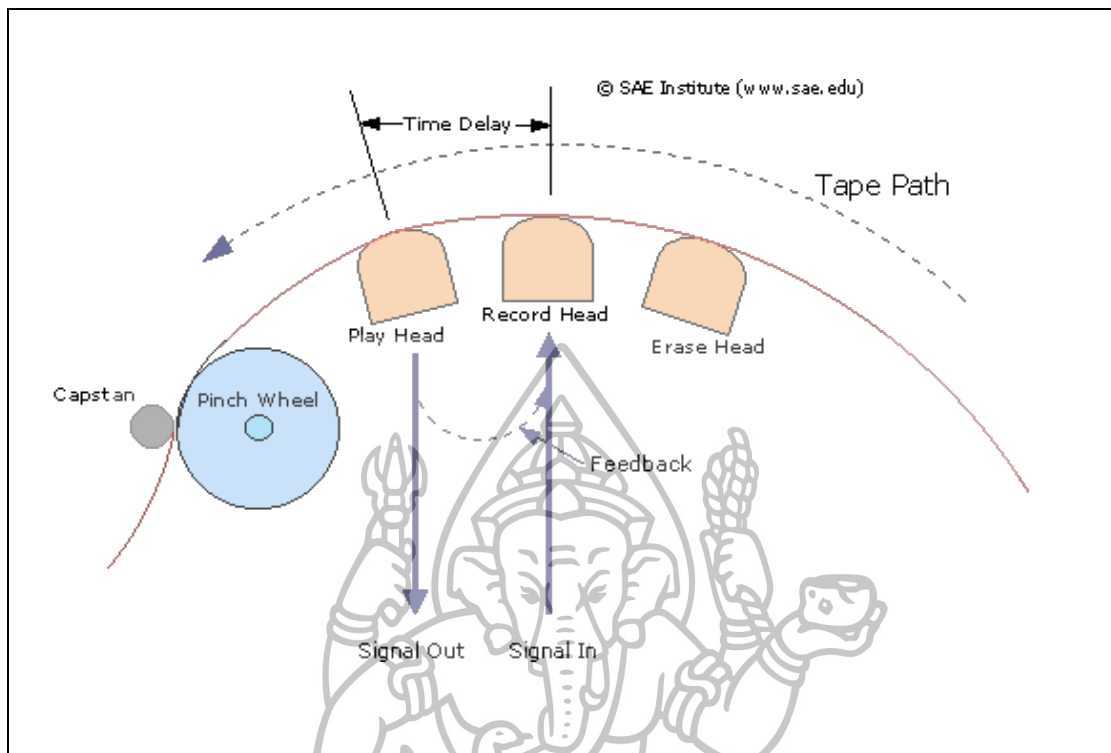
บทประพันธ์ชิ้นนี้เป็นส้อมเสียงที่เป็นนามธรรม ที่นำเสนอความคิดแบบเหนือธรรมชาติ และสร้างบรรยากาศที่ทำให้เราหลงใหล ซึ่งนำไปสู่พื้นที่บางอย่างที่หลอนประสาท แต่ขณะเดียวกันก็ แสดงให้เห็นภาพของละครเวทีที่อยู่เบื้องหน้า

สิ่งที่น่าสนใจในบทประพันธ์ชิ้นนี้ คือ การสร้างมิติใกล้ไกลด้วยเสียงรีเวิร์บประดิษฐ์ และ การใช้เทป ดีเลย์ เบลอนื้อเสียงต่างๆ (เสียงคน เสียงอิเล็กทรอนิกส์) ให้ไปอยู่เบื้องหลัง เพื่อสร้าง บรรยากาศในเพลงให้มีมิติที่ลึกกลับ มีมนต์ขลัง ที่ชวนให้หลงใหล ซึ่งเป็นแนวคิดหลักของ Beautiful Soup

รีเวิร์บ (Reverb) คือ ผลลัพธ์รวมทั้งหมดของเสียงที่สะท้อนไปมาและเดินทางเข้าสู่หูของเรา ซึ่งทำให้เกิดการรับรู้ใกล้ไกลของแหล่งกำเนิดเสียง ในงานดนตรีแบบคอนกรีต (Concrete Music) ด้วยเทคโนโลยีที่มีในสมัยนั้นยังไม่ถูกพัฒนามากพอ การสร้างรีเวิร์บทำได้โดยวาง ลำโพง หรือแหล่งกำเนิดเสียง ใกล้หรือไกลจากไมโครโฟนที่บันทึกเสียง เสียงที่ถูกบันทึกจะมีมิติใกล้ หรือไกลโดยขึ้นอยู่กับประเภทของห้อง วิธีเช่นนี้ทำให้การควบคุมรีเวิร์บมีความยาก แต่เสียงที่ได้มีความเป็นธรรมชาติ

ในช่วงปี ค.ศ.1920 มีการสร้างรีเวิร์บประดิษฐ์ขึ้น ห้องทดลองทางเสียงมักจะบรรจุ อุปกรณ์ชิ้นนี้เข้าไป การทำงานมันมันเกิดได้ 4 วิธี คือ แผ่นโลหะ (plate) สปริง (spring) อะนาล็อก ดีเลย์ (analog delay) และดิจิตอลดีเลย์ (digital delay) ซึ่งเสียงที่ได้ในแต่ละวิธีนั้นออกมาไม่ เหมือนกัน

เทปดีเลย์ เป็นอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่หน่วงสัญญาณเสียง กลไกการทำงานที่เกิดจากการที่ หัวอัดเทปแม่เหล็กวางตำแหน่งก่อนอันที่จะเล่นเสียงจริง ลักษณะเสียงที่ได้คล้ายกับเสียงสะท้อนการ ตะโกนในหุบเขา

ภาพที่ 20 แสดงการทำงานของอุปกรณ์เทปดีเลย์

ที่มา : SAE Institute, **Tape Delay**, accessed July 8, 2015, available from <http://www.sae.edu>

การใช้รีเวิร์ปแบบสปริงนิยมมากในดนตรีแบบคองกรีต อาทิเช่น “Symphonie Pour Un Homme Seul (1950) ประพันธ์โดยปีแอร์ แซฟเฟอร์ “Lé Microphone Bien Tempéré (1950-52) ประพันธ์โดยปีแอร์ อองรี ส่วนการใช้อะนาล็อกดีเลย์มักพบเห็นได้ในดนตรีที่มาจากทางฝั่งอเมริกา อย่างเช่น Music for gift in (1963) ประพันธ์โดยเทอร์รี่ โรลีย์ (Terry Riley)

With all the feedback loops in operation there is a shimmering effect on Attacks, and interesting timbre changes on sustained sounds. Because every delay line was controlled by a separate mixing pot, as little feedback (echo) as designed was introduced, and each delay line could be treated as a separate source. By sending delay line to various modifying devices, a large number of variations could occur.

ด้วยเสียงหอนที่วนและซ้อนทับกันทำให้เกิดความระยิบระยับบนหัวเสียง และมันส่งผลที่น่าสนใจในช่วงปลายของมัน เนื่องจากเสียงที่สะท้อนแต่ละเส้นถูกควบคุมแยกอย่างอิสระ จึงสามารถมีเสียงหอนที่น้อยกว่านำเสนอขึ้นมาได้ และแต่ละเส้นของเสียงสะท้อนก็สามารถนำไปใช้ให้หลากหลายแบบนับไม่ถ้วน

นอกจากนี้โอริเวอร์รอสยังนำเสนอเทคนิคที่เรียกว่า เฮเทโรไดน์ (Heterodyne) ซึ่งเป็นการผลิตคลื่นเสียงที่นอกเหนือการได้ยินของมนุษย์ (20 hz-20,000 hz) วางซ้อนทับไปกันถึงขั้นที่พอจะได้ยิน โอริเวอร์รอสแสดงแง่คิดว่า รู้สึกถึงความกดดันในย่านเสียงที่ไม่ได้ยินเหล่านั้น อีกทั้งมันยังให้เนื้อเสียงที่แตกพร่า (distorted) เมื่อมันผสมกับเสียงสะท้อนจากเทปดีเลย์

ในทัศนะของผู้วิจัยบทประพันธ์ Beautiful Soup นำเสนอแนวความคิดในเรื่องของการสร้างพื้นที่ในบทเพลงด้วยกระบวนการรีเวิร์ป และดีเลย์ พื้นที่ที่เป็นมิติเล่นลับ มีเวทยนตร์ และชวนให้น่าหลงใหล อีกทั้งยังทำให้เสียงธรรมชาติเหล่านั้นกลายเป็นสิ่งที่ไม่ชัดเจน พร่ามัว อาจเชื่อมโยงได้ว่าเป็นสิ่งที่คล้ายกับที่มนุษย์ยามที่พวกเขาฉีบน้ำหอม กลิ่นของน้ำหอมสร้างพื้นที่ใหม่ซ้อนทับลงไปในร่างกาย และสร้างความหลงใหลให้แก่ผู้ได้กลิ่น

¹⁴ Thom Holmes, *Electronic and Experimental Music*, 5th ed. (New York : Routledge, 2016), 180.

3. มอร์ตัน เฟลด์แมน (Morton Feldman)

5 Pianos (1972)

มอร์ตัน เฟลด์แมนเป็นนักประพันธ์ชาวอเมริกา เป็นเพื่อนสนิทกับจอห์น เคจ (John Cage) และเป็นผู้ร่วมอุดมการณ์ดนตรีเอ็กเพอริเมนทอล (Experimental Music) งานบทประพันธ์ของเฟลด์แมนนั้นแตกต่างจากดนตรีที่มาจากทางยุโรป ในแง่ของวิธีคิดแบบที่มีความอิสระ ไม่ต้องทำการขนบธรรมเนียมเดิม ซึ่งเฟลด์แมนภูมิใจกับความเป็นอเมริกันของตนเอง เนื่องจากเชื่อว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเสรีภาพมากกว่า แต่เฟลด์แมนก็ไม่ได้ปฏิเสธทั้งหมดในวิธีคิดแบบยุโรป บางอย่างที่เขาก็น้อมรับมันด้วยความเต็มใจ

เฟลด์แมนเป็นศิลปินที่ยอดเยี่ยม เขามีส่วนร่วมในงานศิลปะที่หลากหลาย เช่น งานวรรณกรรมและงานจิตรกรรม ความสัมพันธ์ประจวบเหมาะที่พี่น้องระหว่างซามูเอล เบคเกตต์ (Samuel Beckett) กับตัวเขาเองทำให้เกิดงานโอเปร่าที่ชื่อว่า Neither ขึ้นมา หรืออย่างเช่นงาน Rothko Chapel (1971) ที่เฟลด์แมนร่วมงานกับจิตรกรและนักสถาปนิก เพื่อสร้างงานที่รำลึกถึงมาร์ค รอคโก (Mark Rothko) จิตรกรชาวฮิวส์ตัน ผู้ซึ่งเสียชีวิตไปในปีก่อนหน้า

สำหรับผลงาน 5 Pianos ถูกประพันธ์เพื่อนำไปแสดงที่ The Albright Knox Art Gallery ที่นิวยอร์ก ในวันที่ 28 ตุลาคม ค.ศ.1972 บทประพันธ์ชิ้นนี้ต้องการผู้เล่น 5 คน โดยผู้ที่ร่วมเล่นในวันนั้น คือ วิลเลียม แอปเปิลบาย (William Appleby) เดวิด เดล เทรดิออต (David del Trediot) ทูลเลียส อีสแมน (Tullius Eastman) ลูคัส ฟอสส์ (Lukas Foss) และตัวเขาเอง บทประพันธ์ใช้เวลา 43 นาที มันเป็นการนำออกแสดงเป็นครั้งแรกในฤดูใบไม้ร่วงของปี ค.ศ.1972 ที่เป็นคำคืนสำหรับ New Music

บทประพันธ์ 5 Pianos อยู่ในรูปแบบของอะคูสติค มีวลีคที่ถูกประพันธ์อยู่ในชุดเสียง

C#-D#-E-G#-A-C-E-F#-A#

เฟลด์แมนกล่าวว่า “I’m involved in stasis. It’s frozen, at the sometime it’s vibrating.” แปลเป็นภาษาไทย คือ ฉันชอบความนิ่ง มันเยือกเย็น ในขณะที่เดียวกันมันเคลื่อนไหวดนตรีของเขามักใช้ความหยุดนิ่งเพื่อสร้างความตึงเครียด โดยบทประพันธ์ชิ้นนี้โดดเด่นที่ความไร้การเคลื่อนไหว และบทประพันธ์ชิ้นนี้ไม่มีการสร้างเป็นชุดโน้ตอะไรที่สามารถจับต้องได้ ทั้งจังหวะ ทำนอง และเสียงประสาน คล้ายกับเป็นลักษณะกลุ่มก้อนของเสียงที่พรวดพราดทับซ้อนต่อกันมากกว่า กลุ่มของเสียงไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะมาเมื่อใด ในทัศนะของผู้วิจัยมองว่าระยะเวลาของเสียงแต่ละก้อนที่ซ้อนทับกันนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งสามารถสร้างบรรยากาศที่น่าอึดอัด และต้องกลั่นหายใจรอคอยกลุ่มเสียงที่ซ้อนทับขึ้นมา ซึ่งสามารถสร้างสภาพที่ไร้เวลาได้ยามที่ฟัง ถ้าเรากดข้ามจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าถึงไหน นาฬิกาเท่าไร หรือวินาทีไหน

อีกทั้งกลุ่มเสียงเหล่านั้นถูกจัดให้อยู่ระดับความดังอยู่ที่ “เบา” เสียงเปียโนที่ถูกกดให้เบาทำให้ผู้ฟังต้องพยายามที่จะฟังมากขึ้น และผลที่ได้ทำให้เราได้ยินการเสียงที่ซ้อนทับกันมากยิ่งขึ้น เฟลด์แมนกล่าวว่า “เวลาที่เสียงที่ตั้ง คุณไม่ได้ยินเสียงของมัน คุณได้ยินแต่ attack ของมันเท่านั้น จากนั้นคุณก็จะได้ยิน decay ของเสียง”

อย่างไรก็ตามเสียงที่ไม่ได้อยู่ในระดับที่ “เบา” ทั้งบทประพันธ์ เฟลด์แมนได้มีการใช้ attack ของเสียงให้เกิดการฉับพลัน

จากหนังสือ New York school of Music and Visual Arts กล่าวว่า งานของเฟลด์แมนไม่ได้สนใจในเรื่องเวลามากนัก เขาสนใจแค่ระยะห่างของกลุ่มโน้ตนั้นให้ความรู้สึกอย่างไรกับเขามากกว่า บทประพันธ์ชิ้นนี้มองได้ว่าเฟลด์แมนพยายามสร้างความรู้สึกบางอย่างจากความห่างของกลุ่มเสียงเปียโนทั้ง 5 ตัว

เฟลด์แมนได้เขียนข้อความไว้ในโปรแกรมโน้ตของบทประพันธ์ชิ้นนี้ว่า : Five Pianos เดิมที่เรียกว่างาน Pianos & Voices โดยนักดนตรีต้องฮัมเพลงไปด้วยระหว่างเล่น

Pianos & Voices (5 Pianos) เริ่มต้นจากการฮัมเพลงไปพร้อมกับการดันสนเปียโน เสียงฮัมของการร้องนั้นค่อนข้างสั้น เมื่อมีเสียงเปียโนมาโอบอุ้ม ฉันเริ่มได้ยินเสียงเปียโนตัว

อื่นๆ รวมทั้งเสียงฮัม เปียโน 2-4 ตัว นั้นค่อนข้างโปร่ง เปียโนตัวที่ 5 ทำให้เบลอทุกอย่าง เพื่อให้มันเป็นสิ่งที่ฉับไฉนได้ยิ่งมาก่อนหน้า¹⁵

การอธิบายลักษณะงานของเฟลด์แมน อาจจะวิเคราะห์ได้จาก “I prefer to think of my work as : Between categories. Between time and space. Between painting and music. Between music’s construct, and its surface.” (ฉันมักจะคิดงานของฉันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภท ระหว่างเวลากับพื้นที่ ระหว่างภาพวาดและดนตรี ระหว่างโครงสร้างดนตรี และพื้นผิวของมัน) พื้นที่ที่อยู่ตรงกลาง “ระหว่าง” ไม่เหมือนที่ว่างของภาพวาด ไม่ใช่โน้ตในแนวตั้ง ไม่ใช่พื้นที่ชั่วคราวชั่วคราวในดนตรี แต่มัน คือ “ทัศนคติ” ซึ่งมักจะถูกกล่าวหลายๆ ครั้งในกลุ่มศิลปินหรือนักวิจารณ์ในช่วง ปี ค.ศ. 1950

ในทัศนะของผู้วิจัย บทประพันธ์ 5 Pianos นำเสนอ ทัศนคติ ของเฟลด์แมนมากกว่าที่เป็นเทคนิคการประพันธ์ ทัศนคติเป็นเรื่องของอัตวิสัย (subjective) ซึ่งไม่เป็นสากล ของแต่ละบุคคล ในกรณีของบทประพันธ์ชิ้นนี้เขาเพียงต้องการให้ผู้ฟังได้ยินเสียงที่ซ้อนทับกัน และหวนถึงบรรยากาศในขณะที่เขาเริ่มประพันธ์ผลงานชิ้นนี้ ด้วยการเน้นไปที่ระยะห่างของกลุ่มโน้ต และความดัง-เบา

สร้างสรรค์ชิ้นงานจากข้อมูลที่ได้รับ

ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานการประพันธ์ดนตรี มีทั้งหมด 5 บทประพันธ์ โดยผลงานทั้งหมดเป็นการทดลองยึดจากแนวบทประพันธ์อ้างอิง และแรงบันดาลใจ จากบทประพันธ์ประพันธ์ที่ผู้วิจัยเลือกมาเชื่อมโยงในข้างต้น ซึ่งผลงานการประพันธ์ดนตรีจะมีรูปแบบของบทประพันธ์ผสมผสานทั้งดนตรีที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ และอะคูสติค นอกจากนี้ผู้วิจัยยังอาศัยประสบการณ์การ

¹⁵ Morton Feldman, A Note on "Five Pianos", accessed July 7, 2016, available from <http://www.cnvill.net/mfpianos.htm>

ฟังดนตรีประเภทอื่นๆ ที่มีความคล้ายคลึง ความน่าสนใจ และมีความสัมพันธ์กันทางด้านรูปแบบดนตรี เพื่อต่อยอดผลงานให้มีสีสันที่มากยิ่งขึ้น

1. บทประพันธ์เพลง 1921, Les Cinq Doigts & No. 5

เป็นบทประพันธ์ที่นำเสนอแนวความคิดแบบคอลลาจ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มีอยู่ภายใต้ งานสร้างสรรค์ต่างๆ ในยุคสมัยใหม่ที่รวมถึงนัมเบอร์ไฟว์ด้วย ผู้วิจัยมองว่าเทคนิคคอลลาจเป็นการ สร้างมิติที่แตกต่าง โดยเกิดจากนำองค์ประกอบที่แตกต่างกันในเชิงของเวลา พื้นผิว คุณลักษณะ หรือ การมองเห็นอะไรบางอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องกัน มาผสมผสานใหม่ให้เกิดผลงานชิ้นใหม่ที่มีความเป็น เอกลักษณะ ผู้วิจัยใช้วัตถุดิบจากบทเพลงของสตรีทวินสกี ที่ชื่อว่า Les Cinq Doigts ที่ออกมาพร้อมกับ ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ใน ปี ค.ศ. 1921 และใช้เสียงที่อัดไว้ก่อนมาสร้างความเชื่อมโยงกันในพื้นที่ เดียวกัน โดยใช้เทคนิคของการทำดนตรีคองกรีต ไม่ว่าจะเป็น การตัด ปะ ลูบ เร่งความเร็ว การ ย้อนกลับ ซึ่งเป็นวิธีการที่กลุ่มศิลปินดนตรีคองกรีตนิยมใช้ในช่วงเริ่มต้น ทำให้กลายเป็นแพชั่นของ ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ในปารีส ฝรั่งเศส อีกทั้งบทประพันธ์ชิ้นนี้ได้รับแนวคิดจากบทเพลง Accidents / Harmonique ของเบอร์นาร์ต พาร์เมเกียนี ซึ่งถือเป็น 1 ในกลุ่มผู้บุกเบิกดนตรีคองกรีตในช่วงปี คริสต์ศักราช 1900

2. บทประพันธ์เพลง A woman who wears perfume

นำเสนอแนวความคิดในเรื่องของกลิ่นของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ซึ่งเป็นกลิ่นที่เราไม่สามารถรับรู้ได้ว่าเป็นกลิ่นของอะไร จากทัศนคติของโคโค ชาแนลที่กล่าวว่า “ฉันต้องการมอบ น้ำหอมแก่พวกเธอ แต่เป็นน้ำหอมประติษฐ์ ฉันไม่ต้องการกุหลาบหรือดอกลิลลี่มาดบัง ฉันต้องการ น้ำหอมที่เป็นสารประกอบ” ทำให้นัมเบอร์ไฟว์มิได้สกัดจากวัตถุดิบธรรมชาติเท่านั้น มันถูกให้กลายเป็น น้ำหอมประติษฐ์ ด้วยสารเคมีที่ชื่อว่า อัลเดไฮด์ (Aldehyde) ผู้วิจัยมองว่าเป็นการลดทอนสสารให้ กลายเป็นสิ่งที่ไม่ชัดเจน กลิ่นที่เป็นธรรมชาติกลายเป็นกลิ่นที่ถูกกล่าวในแง่ของความเป็นนามธรรม ผู้วิจัยจึงเขียนสกอรีให้สำหรับเครื่องอะคูสติค และใช้สุนทรียะการใช้รีเวิร์ป และดีเลย์ในแบบของบท

ประพันธ์ Beautiful Soup ที่ประพันธ์โดยพอลสตีล โอริเวอร์อส เพื่อให้เสียงของอะคูสติคเกิดความพร่ามัว ไม่ชัดเจน

3. บทประพันธ์เพลง Libération

เป็นการกล่าวถึงการรับรู้ที่ทำให้เกิดความทรงจำในอดีตโดยไม่ได้ตั้งใจ นิค คอลลินส์ (Nick Collins) นักเขียนบทความวิทยาศาสตร์ กล่าวว่า กลิ่นที่ชัดเจน โดดเด่นมีพลังมากกว่าการรับรู้อื่นๆ สำหรับการกระตุ้นความทรงจำในอดีต ผู้วิจัยมองว่ากลิ่นของน้ำหอมในบางครั้งมักจะทำให้เกิดอาการเช่นนี้ คอลลินส์ยังคงเสนอปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Proustian Phenomenon ซึ่งมีที่มาจาก มาร์เซล ปรูส นักเขียนวรรณกรรมชาวฝรั่งเศส ผู้ซึ่งอยู่ร่วมในยุคสมัยใหม่ ได้เขียนวรรณกรรมที่ชื่อว่า À la Recherche du Temps Perdu (In search of lost time) เป็นเนื้อหาที่มีตัวละครได้กลิ่นบิสกิตกลี้นชาแมนดาไลน์ แล้วย้อนตัวเองไปสู่ความทรงจำในวัยเด็กของเขา ความพยายามนี้ถึงความทรงจำในอดีตผู้วิจัยมองว่าเป็นการลืมตัวตน ณ ปัจจุบันไปชั่วขณะ และก้าวข้ามพันธนาการของตนเองไปสู่อีกพื้นที่หนึ่งโดยฉับพลัน

ผู้วิจัยอ้างอิงแนวคิดเรื่องของระยะห่างของเสียงที่ตัดสินใจจากทัศนคติของตนเองในดนตรีของมอร์ตัน เฟลด์แมน ซึ่งช่วยสร้างบทประพันธ์ให้มีความรู้สึกที่อิสระ ไร้เส้นกันห้อง นอกจากนี้แนวความคิดเรื่องความดัง-เบา และระยะเวลาของเสียง สามารถช่วยเผยเสียงที่นอกเหนือจากสกอร์ได้อีกด้วย

4. บทประพันธ์ OES, TOF

บทประพันธ์ขั้นนี้ได้ประพันธ์จากแนวคิดของลัทธิลูกบาศก์นิยมที่ถูกนำมาประยุกต์ผ่านงานออกแบบที่ชัดเจน เรียบง่าย ของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ นอกจากนี้สะท้อนถึงภาพรวมของสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่ภายใต้กลิ่นน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ผ่านการเขียนสกอร์โดยอาศัยแนวความคิดของบทประพันธ์ The Rite of Spring ของ อิกอร์ สตราวินสกีและผสมผสานวัฒนธรรมของดนตรีสมัยนิยมในยุคคริสต์ศักราช 1920

ผู้วิจัยมองว่าบทประพันธ์ชิ้นนี้เป็นการผสมผสานทุกๆ อย่างให้อยู่ในบทประพันธ์เดียว การนำบทประพันธ์ของสตรีทวินสกี Les Cinq Doigts มาใช้ใหม่อีกครั้ง โดยใช้วิธีการมองเรื่องของเสียงในแบบดนตรีคองกรีต ด้วยการที่เราสามารถนำมายืดให้สั้นลง ขยายให้ยาวขึ้น หรือการซ้อนทับมันด้วยเสียงอื่นๆ ที่ไม่จำเป็นต้องนึกถึงรูปแบบเสียงผสมที่ตายตัว อีกทั้งการนำวัตถุดิบเสียงจากกระบวนการต้นสดจากนักดนตรีมาใช้อีกครั้ง

5. บทประพันธ์ Lucky, No. 5

ผู้วิจัยต้องการสร้างบทประพันธ์ที่จำลองการเดินทางของกลิ่นน้ำหอม เริ่มต้นจากการรวบรวมวัตถุดิบ ผ่านกรรมวิธี ถูกฉีดออกมาจากอากาศ และเข้าสู่ประสาทรับกลิ่นของมนุษย์ บทประพันธ์ชิ้นนี้จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกระบวนการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผู้วิจัยเริ่มจากการสร้างกติกาให้กับนักดนตรีเพื่อที่จะสร้างเสียงออกมาเป็นวัตถุดิบ หรือเป็น people process ในวิธีของดนตรี Experimental ผู้วิจัยมองว่ากระบวนการนี้เปรียบเสมือนการที่นักทำน้ำหอมเริ่มต้นที่จะสะสมวัตถุดิบเพื่อนำไปปรุงน้ำหอม หลังจากนั้นนำวัตถุดิบทั้งหมดมาร้อยเรียงกันเป็นซึ่งเปรียบเสมือนการเริ่มมีกระบวนการต่างๆ มาเปลี่ยนแปลงวัตถุดิบเหล่านั้นให้เป็นน้ำหอม และมีกลิ่นที่ใส่บนร่างกายของเรา

บทที่ 4

บทวิเคราะห์การประพันธ์ดนตรี

การสร้างสรรคผลงานการประพันธ์ดนตรีจากน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : สัญลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้สร้างสรรคผลงานไว้ 5 บทประพันธ์ โดยจะวิเคราะห์เจาะลึกถึงบทประพันธ์ถึงแนวความคิด คุณค่าและสุนทรียะ พร้อมทั้งอธิบายการเชื่อมโยงกับข้อมูลที่วิจัยมาสู่รูปแบบการประพันธ์ดนตรี

บทประพันธ์ขึ้นที่ 1 1921, Les Cinq Doigts & No. 5

บทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5 เป็นบทประพันธ์ที่เกิดจากเสียงที่ดีความจาก 2 สิ่ง 2 เหตุการณ์ ให้อยู่ในที่เดียวกัน โดยมีเนื้อหาเป็นการรำลึกถึงช่วงเวลา ปี ค.ศ.1921 ซึ่งอ้างอิงจากแนวคิดแบบดนตรีคองกรีตในช่วงยุคบุกเบิก และบทประพันธ์ Accidents/Harmonic ของเบอร์นาร์ด พาร์เมเกียนี้ มีความยาวประมาณ 5 นาที 17 วินาที

ในช่วงปี ค.ศ. 1920 โคโค ชาแนล ได้ช่วยเหลือครอบครัวของนักประพันธ์ชาวรัสเซีย อิกอร์ สตราวินสกีมาพำนักที่ Bel Respiro ซึ่งอยู่บริเวณนอกกรุงปารีส ในระหว่างนั้นโคโค ชาแนลก็ได้กำลังคิดสูตรและวางแผนที่จะออกน้ำหอมตัวแรกของเธอ และมันถูกมาอย่างเป็นทางการใน ปี ค.ศ.1921 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันที่บทประพันธ์ Les Cinq Doigts (The Five Fingers) ของสตราวินสกีออกมา

ความสัมพันธ์ของ 2 เหตุการณ์นี้ ไม่สามารถอธิบายด้วยเหตุผลได้ว่า ทำไมจึงออกมาพร้อมกัน และมีชื่อที่เป็นตัวเลข 5 เหมือนกัน อย่างไรก็ตามเรื่องราวทั้ง 2 ได้สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้วิจัยในการสร้างผลงานชิ้นนี้ โดยผู้วิจัยมองว่าทั้ง 2 คน ถือว่าเป็นตัวแทน ของกลุ่มศิลปินสมัยใหม่ที่เป็นวีรบุรุษทางวัฒนธรรม เป็นตัวแทนทางสังคมที่แสดงความเป็นปัจเจกและมีแนวทางใหม่ๆ ในการแสดงออก ที่มีปรากฏการณ์ร่วมในเวลาเดียวกัน

จากความประทับใจนี้ ผู้วิจัยต้องการสร้างบทประพันธ์ที่นำเสนอปรากฏการณ์ดังกล่าว โดยเป็นการนำพาไปสู่ช่วงเวลานั้น เพื่อแสดงการคารวะที่เป็นปฐมบทในบทเพลงต่อๆ ไปของผู้วิจัย ซึ่งวิธีการสร้างสรรค์งานศิลปะที่ตอบโจทย์สิ่งนี้ที่สุด คือ การคอลลาจ ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงการคอลลาจไปถึงวิธีการประพันธ์แบบดนตรีคองกรีตที่นำเสนอการประพันธ์ในรูปแบบที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกาเขียน ทำนอง เสียงประสาน จังหวะ ลงในกระดาษ แต่นิยมทำงานกับเสียงโดยตรง และใช้แนวคิดและวิธีการ “เรียบเรียงเสียง (Organize Sound)” ให้เหมาะสมกับเวลา ซึ่งอาจจะเป็นเสียงที่บันทึกไว้ก่อนหน้า หรืออัดขึ้นมาใหม่ เหตุผลของการทำงานกับเสียงโดยตรงถือว่าการนำเสนอสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่ในเสียงให้กลับมาอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเริ่มต้นของดนตรีคองกรีตมักจะมีเสียงที่เกิดขึ้นจากข้อจำกัดของเทคโนโลยีการบันทึกเสียงเทปแม่เหล็ก ด้วยขีดจำกัดของเทคโนโลยีเช่นนี้ทำให้การออกแบบเสียงมีอยู่ไม่กี่วิธี การตัดเทปจากหลายๆ ม้วนมาผสมเข้าด้วยกัน การย้อนกลับเสียง การเร่งความเร็วของเครื่องเล่น (ให้เสียงที่ไม่เหมือนกัน) การกรองย่านเสียงบางช่วงออก การครอสเฟด และเฟดอิน เอ้าท์ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ผู้วิจัยหยิบจับขึ้นมาใช้เนื่องจากมองว่ามันมีเอกลักษณ์และแสดงถึงการขบต่อการใช้เทคโนโลยีในวิถีปกติของคนทั่วไป อาจจะด้วยความต้องการเป็นปัจเจกและต้องการสร้างแนวความคิดใหม่กว่าของผู้อื่นในช่วงเวลาด้วยกัน เป็นความคล้ายคลึงกับซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ และบทประพันธ์ Les Cinq Doigts

เหล่านั้นเป็นที่มาและความสำคัญ ส่วนในแง่ของวิธีการผู้วิจัยทำงานกับเสียงเปียโนที่บรรเลง Les Cinq Doigts โดยดึงออกมาจากเว็บไซต์ Youtube และนำเสนอให้เป็นเสียงใหม่ด้วยกระบวนการแบบศิลปะกลุ่มดนตรีคองกรีต สิ่งนี้ผู้วิจัยมองว่าเป็นการทำให้มองลึกลงไปเสียง และขยายรูปแบบของเสียงให้เป็นอิสระหลุดพ้นจากพันธนาการแบบเดิมจากเสียงเปียโนปกติ มันสามารถทำให้กลายเป็นเสียงที่ไม่รู้ว่าเป็นเสียงของอะไรได้อย่างน่าอัศจรรย์ มันคือการสถาปนาภาพลักษณ์หรือโครงสร้างดนตรีที่มีท่วงทำนอง เสียงผสม และจังหวะให้กลายเป็นแบบใหม่¹⁶ ลักษณะของเนื้อเสียงที่ได้ผู้วิจัยจินตนาการถึงปฏิกิริยาทางเคมีที่มีการตอบสนองต่อกันที่สื่อสารถึงน้ำหอมซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ เสียงเหล่านี้เรียกได้ว่ามีความเป็น “นามธรรม” ซึ่งสามารถเชื่อมโยงถึงวัฒนธรรมการสร้างสรรค์งานในยุคสมัยใหม่ที่ศิลปินมักจะสร้างงานที่ไม่ต้องการให้ใครเข้าใจ หรือเสพยากรมากขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเสียงของผู้คนในยามที่พวกเขาได้กลิ่นของน้ำหอมเพื่อสะท้อนถึงอารมณ์ได้ยามที่เราได้กลิ่นเหล่านั้น กลุ่มเสียงนี้ไม่ได้ถูกกระบวนการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะใดเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย

อีกทั้งยังมีกลุ่มเสียงต่างๆ ที่ถูกบันทึกไว้ก่อนหน้า และถูกจัดเก็บไว้เป็นห้องสมุดเสียง (Sound Library) โดยกลุ่มเสียงเหล่านี้ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ให้เป็นสีล้นเพิ่มเติม มันอาจจะถูกนำเสนอในรูปแบบของเสียงดิบที่ไม่ได้ผ่านการกระบวนการอะไร หรือถูกเปลี่ยนแปลงจนทำให้ไม่สามารถระบุเสียงได้มันถูกผสมผสานไปกับเสียงที่สังเคราะห์ขึ้นมาใหม่จากเครื่องซินทีไซเซอร์

¹⁶ Palombini, Carlos, “Musique Concrète Revisited.” UFPPr Arts Department Electronic Musicological Review Vol. 4, June, 1999, accessed July 8, 2015. available http://www.rem.ufpr.br/_REM/REMV4/vol4/arti-palombini.htm

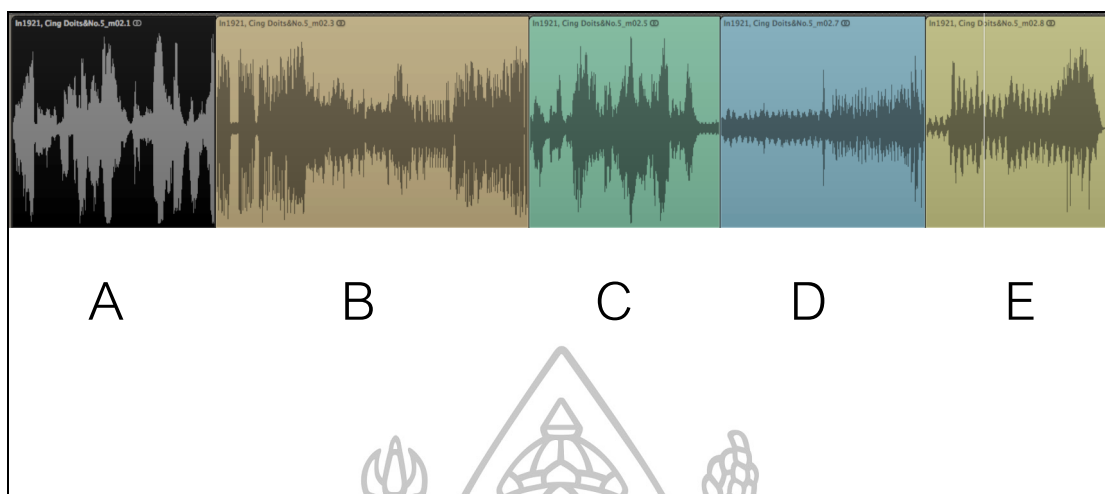
ฉะนั้นกลุ่มเสียงจึงมี 2 ประเภท คือ เสียงประดิษฐ์ (เสียงที่เกิดจากการสังเคราะห์ เปลี่ยนแปลงหรือเสียงประดิษฐ์ ภาษาอังกฤษ Artificial Sound และเสียงธรรมชาติ (ที่เป็นเสียงธรรมชาติแบบที่แซฟเฟอร์ให้นิยามว่าเป็น concrete sound) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อ้างอิงจากบทประพันธ์ Accidents/Harmonic ที่เขานำเสนอความแตกต่างของเสียง 2 ประเภท ด้วยการสร้างความขัดแย้งให้กับพวกมัน “เสียงมีน้ำหนัก เสียงมีคำพูดเป็นของตนเอง ฉันทพยายามที่จะผสมพวกมันเข้าด้วยกัน หรือนำมันมาสร้างความขัดแย้งเพื่อที่จะสังเกตุธรรมชาติของพวกมัน”

ผู้วิจัยนำเสียงเหล่านั้นมาทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน มันกระจายตัวในแบบที่คาดเดาไม่ได้ ซึ่งตัดสินใจจากความรู้สึกของตัวเองในเรื่องของ “จังหวะดีก้าวของเสียง” ว่าเสียงนี้ควรจะยาวกว่า หรือมันควรจะห่างจากอีกเสียงหนึ่งเท่าใด ความคาดเดาไม่ได้เป็นเหตุผลของความน่าตื่นเต้นในบทประพันธ์ให้กับผู้ฟัง ผู้วิจัยต้องการสร้างประสบการณ์ร่วมในการค้นหาเสียงต่างๆ และตั้งคำถามกับตัวพวกเขาเอง

โครงสร้างบทประพันธ์

บทประพันธ์ชิ้นนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการแบ่งตามลักษณะของกลุ่มเสียง ซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่มและท่อน ดังนี้

ภาพที่ 21 แสดงท่อนบทประพันธ์ที่แบ่งตามลักษณะเสียง

ท่อน A (สีดำ) : ช่วงเวลา 0.00-0.58 นำเสนอเสียงจากบทประพันธ์ Les Cinq Doigts ซึ่งนำมาผ่านกระบวนการทางไฟฟ้าจนไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเสียงอะไร (Acousmatic) ลักษณะที่เกิดขึ้นในช่วงนี้เป็นการคอสมเพดกันระหว่างตัวเสียง ที่มีลักษณะซ้ำวางอยู่อย่างกระจัดกระจาย โดยจะถูกเชื่อมโยงด้วยเสียงที่ลากยาว ซึ่งท่อนบทประพันธ์นี้นำเสนอความโดดเด่นของนัมเบอร์ไฟว์ที่เกิดจากการผสมผสานเคมีทางวิทยาศาสตร์

ท่อน B (สีน้ำตาล) : 0.58-1.13 มีท่อนเชื่อมที่ดังและถูกขัดจังหวะด้วยเสียงเปียโนที่เล่นบทประพันธ์ Les Cinq Doigts โดยท่อนการประพันธ์นี้นำเสนอในลักษณะซ้ำที่มีความสั้น-ยาวแตกต่างกัน ในนาที่ที่ 1.14 จะมีเสียงเปียโนที่ถูกเปลี่ยนความเร็ววางซ้อนทับอยู่ ซึ่งเบื้องหลังถูกเสริมด้วยเสียงที่ลากยาวจากท่อน A กลับมา นอกจากนี้ยังมีการนำมาเปลี่ยนแปลงระดับเสียงให้มีลักษณะคล้ายกับเทปที่เปลี่ยนความเร็วของการเล่น ซึ่งท่อนบทประพันธ์นี้นำเสนอความเป็นสตราวิงส์กี ผ่านบทประพันธ์ Les Cinq Doigts

ท่อน C (สีเขียว) : ช่วงเวลา 1.23-1.51 เป็นเสียงลักษณะลากยาว และต่ำที่เกิดจากการยึดบทประพันธ์ Les Cinq Doigts ให้ซ้ำที่สุด และวางซ้อนด้วยเสียงที่อัดเตรียมการมาก่อนซึ่งคล้าย

เสียงคนเดินบนหญ้า นาทีกี่ 1.52 เสียงเปียโนปกติจะถูกลบกลับมา และซาว์ลิเดิมจนมีท่อนเชื่อมไปสู่บทเปียโนที่เล่นมากขึ้นในนาทีกี่ 2.09 และถูกขัดจังหวะอีกครั้งนาทีกี่ 2.28 ซึ่งมีเสียงเปียโนที่ถูกยึดและเปลี่ยนเป็นระดับเสียงต่ำอยู่เบื้องหลัง ซึ่งถูกแทรกด้วยเสียงที่ทำให้เป็นระดับสูงตลอดเวลา หลังจากนั้นจะมีการขัดจังหวะกันของเสียง คล้ายเป็นความวุ่นวาย เพื่อนำเสนอนัมเบอร์ไฟว์ และ Les Cinq Doigts

ท่อน D (สีฟ้า) : ช่วงเวลา 3.23-3.35 เป็นเสียงลักษณะลากยาวแต่มีความโปร่งและอบอุ่นกว่า ซึ่งเกิดจากเสียงของเครื่องซินทีไซเซอร์สร้างบรรยากาศ แต่จะมีความขัดแย้งด้วยเสียงที่เป็นจังหวะที่คาดเดาไม่ได้ซ้อนทับอยู่เบื้องหลัง ในนาทีกี่ 3.36 เป็นต้นไป มีการนำเสนอด้วยเสียงคำพูด “Number 5” ที่บันทึกเสียงมาจากหลายคน นาทีกี่ 3.55 ปรากฏบทประพันธ์ Les Cinq Doigts อีกครั้ง แต่มันถูกพัฒนาให้กลายเป็นเสียงประดิษฐ์ด้วยซินทีไซเซอร์ และนาทีกี่ 4.20 มีเสียงคำพูดว่า “Number 5” คล้ายกับเป็นบทสรุปของทั้งสองสิ่ง

ท่อน E (สีเขียวเข้ม) : ช่วงเวลา 4.20-จบบทประพันธ์ เป็นเสียงลักษณะลากยาวแต่มีความโปร่งและอบอุ่นที่ลากยาวมาจากท่อน D แต่มีลักษณะคล้ายกับเสียงลมหายใจแผ่วอยู่ ผู้วิจัยมีการใช้เสียงตัวอย่างคลาริเน็ตซ้อนทับขึ้นมาในนาทีกี่ 4.57 หลังจากนั้นมีการใช้เสียงของมาริลิน มอนโรล เพื่อสะท้อนเรื่องราวที่เปิดเผยขึ้นภายหลังจากนั้น ว่าเป็นความจริงหรือไม่?

บทประพันธ์ชิ้นที่ 2 A woman who wears perfume

บทประพันธ์ชิ้นนี้เป็นการสร้างขึ้นสำหรับการเล่นสตระหว่างเครื่องดนตรีเสียงธรรมชาติ และเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ที่ประกอบไปด้วยผู้เล่น 3 คน คือ ผู้เล่นคลาริเน็ต ผู้เล่นเสียงรีเวิร์ปและดีเลย์ กับผู้เล่นเสียงวัตถุติดที่อัดมาก่อนหน้านี้ มีความยาวประมาณ 9 นาที 28 วินาที

“A woman who does not wear perfume has no future”

ผู้หญิงใดไม่ฉีดน้ำหอมผู้นั้นไม่มีอนาคต

โคโค ชาแนล

คำกล่าวนี้อาจเป็นวาทกรรมที่ช่วยในเรื่องของตลาดสำหรับน้ำหอมของเธอ ผู้หญิงจำเป็นต้องใช้น้ำหอมเพื่อกลบกลิ่นกายของตนเองหรือไม่? สิ่งนี้ก็แล้วแต่รสนิยมของบุคคล แต่คำกล่าวนี้ก็ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ขึ้นมา บทประพันธ์ที่มีลักษณะถูกบดบังให้เกิดความรู้สึกที่พรั่มัว บทประพันธ์ที่เป็นเหมือนผู้หญิงที่ต้องสวมใส่น้ำหอมเพื่อบดบังกลิ่นที่แท้จริงของตนเอง และเป็นบทประพันธ์ที่บ่งบอกความเป็นกลิ่นเฉพาะของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์

ผู้ใดรักผู้หญิง ผู้ที่ต้องการมอบเสื้อผ้าที่เธอสวมใส่ได้สบาย เพื่อให้พวกเขาสามารถขับรถได้ ขณะเดียวกันต้องขบขันความเป็นผู้หญิงด้วย ทั้งเสื้อผ้าเหล่านั้นต้องไหลลื่นไปกับร่างกายของพวกเขา ผู้หญิงต้องใกล้เคียงกับสภาวะเปลือยเมื่อพวกเขาสวมใส่ ฉันท้องการมอบน้ำหอมแก่พวกเขา แต่เป็นน้ำหอมประดิษฐ์ ฉันท้องการกุหลาบหรือดอกกลีบลีมาบดบัง ฉันท้องการน้ำหอมที่เป็นสารประกอบ¹⁷

¹⁷ Lisa Chaney, CHANEL: An Intimate Life, 97.

ภาพที่ 22 แสดงภาพผู้หญิงกับชาแนล นัมเบอร์ไฟว์

(ก) โฆษณาชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ปี ค.ศ. 1921 “The New Woman”

(ข) โฆษณาชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ปี ค.ศ. 1954 “Marilyn Monroe”

ที่มา : Happy Birthday [นามแฝง], **Coco: Here Are the Most Iconic Chanel No. 5**

Ads Ever, accessed December 12, 2015, available from <http://stylecaster.com/beauty/vintage-chanel-no-5-ads/#slide-3>

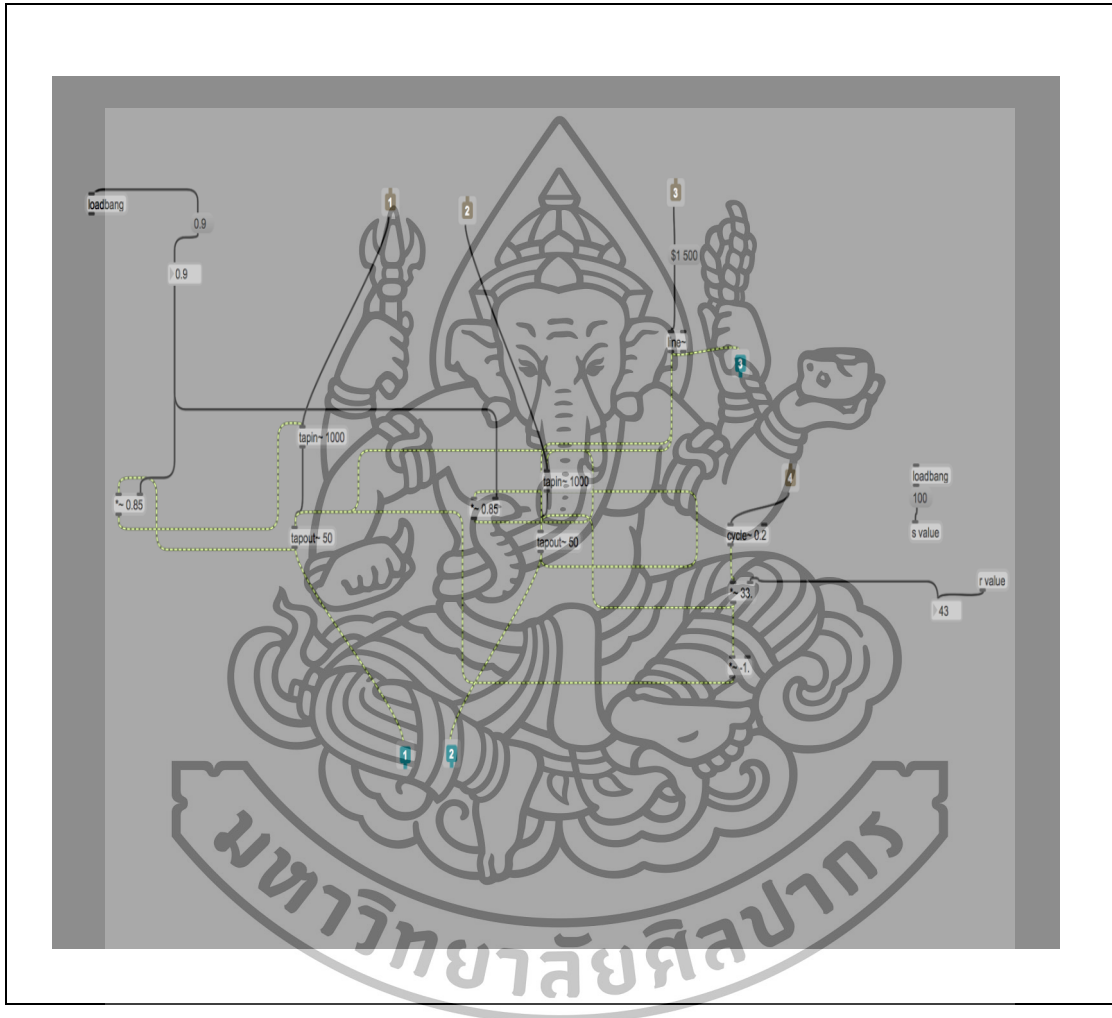
ลักษณะกลิ่นของน้ำหอมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ผู้วิจัยมองว่ามันเป็นน้ำหอมประดิษฐ์ที่ใช้การบดบังด้วยสารเคมี (ที่ชื่อว่า “อัลเดไฮด์”) อยู่แล้ว ด้วยความพยายามที่จะกลบกลิ่นวัสดุธรรมชาติ และสร้างความซับซ้อนที่ยากจะอธิบายในลักษณะกลิ่นของมัน ถือว่าเป็นความนามธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นความต้องการของตัวโคโคเอง ที่ช่วยสร้างวัฒนธรรมของความเป็นสมัยใหม่ให้แก่ นัมเบอร์ไฟว์ได้ นอกจากนี้ผู้ที่ใช้น้ำหอม นัมเบอร์ไฟว์จึงมีภาพลักษณ์ที่เป็นแบบคนสมัยใหม่ ลึกลับ น่าค้นหา และมีเสน่ห์แบบสมัยใหม่

ฉะนั้นแนวความคิดในเรื่องของการ “บดบัง” หรือทำให้เกิดการ “เบลอ” กลิ่นของวัสดุธรรมชาติให้มีคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม ผู้วิจัยจึงเชื่อมโยงกับวิธีการใช้รีเวิร์ป และดีเลย์ โดยมองว่าทั้ง 2 สิ่ง เป็นเครื่องมือที่เป็นการบดบังเสียงโดยธรรมชาติอยู่แล้ว อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือประดิษฐ์ที่ออกแบบให้สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเสียงได้ในทางหนึ่ง ซึ่งแนวคิดนี้อ้างอิงด้วยสุนทรียะทางเสียงของพอลลิน โอริเวอร์รอส นักประพันธ์ดนตรีชาวอเมริกัน ที่ใช้ในบทประพันธ์ Beautiful Sloop ด้วยความต้องการที่จะสร้างบรรยากาศที่ชวนหลงใหล และสร้างลักษณะของเสียงที่เป็นนามธรรม

โอริเวอร์รอสอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการทำงานใน Beautiful Sloop ว่า “ด้วยเสียงหอนของดีเลย์ที่วนและซ้อนทับกันทำให้เกิดความระยิบระยับบนหัวเสียง และมันส่งผลที่น่าสนใจในช่วงปลายของมัน เนื่องจากเสียงที่สะท้อนแต่ละเส้นถูกควบคุมแยกอย่างอิสระ จึงสามารถมีเสียงหอนที่น้อยกว่านำเสนอขึ้นมาได้ และแต่ละเส้นของเสียงสะท้อนก็สามารถนำไปใช้ให้หลากหลายแบบนับไม่ถ้วน” ผู้วิจัยมองว่าการซ้อนทับเป็นการบดบังเนื้อเสียงแรกเริ่มให้เกิดผลลัพธ์ที่กลายเป็นเสียงอะไรที่ไม่สามารถคาดเดาได้

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเริ่มต้นด้วยการเขียนบทประพันธ์เดี่ยวให้กับคลาริเน็ต ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีในรูปแบบของอะคูสติค โดยผู้วิจัยให้มันยะเป็น 2 สิ่ง คือ วัสดุธรรมชาติ หรือผู้หญิง ทั้งนี้รูปแบบของเสียงคลาริเน็ตที่เกิดขึ้นในบทประพันธ์เกิดจากการทดลองและทำงานกับผู้เล่นโดยตรง และนำ

วัตถุบิเหล่านั้มาจัดการใหม่เรียงใหม่่อีกครั้ง โดยเป็นลักษณะย่อยๆ ประกอบกันต่อกัน พร้อมกับ เว้นที่ว่างสำหรับการดันสดเสียงรีเวิร์ปและดีเลย์ในจุดต่างๆ ได้อย่างอิสระมากขึ้น

ภาพที่ 23 แสดงแพชจิงของดีเลย์ในโปรแกรม Max/MSP

ในส่วนของวัตถุบิทางเสียงอื่น ๆ ผู้วิจัยใช้เสียงที่อัดไว้ก่อน ได้แก่ เสียงบรรยากาศ เสียง โตรน และเสียงคลาริเน็ตที่อัดเก็บไว้ก่อนหน้า เพื่อเติมสีสันและบรรยากาศ โดยกำหนดขึ้นไว้คร่าวๆ บอกตำแหน่งที่จะเกิดเสียง

The image displays a musical score for Clarinet in Bb and Clarinet (Cl.). The score is divided into four systems, each with a red square marker on the left side. The first system is for Clarinet in Bb, featuring a treble clef and a key signature of one flat. It includes performance instructions such as "air", "mf", "pp", and "air to pitch", along with a "tr" (trill) and a "tr" (trill) symbol. A red square marker is located at the beginning of the staff. Below the staff is a box labeled "Ambient Sound".

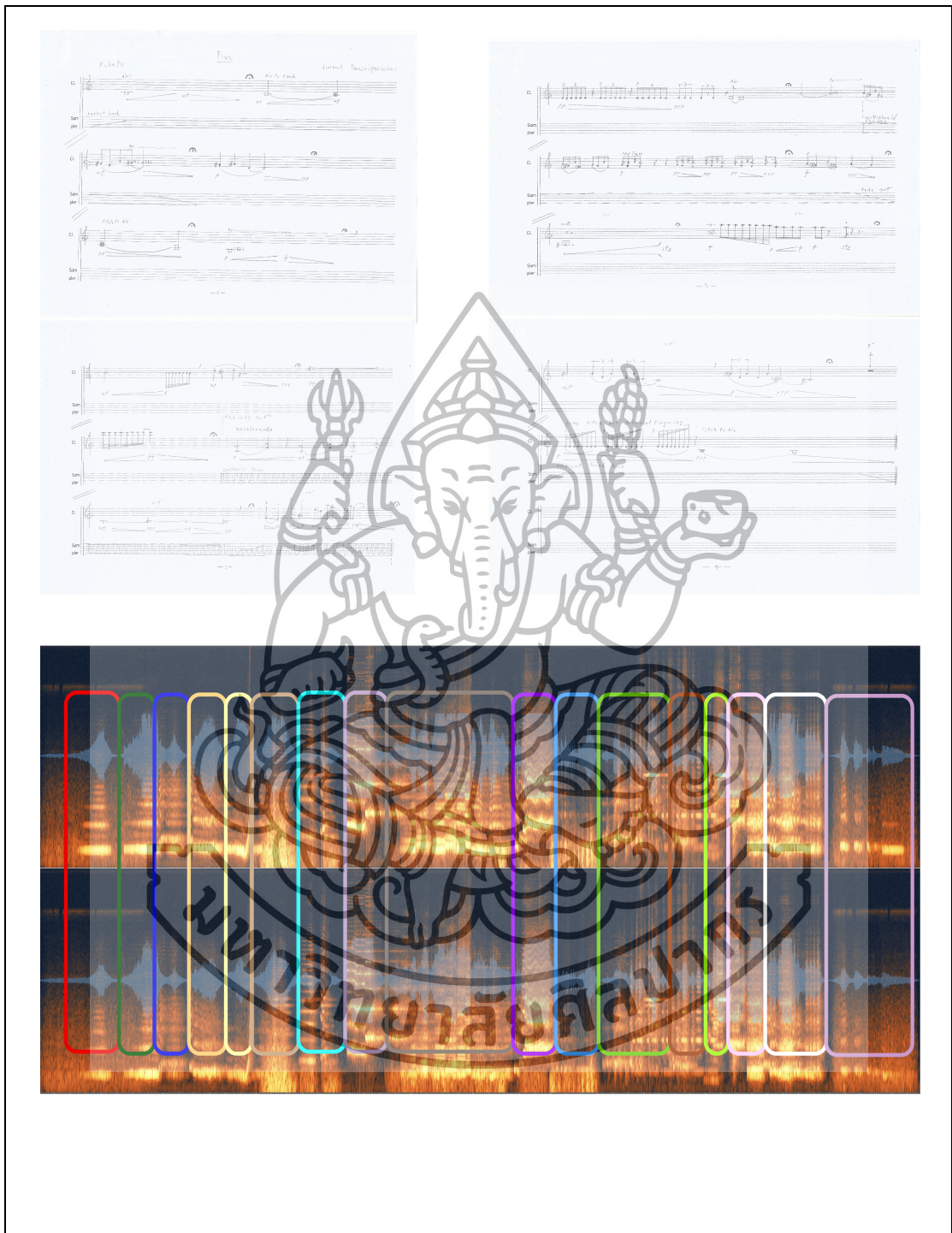
The second system is for Clarinet (Cl.), featuring a treble clef and a key signature of one flat. It includes performance instructions such as "ff", "ff", "p", "mf", and "f", along with an "Accelerando" instruction. A red square marker is located at the beginning of the staff. Below the staff is a box labeled "Drone".

The third system is for Clarinet (Cl.), featuring a treble clef and a key signature of one flat. It includes performance instructions such as "mf", "ppp", "mf", "ppp", "p", "pp", "mf", "p", "mf", and "ff". A red square marker is located at the beginning of the staff. Below the staff is a box labeled "Slap Toque".

The fourth system is for Clarinet (Cl.), featuring a treble clef and a key signature of one flat. It includes performance instructions such as "tr" and "f". A red square marker is located at the beginning of the staff. Below the staff is a box labeled "Multiphonic Sampling".

A large watermark of a Ganesha statue is overlaid on the score, with the Thai text "มหาวิทยาลัยศิลปากร" (Mahavithayalai Silpakorn) written below it.

ภาพที่ 24 แสดงกราฟฟิกที่บอกตำแหน่งของเสียงที่อัดมาก่อน

ภาพที่ 25 แสดงองค์ประกอบย่อยของเสียงคลาริเน็ตที่ถูกนำมาเรียบเรียงใหม่

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระบวนการเหล่านี้จะมีผลต่อเสียงดั้งเดิมที่เป็นเสียงคลาริเน็ต แต่ผู้วิจัยไม่ได้ต้องการสร้างให้มันถูกทำลายแบบที่ไม่สามารถรับรู้ได้ว่าเป็นเสียงของอะไร มันยังคงสภาพการเล่น วิธี และรูปแบบของเสียงธรรมชาติอยู่ โดยอ้างอิงจากคำกล่าวที่ว่า “เสื้อผ้าเหล่านั้นต้องไหลลื่นไปกับร่างกายของพวกเธอ ผู้หญิงต้องใกล้ชิดเคียงกับสภาวะเปลือยเมื่อพวกเธอสวมใส่” ที่หมายถึงน้ำหอมเปรียบเสมือนเสื้อผ้าเช่นเดียวกัน มันต้องมีความกลมกลืนกับผู้ที่ใช้ โดยที่กลิ่นของน้ำหอมไม่ควรแปลกแยกออกมาจากร่างกายผู้ใช้

บทประพันธ์ A woman who wears perfume จึงเป็นบทประพันธ์ที่ผู้วิจัยทดลองแนวคิดเรื่องของการเปลือยเสียงธรรมชาติเพื่อให้พรั้มวไม่ชัดเจน สร้างเป็นลักษณะเสียงที่เป็นนามธรรม จนสามารถสร้างบรรยากาศที่ลึกลับแต่มีสเน่ห์ที่สามารถสะท้อนลักษณะของผู้ใช้ โดยเชื่อมโยงถึงแนวคิดในเรื่องสุนทรียศาสตร์กลิ่นของชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ กับแนวคิดเรื่องผู้หญิง ของโคโค ชาแนล

บทประพันธ์ขั้นที่ 3 Libération

บทประพันธ์ขั้นนี้เป็นการกล่าวถึงการรับรู้ในเรื่องของกลิ่น ซึ่งส่งผลให้เกิดความทรงจำบางอย่างโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจาก มาเซล ปรูส ซึ่งเป็นนักเขียนชาวฝรั่งเศสที่อยู่ในยุคสมัยใหม่ ได้เขียนวรรณกรรมที่ชื่อว่า À la Recherche du Temps Perdu (In search of lost time) เป็นเนื้อหาที่มีตัวละครได้กลิ่นบิสกิตกลิ่นชาแมนดาลิน แล้วย้อนตัวเองไปสู่ความทรงจำในวัยเด็กของเขา ความพยายามที่นึกถึงความทรงจำในอดีต นิค คอลลินส์ นักเขียนบทความทางวิทยาศาสตร์ได้ใช้ชื่อปรากฏการณ์นี้ว่าเป็น Proustain Phenomenon

การรับรู้ในเรื่องของกลิ่นสามารถเปลี่ยนแปลงอารมณ์และกระบวนการทางจิตวิทยาได้อีกทั้งยังมีผลต่อคลื่นไฟฟ้าในสมอง กลิ่นมีพลังในการระลึกถึงประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ในอดีต จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่ มาเซล ปรูส เห็นถึงพลังของกลิ่น และนำมาเขียนเป็นวรรณกรรมขั้นนี้ขึ้นมา

ย่อหน้านี้นี้มักจะถูกยกมาอธิบายจุดที่ตัวละครกำลังรู้สึกถึงประสบการณ์วัยเด็ก ในยามที่
เขาได้กลิ่นบิสกิตกลิ่นชา

And soon, mechanically, weary after a dull day with the prospect of a depressing morrow, I raised to my lips a spoonful of the tea in which I had soaked a morsel of the cake. No sooner had the warm liquid, and the crumbs with it, touched my palate than a shudder ran through my whole body, and I stopped, intent upon the extraordinary changes that were taking place. . . . I was conscious that it was connected with the taste of tea and cake, but that it infinitely transcended those savours, could not, indeed, be of the same nature as theirs.¹⁸

และไม่เข้าใจโดยอัตโนมัติ หลังจากผ่านวันที่น่าแสนน่าเบื่อไปได้ ฉันเงื้อช้อนที่ตักเค้กที่
เต็มไปด้วยกลิ่นชา ไม่เข้าใจพวกมันก็แต่ที่เพดานปาก ฉันแน่นิ่ง และกำลังจดจ่อสิ่งที่กำลังจะ
เกิดขึ้น ซึ่งมันนำไปที่ไหนสักที่... จิตใต้สำนึกฉันจดจ่ออยู่กับชาและเค้ก ซึ่งตอนนี้มันสร้าง
ความพิเศษที่เกินกว่าธรรมชาติของมันผู้วิเศษเคยมีประสบการณ์นี้มาก่อน ในยามที่ได้กลิ่น
น้ำหอมจากคนที่เคยเดินผ่านกันตามท้องถนน ผู้วิเศษมองว่าปรากฏการณ์นี้เป็นการลึกลับตัวตน ณ
ปัจจุบันไปชั่วขณะ เป็นอิสระทางความคิดที่ทำให้ตัวเองพยายามก้าวข้ามพันธนาการของ
ตนเองไปสู่อีกพื้นที่หนึ่งโดยฉับพลัน เพื่อที่จะพยายามค้นหาเหตุการณ์ในอดีตที่เคยได้กลิ่นนี้
จากที่ไหน

ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนความต้องการเป็นอิสระภาพ ที่เกิดจาก
กระบวนการและแนวคิดในแบบยุคสมัยใหม่ ซึ่งพยายามสร้างปรากฏการณ์แบบใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน
ในรอบด้าน ความกระหายในสิ่งใหม่ ความต้องการสร้างนวัตกรรมในแบบที่ไม่ซ้ำใคร เป็น

¹⁸ Scott Moncrieff, **Dueling Madelenies**, accessed April 8, 2016. available from <http://www.readingproust.com/madelein.htm>

แนวความคิดที่สำคัญ ปรากฏการณ์ของปรัสเซีย และสัญญาของนัมเบอร์โฟว์ ถือว่าสะท้อนจิตวิญญาณ และรูปแบบของสังคม วัฒนธรรมของชาวปารีส ฝรั่งเศสในยุคสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี

จิตวิญญาณของชาวฝรั่งเศสอาจจะอธิบายให้เห็นภาพได้มากขึ้นผ่านสิ่งก่อสร้างที่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของกรุงปารีส ‘หอไอเฟล’ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่ออกแบบโดย กุสตาฟ ไอเฟล (Gustave Eiffel) ในช่วงปี คริสตศักราช 1887-1889 โดยหอไอเฟลท้าทายกับระบบวิศวกรรมและงานออกแบบสถาปัตยกรรมที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน ความท้าทายต่อวัสดุ ความท้าทายต่อปริมาณ และความฝันที่เป็นหอคอยที่สูงที่สุดในโลก ทั้งหมดล้วนสะท้อนแนวคิดแบบ “สมัยใหม่” ที่เกิดขึ้นในสังคมของฝรั่งเศส

Not only the art of the modern engineer, but also the century of Industry and Science in which we are living, and for which the way was prepared by the great scientific movement of the eighteenth century and by the Revolution of 1789, to which this monument will be built as an expression of France's gratitude.¹⁹

ไม่เพียงแต่ศิลปะของวิศวกรรมแบบใหม่ แต่แสดงให้เห็นถึงยุคสมัยของอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ในที่นี่ เราเป็นอยู่ และนี่เกิดจากทางที่เตรียมไว้จากการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ที่ยิ่งใหม่ของศตวรรษที่ 18 และการปฏิวัติระบบในปี ค.ศ.1789 หอคอยนี้จะเป็นอนุสรณ์ที่แสดงถึงความกตัญญูแก่ฝรั่งเศส

อิสระทางความคิด ความทะเยอทะยาน การก้าวข้ามพันทนาการเดิมไปสู่สิ่งใหม่ เป็นแรงขับเคลื่อนให้ฝรั่งเศสก้าวไปข้างหน้า และกลายเป็นผู้นำทางวัฒนธรรมในโลกของชาวตะวันตก สิ่งเหล่านี้ได้ถูกส่งผ่านไปสู่อเมริกาด้วย ซึ่งถูกแสดงออกด้วย “เทพีเสรีภาพ” เป็นของขวัญที่ฝรั่งเศสมอบให้สหรัฐอเมริกาในวาระที่ประกาศอิสรภาพ ซึ่งถูกออกโดยประติมากรชื่อดังนามว่า เฟรดเดริก

¹⁹ Gustave Eiffel, **Eifel Tower**, accessed May 7, 2016. available from https://en.wikipedia.org/wiki/Eiffel_Tower#cite_ref-loyrette116_6-0

ออกัส บาทรอลดี (Frédéric Auguste Bartholdi) โดยมีกุสตาฟ ไอเฟลออกแบบการรับน้ำหนักให้
รูปแบบวิธีคิดระหว่างฝรั่งเศสกับอเมริกาจึงมีความคล้ายคลึงกัน อาจเกิดจากการอพยพของ
ประชาชนชาวปารีสไปสู่มหานครนิวยอร์กในช่วงปีคริสต์ศักราช 1930s ซึ่งเกิดจากการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจและการเมืองของอเมริกา รวมถึงความกลัวของฮิตเลอร์ ทำให้เกิดการเติบโตทางแนวคิด
แบบชาวปารีสไปสู่อเมริกา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเริ่มต้นจากคำว่า Liberation แปลเป็นภาษาไทยว่า อิสระภาพ หรือการ
ก้าวข้ามพันธนาการ จึงเกิดแนวความคิดที่จะค้นหารูปแบบของดนตรี เทคนิค รวมถึงแนวความคิดที่
แสดงถึงความท้าทายในการประพันธ์ดนตรีและต้องเป็นบทประพันธ์ที่แสดงถึงเสรีภาพในการ
แสดงออกความเป็นตนเองที่สามารถตอบโจทย์ในคำว่า ‘Liberation’ ซึ่งค้นหาในกลุ่มที่เป็นนัก
ประพันธ์ประเภท อวองท์-การ์ดในอเมริกา กลุ่ม New York School ที่อ้างอิงถึงงานประพันธ์ของ
มอร์ตัน เฟลด์แมน นักประพันธ์ชาวอเมริกัน ผู้ซึ่งท้าทายรูปแบบการบันทึกโน้ต งานบทประพันธ์ของ
เฟลด์แมนนั้นมีวิธีคิดแบบที่ให้ความอิสระแก่ผู้บรรเลง ไม่จำเป็นต้องเล่นทุกอย่างที่อยู่ในสกอร์อย่าง
เคร่งครัด และเฟลด์แมนก็มีวิธีการจัดการ เสียง ในแบบของเขา

บทประพันธ์ Liberation เขียนขึ้นมาสำหรับบรรเลงเดี่ยวเปียโน โดยมีแนวความคิดที่จะ
ปลดปล่อยในเรื่องของ เสียง ให้อิสระเป็นในตัวเอง อีกทั้งผู้วิจัยมีความต้องการที่จะให้บท
ประพันธ์ชิ้นนี้ให้ฟังดูเหมือนไร้จังหวะ ไร้แกนของบทเพลง และให้ลอยฟังมากที่สุด จึงใช้วิธีการเปลี่ยน
มาตราส่วนกำกับจังหวะให้มากที่สุด เพื่อกำหนดรูปแบบของวลีของโน้ตเพลงให้ไม่สามารถจับต้องได้

The image shows a musical score for piano, consisting of two systems of music. The first system starts at measure 5 and ends at measure 11. The second system starts at measure 12 and ends at measure 17. The score includes dynamic markings such as *ppp*, *mp*, and *p*, and articulation marks like "I.V." and "I.V.". The music is written for the right and left hands on a grand staff.

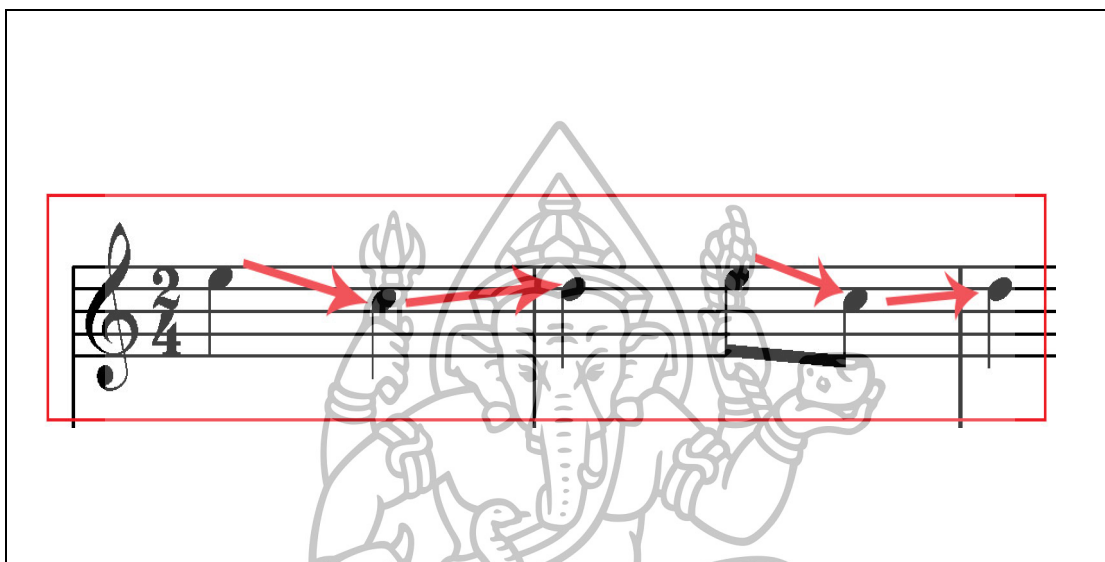
ภาพที่ 26 แสดงให้เห็นการเปลี่ยนมาตราส่วนกำกับจังหวะ

ความสำคัญของบทประพันธ์ขึ้นอยู่กับที่ ช่องว่างและความเงียบ อันหมายถึงความยาวของโน้ตเป็นสำคัญ ซึ่งมันส่งผลให้รูปแบบของ ระดับเสียง ไม่ใช่เสียงที่เราเห็นตามสกอาร์ แต่ระยะของมันสามารถปลดปล่อยเสียงที่ซ่อนทับ (Harmonic Series) ของระดับเสียงได้ ซึ่งการซ่อนทับทำให้เกิดเป็นแนวเสียงประสานที่เกิดจากแนวนอน (Horizontal Melody) และเป็นบรรยากาศที่ซ่อนทับจนคลุมเครือ ด้วยเทคนิคนี้จึงเป็นวิธีการดึงเสียงที่ซ่อนอยู่ให้ออกมาเด่นชัดได้มากขึ้น ซึ่งทั้งหมดถูกออกแบบให้อยู่ในลักษณะของโน้ตลากยาว (Pedal Tone) เพื่อสร้างระยะเวลาในการที่จะได้ยินผลลัพธ์ดังกล่าว

นอกจากนี้การที่จะให้ได้ยินเสียงที่ซ่อนทับ (Harmonic Series) ได้ยินอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการขยายสัญญาณ (Amplifier) ด้วยไมโครโฟน แนวคิดเช่นนี้มีความนิยมในนักประพันธ์ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ อะคูสติคเป็นอย่างมาก เนื่องจากมันสามารถดึงเสียงที่ไม่มีทางได้ยินให้เกิดขึ้นมาได้

แนวคิดเรื่องระดับเสียงที่ผู้วิจัยเลือกใช้ มาจากทิศทางของทำนองในตอน A 2 ห้องแรก ของบทประพันธ์ Les Cinq Doigts โดยนำมาทำให้หลากหลายมากยิ่งขึ้นด้วยวิธีการกระจายไปตาม

จุดต่างๆ ของบทประพันธ์ เพื่อสะท้อนการปลดปล่อยพันธนาการของชุดเสียงดั้งเดิมให้กลายเป็นแบบใหม่

ภาพที่ 27 แสดงทิศทางของทำนองจากบทประพันธ์ Les Cinq Doigts ประพันธ์โดยอิกอร์ สตราวินสกี

The image shows a musical score for Piano and Pno. (Piano and Piano). The score is divided into three systems. The first system is for Piano, starting with a tempo marking of quarter note = 67. The second system is for Pno. and includes dynamics like mp, fff, and p. The third system is also for Pno. and includes dynamics like pp and ppp. Red arrows point to specific notes in the score.

ภาพที่ 28 แสดงการนำมาใช้ในบทประพันธ์ของผู้วิจัย

โครงสร้างในบทประพันธ์ชิ้นนี้ ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดท่อนที่ชัดเจน เช่น AABA ABC ABAB เป็นต้น แต่อาศัย *ทัศนคติ* ของตนเองมากกว่า โดยใช้วิธีตั้งคำถามกับตนเอง อาทิเช่น วลีของกลุ่มโน้ตชุดนี้ควรจะซ้ำเท่าใด? ความหนาของกลุ่มเสียงตรงจุดนี้เพียงพอหรือยัง? เป็นต้น ซึ่งวิธีที่ใช้ *ทัศนคติ* ของตนเองสามารถอ้างอิงถึงวิธีการของมอร์ดัน เพลด์แมน ได้ เขาสนใจเพียง ระยะห่างของแต่ละโน้ตให้ความรู้สึกอย่างไรกับเขา ดังนั้นรูปแบบของบทประพันธ์ที่มีสุนทรียศาสตร์แบบ ‘ตอนต้น-ตอนกลาง-ตอนจบ’ จึงถูกทำลายลง²⁰

²⁰ อติภาพ ภัทรเดชไพศาล, John Cage กับ Experimental Music, 77.

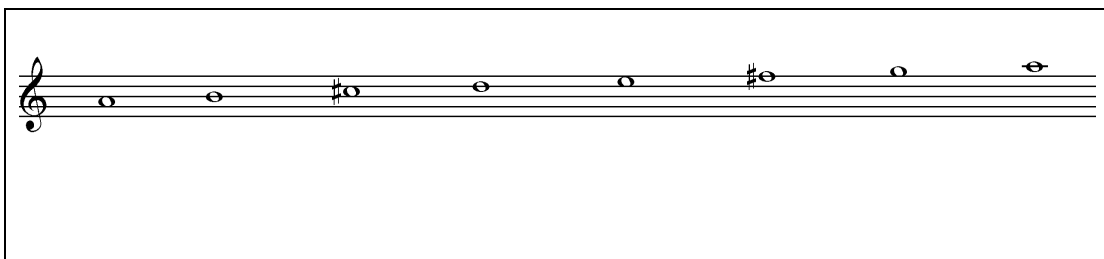
บทประพันธ์ขั้นที่ 4 OES, TOF

บทประพันธ์ขั้นนี้มีแนวความคิดที่สะท้อนเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของ ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ที่เป็นวัตถุที่มีอิทธิพลจากแนวคิดของลัทธิลูบาศก์นิยมมาเป็นสุนทรียศาสตร์หลัก โดยผสมผสานแนวคิดจากบทประพันธ์ Rite of Spring และดนตรีป๊อปที่มีความนิยมในช่วง ค.ศ.1920 ที่ต้องการสะท้อนเมืองปารีสที่มีชีวิตชีวา โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างทำนองจากวัตถุที่มีอยู่ ซึ่งเป็นชุดทำนองที่เคยเกิดขึ้นในบทประพันธ์ขั้นที่ 5 ของผู้วิจัย แนวประพันธ์ดนตรีเป็นการเขียนสกอสำหรับวงดนตรีที่มี 6 ชิ้น ประกอบไปด้วย ฟลูต คราริเน็ต ทูบา เครื่องประกอบจังหวะ กีตาร์ไฟฟ้า และเชลโล

แนวคิดและวัตถุดิบของบทประพันธ์

1. ทำนองจากผู้เล่น (ในบทประพันธ์ขั้นที่ 5)

ผู้วิจัยใช้วัตถุดิบที่มาจากบทประพันธ์ขั้นที่ 5 คือ แนวทำนองที่เป็นขั้นคู่ 5 (จากการค้นสดของนักดนตรี) กลับมาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยนำมาพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของโหมด A มิกโซลิเดียน (Mixolydian) ซึ่งเป็นโหมดที่ 5 ของทางบันไดเสียงเมเจอร์ โดยถือว่าแนวทำนองชุดนี้จะเป็นทำนองหลักที่จะเกิดขึ้นอยู่ทั้งบทประพันธ์ เพื่อตอบโต้ภัยความชัดเจน และเข้าใจง่าย ซึ่งเชื่อมโยงแนวความคิดของลัทธิลูบาศก์นิยมที่มีหลักเกณฑ์สำคัญ คือ “บริสุทธิ์” ซึ่งหมายถึงการลดทอนรายละเอียดขยับย่อให้เหลือแค่เพียงรูปทรงเรขาคณิตเท่านั้น (พวกเขาเชื่อว่ารูปร่าง และรูปทรงนี้เป็นรูปทรงบริสุทธิ์ หรือ pure form) ซึ่งลักษณะแนวคิดแบบนี้แฝงอยู่ในวิธีการออกแบบและวิถีทางของ โคโค่ ชาแนล ที่ต้องเรียบสะอาด และมีความน้อย โดย “นัมเบอร์ไฟว์” เป็นการแสดงออกในรูปแบบแนวคิดที่โดดเด่นของเธอ

ภาพที่ 29 แสดงโหมด A มิกโซลีดีเยน

ภาพที่ 30 แสดงแนวทำนองหลักที่พัฒนาจากโหมดมิกโซลีดีเยน

นิโคลเล โกกอลกล่าวว่ “ดนตรีพื้นถิ่นของรัสเซียอยู่บนวิถีชีวิตของชาวรัสเซีย ที่อุดมไปด้วยสีสันที่สดใส และเผยถึงชีวิตของพวกเขา” การพัฒนาทำนองของผู้วิจัยอ้างอิงจากบทประพันธ์พื้นถิ่นดั้งเดิมของชาวรัสเซีย ในทัศนะของผู้วิจัยวัฒนธรรมของชาวรัสเซียค่อนข้างมีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดรูปแบบวิถีคิดใหม่ๆ ในยุคสมัยใหม่

2. ทำนองจาก Les Cinq Doigts และ The Rite of Spring ของสตราวินสกี

แนวทำนองที่ผู้วิจัยนำกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งเป็นบทประพันธ์ Les Cinq Doigts ของอิกอร์ สตราวินสกี โดยมองว่าเป็น “เสียงที่บันทึกไว้ก่อน (Pre Recording)” ผู้วิจัยต้องการประยุกต์ใช้แนวความคิดของดนตรีคงครีตให้มาอยู่ในรูปแบบของการเขียนสกออร์ โดยมีการพลิกกลับแนวทำนอง เปลี่ยนระดับเสียง ตัดทอน และขยาย หรือการนำมาผสมกับวัตถุบอื่น

82

Fl. *p* *mf*

Cl. 3

ภาพที่ 31 แสดงแนวทำนอง Les Cinq Doigts ที่นำมาขยายในห้องที่ 82

E. Gtr. *mf*

ภาพที่ 32 แสดงแนวทำนอง Les Cinq Doigts ที่มีการเปลี่ยนระดับเสียงในห้องที่ 88

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้วัตถุดิบจากบทประพันธ์ The Rite of Spring ของ อิกอร์ สตราวินสกี ซึ่งเป็นบทประพันธ์ที่สะท้อนแนวคิดแบบสมัยใหม่ที่มีการประยุกต์ศาสตร์และศิลปะหลากหลายสาขาเพื่อให้เกิดรูปแบบของการแสดงที่ไม่เหมือนใคร สุ่มเสียงที่แปลกหูจากการแนวการประพันธ์ หรือรูปแบบการเต้นบัลเลต์ที่พิลึกพิศดารเป็นผลให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในการแสดงชิ้นนี้ อย่างเสียๆ หายๆ ถึงแม้กระนั้นบทประพันธ์ชิ้นนี้และการแสดงบัลเลต์นี้ได้ถูกกล่าวว่าเป็นงานที่มีอิทธิพลอย่างสูงในยุคศตวรรษที่ 20

สิ่งที่ผู้วิจัยดึงวัตถุดิบมาจากท่อน Introduction ของบทประพันธ์ The Rite of Spring โดยอ้างอิงในเรื่องของจังหวะที่มีการเน้นชีพจรที่ไม่สามารถคาดเดาได้ง่าย และมีคุณสมบัติเป็นท่อนของเครื่องเคาะจังหวะ (Percussive Structure)

14

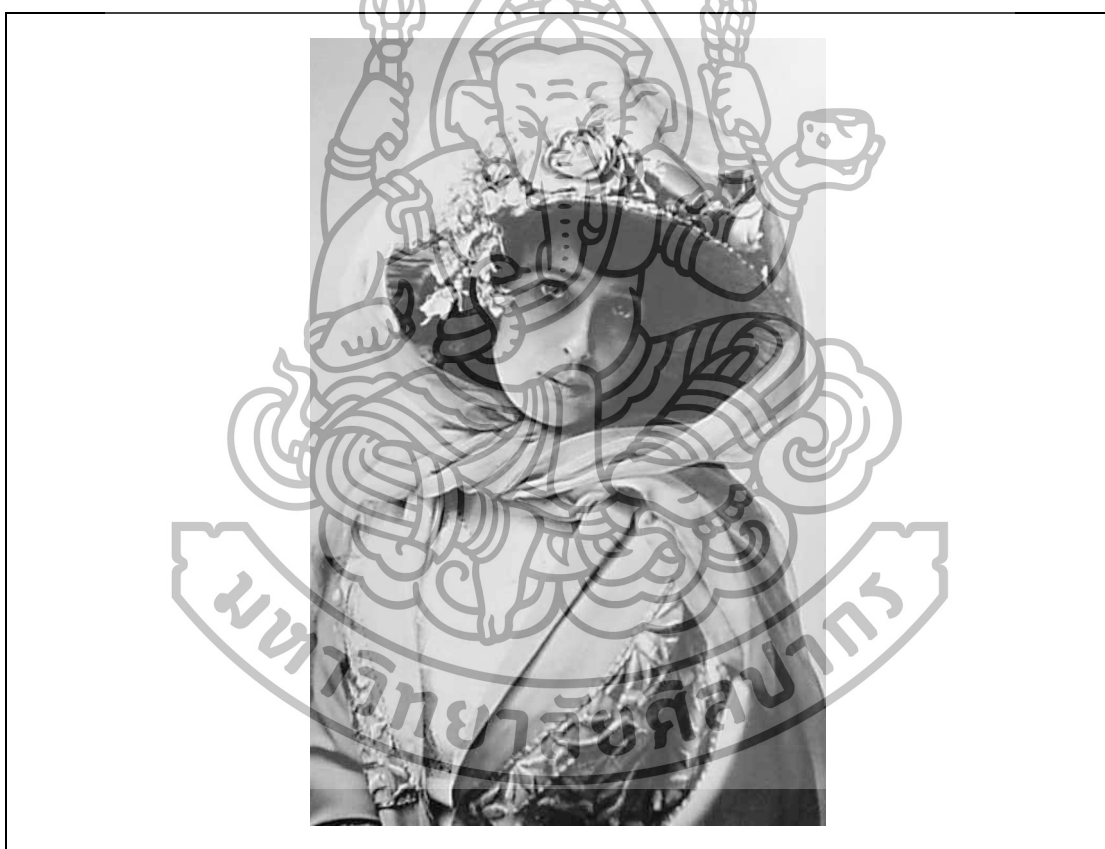
The image displays a page of a musical score, page 14, for 'The Rite of Spring'. The score is arranged in a multi-staff format. The top section includes parts for Fag. 1.2, C. Fag. 1, and Cor. in Fa. (3.4, 5.6, 7.8). Below this is a section for strings: Vi. I, Vi., Vc., and Cb. The bottom section includes parts for Fag. 1.2, C. Fag. 1, Trbn. 1, Vi. I, Vi., Vc., and Cb. The score is marked with 'p sub.' and 'f' dynamics. A large watermark of a Thai university logo is overlaid on the score.

R. & H. 10441

ภาพที่ 33 แสดงวัตถุดิบที่มาจากบทประพันธ์ The Rite of Spring

3. บทประพันธ์สมัยนิยม

ผู้วิจัยนำบทประพันธ์สมัยนิยม (Pop Music) ในช่วงปี ค.ศ.1920 ชื่อบทประพันธ์คือ “On M'suit (1928)” ขับร้องโดย มิสตางเกวต (Mistinguett) ซึ่งเป็นนักแสดง นักร้องชาวฝรั่งเศส ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงจังหวะการเดินแนวเสียงผสมในช่วงเสียงต่ำ ที่มีการเดินลักษณะคล้ายจังหวะเดินมาร์ชซึ่งเน้นในจังหวะที่ 1, 3 โดยผู้วิจัยมองว่าบทประพันธ์สมัยนิยมสามารถถ่ายทอดภาพลักษณ์ของปารีสที่มีชีวิตชีวาในช่วงยุคสมัยนั้นได้

ภาพที่ 34 “Mistinguett” นักแสดงและนักร้องชาวฝรั่งเศส

ที่มา : Wikipedia.com, **Mistinguett**, accessed December 12, 2016, available from <https://en.wikipedia.org/wiki/Mistinguett>

[//en.wikipedia.org/wiki/Mistinguett](https://en.wikipedia.org/wiki/Mistinguett)

4. แนวคิดของลัทธิลูกบาศก์นิยม

พอล กลี (Paul Klee) ศิลปินชาวสวิทซ์เซอร์แลนด์ที่มีรูปแบบของลัทธิลูกบาศก์นิยม กล่าวว่า “One eyes sees, the other feels” ในทัศนะของผู้วิจัยหมายถึง การมองอะไรบางอย่าง มันให้การรับรู้มากกว่าการมอง มันมีความรู้สึกอื่นๆ ที่ซ่อนทับอยู่ในนั้น

งานแบบลัทธิลูกบาศก์นิยม ไม่ใช่ภาพวาดที่มีแค่มุมมองเดียวเหมือนกับภาพวาดที่เคยมีมาก่อนหน้านี้ แต่เพิ่มการซ้อนทับเข้าไปหลายมุมมองเพื่อที่จะแสดงวัตถุในทุกมุมมองในภาพเดียว ทำให้เกิดการบิดเบี้ยวของวัตถุที่เป็นองค์ประกอบในภาพ ศิลปินจะวิเคราะห์วัตถุและค่อยๆ เริ่มต้นสร้างองค์ประกอบย่อยของภาพ รูปร่างและพื้นที่ที่จะถูกรวมเข้าด้วยกันกับองค์ประกอบอื่นๆ ทำให้เกิดการตัดกันที่พื้นผิวในแต่ละองค์ประกอบ แทนที่จะสร้างน้ำหนักด้วยแสงเงา จิตรกรจะมุ่งความสำคัญของด้านต่างๆ และพื้นผิวมากกว่า

ภาพที่ 35 ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์

ที่มา : BBC, Chanel No 5: The story behind the classic perfume, accessed December 25, 2016, available from <http://www.bbc.com/news/world-1356515>

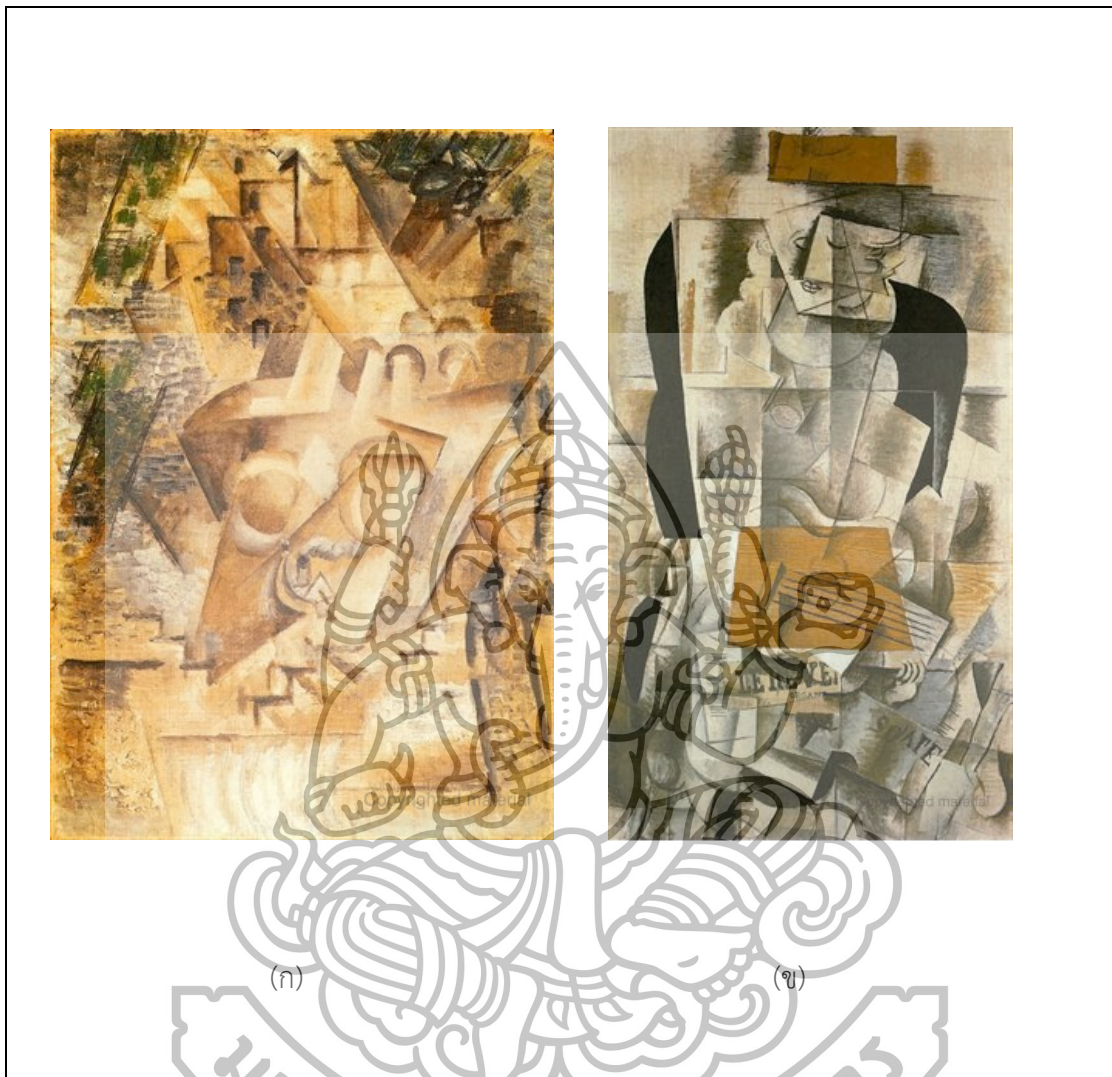
ภาพที่ 36 ภาพวาดแบบลัทธิลูกบาศก์นิยม

(ก) ชื่องาน “Still-Life with Violin” โดย จอร์จ บาสาม (George Braque) ในปีค.ศ.1911

(ข) ชื่องาน “Girl with Mandolin” โดย พาลโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso) ในปีค.ศ.

1910

ที่มา : Wikipedia.com, **Cubism**, accessed 8 May, 2016, available from <http://wikipedia.com/cubism>

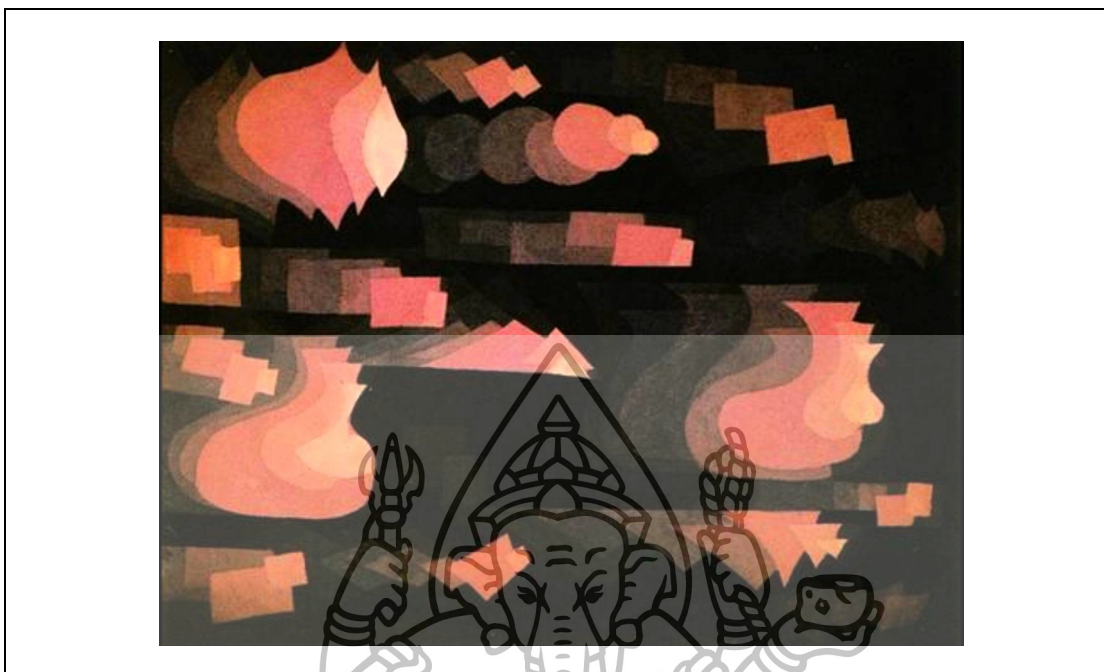

ภาพที่ 37 แสดงภาพวาดแบบลัทธิลูกบาศก์นิยม

(ก) ชื่องาน “The Pont-Neuf”

(ข) ชื่องาน “Man with Guitar” โดย พอลโบล ปิกัสโซ่ (Pablo Picasso)

ที่มา : Wikipedia.com, **Cubism**, accessed 8 May, 2016, available from <http://wikipedia.com/cubism>

ภาพที่ 38 ชื่องาน “Fugue in Red” โดย พอล กลี (Paul Klee) ในปี ค.ศ.1921

ที่มา : Paul Klee, *Fugue in Red*, accessed May 15, 2015, available from http://wikipedia.com/fugue_in_red

การซ้อนทับกันขององค์ประกอบในภาพแบบลัทธิลูกบาศก์นิยมและแรงบันดาลใจจากคำกล่าวของ พอล กลี ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้กับแนวทำนองหลักมาใช้ในลักษณะซ้ำและซ้อนทับกันในระยะเวลาที่ไม่เท่ากันที่มีขนาดไม่เท่ากัน โดยมีการสอดทอนแนวทำนอง หรือขยายแนวทำนองด้วยการสลับมาตรากำกับจังหวะที่ไม่คงที่ อีกทั้งผู้วิจัยกระจายแนวความคิดนี้ไปสู่เครื่องดนตรีชิ้นต่างๆ ซึ่งเมื่อเล่นพร้อมกันเสียงจะเกิดผลลัพธ์เป็นแนวเสียงประสานขึ้นมา

The image displays a musical score for a piece, likely a Thai folk song, showing measures 17-24. The score is written for a piano and includes a large watermark of a deity (Ganesha) and the text "มหาวิทยาลัยศิลปากร" (Silpakorn University). The score is written in 4/4 time and features a key signature of one sharp (F#). The notation includes treble and bass clefs, dynamic markings (*p* and *mf*), and a triplet of eighth notes in measure 24. The watermark is a large, stylized illustration of Ganesha, the elephant-headed deity, seated on a lotus flower. The text "มหาวิทยาลัยศิลปากร" is written in Thai script across the bottom of the watermark.

ภาพที่ 39 แสดงการซ้อนทับของแนวทำนองในช่วงห้องที่ 17-24

The image displays a musical score for a piece, spanning measures 39 to 45. The score is arranged in five staves. The first two staves are in treble clef, the third is in bass clef, the fourth is a percussion line, and the fifth is in treble clef. The music is written in 4/4 time and features complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes. Dynamics such as *mf*, *p*, *f*, and *mp* are indicated. A large watermark of a deity is visible in the background.

ภาพที่ 40 แสดงการซ้อนทับของแนวทำนอง ในช่วงห้องที่ 39-45

จากการนำแนวคิดจากลัทธิลูกบาศก์นิยม ผู้วิจัยมีความพยายามนำมาเชื่อมโยงกับวิธีการพัฒนาวัตถุติบของดนตรีคงเครื่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้โครงสร้างเกิดปรากฏการณ์ที่คาดเดาไม่ได้ และกลายสภาพเป็นโครงสร้างแบบ Non-Linear ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการแทรกองค์ประกอบย่อยไว้ในระหว่างบทประพันธ์ การตัดสลับลำดับของโครงสร้าง ในทัศนะของผู้วิจัยมองว่ามีความคล้ายกับการตัด-ปะสกรอร์ของตัวเอง (Collage Score) ที่สามารถย้าย หรือวางตรงไหนก็ได้อย่างอิสระ

ภาพที่ 41 แสดงแนวความคิดของคอลลาจสกรอร์

ที่มา : Prepanod Nainapat, **The Matter**, เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2559, เข้าถึงได้จาก [http://](http://thematter.com/rave/so-blur-about-music-lisence/11765)

thematter.com/rave/so-blur-about-music-lisence/11765

8

Fl. ⁵²

Cl.

Tba.

Dr.

E. Gtr.

Vc.

53

11

Fl.

Cl.

Tba.

Dr.

E. Gtr.

Vc.

pizz.

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 42 แสดงตัวอย่างการรงค์ประกอบย่อยที่แทรกอยู่ในระหว่างบทประพันธ์ ในห้องที่ 53-57

และ 69-73

12

84

Fl.

Cl.

Tba.

Dr.

E. Gtr.

Vc.

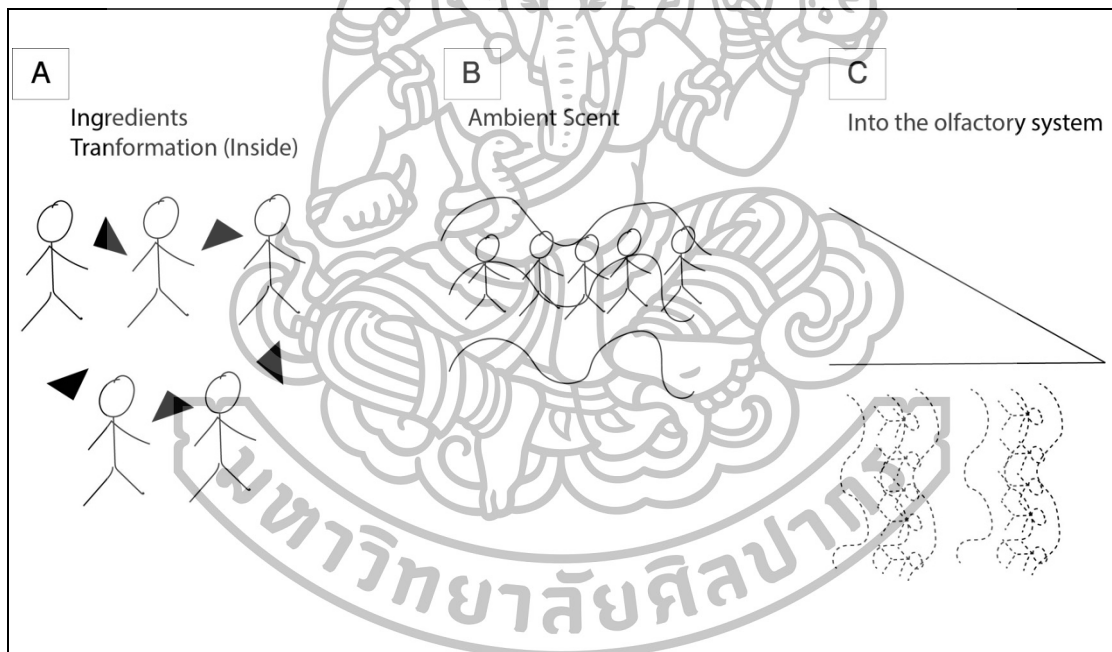
pizz

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 43 แสดงการนำวัตถุดิบจาก The Rite of Spring ที่มีการนำมาประยุกต์ใหม่ให้เหมาะสมกับ
บทประพันธ์ของผู้วิจัย

บทประพันธ์ขั้นที่ 5 Lucky, No. 5

บทประพันธ์ขั้นนี้ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจากวงจรชีวิตของกลิ่นน้ำหอม ที่แบ่งเป็น 3 ส่วน 1.) เริ่มต้นตั้งแต่การรวบรวมวัตถุดิบต่างๆ ผสมกันกลายเป็นกลิ่นของน้ำหอมจากนั้น 2.) ถูกปลดปล่อยออกมาจากขวดอยู่ในอากาศ 3.) ไปสู่ประสาทการรับรู้กลิ่นและจางหายไป ซึ่งจินตนาการนี้จะเป็นโครงสร้างหลักของบทประพันธ์ขั้นนี้ ผู้วิจัยใช้แนวการประพันธ์เป็นดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ อะคูสติค มีความยาว 9 นาที 35 วินาที ทั้งนี้ผู้วิจัยเชื่อมโยงความสำคัญของเลข 5 ที่มีปรากฏการณ์ทางความเชื่อ (Mythology) ปราสาทที่สะท้อนออกมาเป็นชื่อรุ่นน้ำหอม มาช่วยดึงวัตถุดิบมาใช้ในการประพันธ์เพลง

ภาพที่ 44 แสดงแบบร่างข้อมูลกราฟฟิกของโครงสร้าง

ในที่นี้ผู้วิจัยสะท้อนวิธีการออกมาในลักษณะ “การทำน้ำหอมของตัวเอง” ฉะนั้นจะต้องมีวัตถุดิบที่เราเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาผสม และเมื่อคำนึงถึงเรื่องของโชคและความเชื่อ ในทัศนะของผู้วิจัยจะนึกถึง “โอกาส” ที่ไม่มีความแน่นอน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยกติกาบางอย่างที่ตอบโจทย์สิ่งนั้นให้เกิดขึ้น เพื่อที่จะสกัดเอาวัตถุดิบมาประพันธ์เป็นบทเพลง” โดยผู้วิจัยอ้างอิงถึงแนวความคิดของกลุ่มนักทดลองทางดนตรีจากฝั่งอเมริกาที่เน้น “กระบวนการคิด” มากกว่าที่จะ “จัดการ” กับเสียงอย่างตรงไปตรงมา เพื่อสร้างความเป็นไปได้ใหม่ที่คาดเดาไม่ได้ (Indeterminacy) โดยอ้างอิงถึงวิถีคิดของ จอห์น เคจ ที่บทประพันธ์หลายชิ้นของเขาเกิดจากการสร้าง ‘โอกาส’ ในการคัดวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการประพันธ์ดนตรี

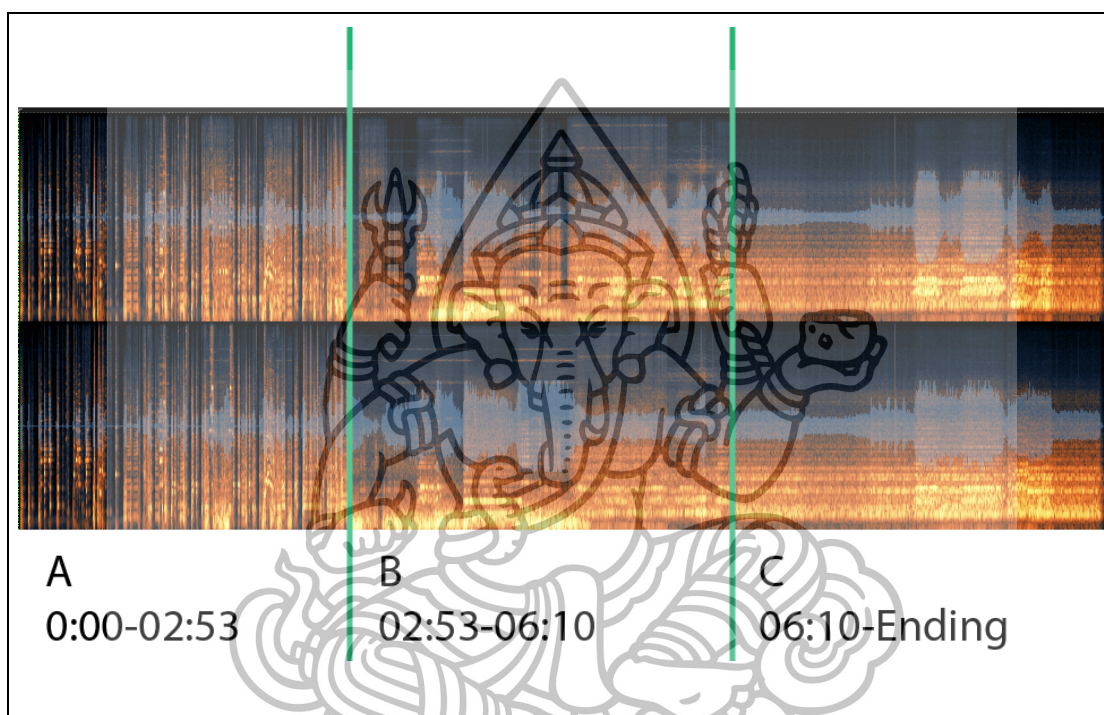
กติกาที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นมา คือ การให้กลุ่มนักดนตรีที่มีทั้งหมด 5 คน ด้นสดเสียงออกมาภายในระยะเวลาชั่วพริบตา บันทึกเสียงเก็บไว้เป็นตัวอย่างของเสียง โดยกำหนดอย่างไม่เป็นทางการคนละ 5 รูปแบบของเสียง วิธีการเช่นนี้จะทำให้เกิด ‘โอกาส’ บางอย่างไม่ว่าจะเป็น ระดับเสียง ความสั้นยาว ความดัง ลักษณะของเนื้อเสียง หรือความเป็นไปได้อื่นๆ ฉะนั้นวัตถุดิบที่สามารถนำมาใช้ในบทประพันธ์ได้ทั้งหมด 25 ความเป็นไปได้

ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วัตถุดิบจากการด้นสดมาพัฒนากลายเป็นสกออร์โดยเขียนให้กับวงขนาด 5 ชิ้น ที่มีเครื่องดนตรีเหมือนกับ 5 คนที่มาด้นสดให้ โดยสกออร์ชิ้นนี้ต้องการแสดงถึงวัตถุดิบของน้ำหอมที่เปลี่ยนผ่านอยู่ในอากาศและมุ่งเข้าสู่การรับรู้ของมนุษย์

นอกจากนี้ผู้วิจัยเพิ่มเติมเสียงตัวอย่างที่สามารถสร้างสีสันให้กับบทประพันธ์ได้ โดยการนำเสียงคำพูดของ แบริด พิตท์ (Brad Pitt) ซึ่งเป็นแบรินด แอมบราสเตอร์โฆษณาสองชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ ในปี ค.ศ.2012 กับแคมเปญที่ชื่อว่า “อินเนวิทเทเบิล (Inevitable)” ที่แปลว่า *หลีกเลี่ยงไม่ได้* มันเป็นการสะท้อนปรากฏการณ์ความเชื่อที่อยู่เบื้องหลังของ ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ โดยเขากล่าวในโฆษณาว่า ‘It’s not a journey. Every journey ends, but we go on. The world turns and we turn with it. Plans disappear, dreams take over. But wherever I go, there you are.

My luck, my fate, my fortune. Chanel No5. Inevitable.’ โดยผู้วิจัยเลือกคำว่า My Luck, my fate, my fortune มาเปลี่ยนแปลงระดับของเสียงให้เกิดความสั้น-ยาวที่ไม่เหมือนกัน

โครงสร้างบทประพันธ์

ภาพที่ 45 แสดงให้เห็นช่วงเวลาและความหนาแน่นของโครงสร้างบทประพันธ์

การเปลี่ยนผ่านไปทั้ง 3 ช่วงเวลาของบทประพันธ์ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อย ซึ่งคำจำกัดความว่า “การเปลี่ยนแปลง” หรือในภาษาอังกฤษที่ใช้คำว่า Transformation เป็นประเด็นหลักของการประกอบให้เกิดเป็นรูปร่างของโครงสร้างบทประพันธ์ โดยเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ ระหว่างเสียงที่ได้จากนักดนตรี นำพาไปสู่การเปลี่ยนผ่านในเรื่องของระยะเวลา

โครงสร้างในตอน A (0.00-02:53) รูปแบบของเสียงจากการดนตรีของนักดนตรี ผู้วิจัยมองว่าเป็น วัตถุดิบที่นำมาทำน้ำหอม (Ingredients of Perfume) ที่เกิดการผสมผสานเปลี่ยนแปลงทางเคมีระหว่างกันและกัน ช่วงเวลานี้ผู้วิจัยใช้วัตถุดิบทางเสียงที่มีลักษณะหัวเสียง (Attack) ที่แรง มา

เชื่อมต่อนี้กันและกันให้คล้ายกับกระบวนการทางเคมีที่เกิดขึ้นในน้ำหอม ซึ่งจะเป็นลักษณะสั้นๆ ต่อและสลับระหว่างกันอย่างรวดเร็วในลักษณะที่ซ้ำ โดยความห่างระหว่างกลุ่มเสียงจะเริ่มมีความห่างกันจากมากไปน้อย จนจุดที่ฟังแทบไม่ทัน

โครงสร้างในท่อน B (02:53-06:10) เป็นการนำชุดเสียงที่บันทึกจากนักดนตรีซึ่งเป็นเสียงฟลูตโดยนำมาทำให้เป็นลักษณะเสียงลากยาว หรือ โดรน เพื่อนำเสนอลักษณะของกลิ่นที่ลอยฟุ้งออกจากขวดสู่อากาศ หรือเป็น “บรรยากาศของกลิ่น” ซึ่งแนวทำนองที่เกิดขึ้นมีลักษณะกระโดดไปมาเป็นขั้นคู่ 5 ผู้วิจัยได้เสริมสร้างมิติของเสียงด้วยการใส่รีเวิร์บและดีเลย์ เพื่อตอบโจทย์ในจินตนาการของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังผสมกับเสียงคำพูดของแบรด พิตท์ โดยมีการนำมาเปลี่ยนความเร็วของเสียงและทำเป็นลักษณะซ้ำให้เล่นวนอยู่ด้านหลัง

ภาพที่ 46 แสดงชุดเสียงที่เกิดจากนักดนตรีต้นสดออกมา

โครงสร้างในท่อน C (06:10-จบบทประพันธ์) ผู้วิจัยพัฒนาชุดเสียงเดิมให้เป็นการเขียนสกออร์สำหรับเครื่องดนตรี 5 ชิ้น สำหรับฟลูต คลาริเน็ต ทูบา เครื่องเคาะ และกีตาร์ไฟฟ้า ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ คือ เสียงที่เป็นตัวอย่างเสียงของทั้งบทประพันธ์ ผู้วิจัยเขียนสกออร์โดยกำหนดกติกาแบบไม่ตายตัว เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดเสียงที่เหนือความคาดหมาย มีการเสริมด้วยเสียงที่เคยเกิดขึ้นท่อน B ให้กลับมาอีกครั้ง แต่มีการเลือกตัดในจุดที่ไม่เหมือนเดิม โดยซ้อนทับอย่างแผ่วเบาอยู่เบื้องหลัง ทั้งนี้รูปแบบสกออร์ที่เขียนขึ้นมาจะเป็นลักษณะยาวเสียส่วนมากเพื่อสะท้อนถึงกลิ่นที่ลอยอยู่ในอากาศ และจะค่อยๆ จางหายไปจนจบบทประพันธ์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัย ชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ : ชุดผลงานทางดนตรีที่แสดงถึงบริบททางศิลปะที่ แวดล้อมน้ำหอม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและสุนทรียะจากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาประยุกต์และพัฒนาก่อสร้างสรรค้บทประพันธ์ดนตรีของผู้วิจัยให้ก้าวข้ามไปอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งตลอดการทำงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของการเชื่อมโยงแนวคิดของสิ่งอื่นมาใช้กับอีก สิ่งหนึ่ง ที่ช่วยให้งานสร้างสรรค์มีความแข็งแกร่งในตัวของมันเอง

สิ่งที่งานวิจัยชิ้นนี้ได้ให้บทเรียนที่สำคัญ คือ การเปิดโอกาส และประสบการณ์ในการ ทดลองทำสิ่งใหม่ให้กับตัวผู้วิจัยเองที่ช่วยให้เกิดเป็นเทคนิค และรูปแบบแนวคิดที่ไม่เคยทำมาก่อน สำหรับผู้วิจัย การสร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องมีความกล้าที่จะก้าวข้ามขีดพินนาการความสามารถ ของตนเอง ไม่เช่นนั้นเรามักจะเลือกทางที่สบาย และสะดวกที่สุดในการทำงาน ซึ่งมันจะไม่ช่วยพัฒนา อะไรในตัวเองอีก

นอกจากนี้งานวิจัยยังสอนให้รู้ถึงชีวิต และโลกของศิลปะอื่นๆ ที่ทำให้เข้าใจในวิถีของ วิถีบุรุษเหล่านั้น ว่าทำไมพวกเขาจึงทำเช่นนั้น และมันส่งผลต่อสิ่งอื่นอย่างไร กระบวนเหล่านี้สามารถ สอนให้เราตอบคำถามกับตัวเองได้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาหลักตรรกะของเหตุและผลแก่ตัวผู้วิจัยได้ เช่นกัน

จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมในบริบททาง ศิลปะที่แวดล้อมชาแนล นัมเบอร์ไฟว์ สรุปเป็นผลการวิจัยได้ดังนี้ 1. ผู้วิจัยทราบถึงถึงเหตุการณ์ที่ สำคัญในช่วงปีคริสต์ศักราช 1920 ที่เรียกว่า “Années Folles” ที่แปลว่า ยุคทองของศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ทำให้เกิดวัฒนธรรมที่นิยมสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ไม่ซ้ำใคร

และมีวิถีคิดที่ต่อต้านแนวคิดแบบเก่าที่ล้าสมัย ฉะนั้นจึงเกิดการแข่งขันกันเพื่อครอบครองความเป็นปัจจุบัน ด้วยเหตุที่ ซาแนล นัมเบอร์ไฟว์ อยู่ร่วมระบบแนวคิดเช่นนี้ จึงเกิดผลลัพธ์ที่จำเป็นต้องผสมผสานแนวทางที่หลากหลายเพื่อสร้างความโดดเด่นออกมาจากน้ำหอมร่วมยุค 2. รูปแบบวิถีคิดที่ทำให้เกิด นัมเบอร์ไฟว์ เกิดจากวิถีทางแห่งศิลปะที่ยืนพื้นอยู่บนความร่วมมือแห่งยุค เป็นความชาญฉลาดของ โคโค ซาแนลที่สามารถดึงจุดเด่นวัฒนธรรมร่วมยุคมาประยุกต์ใช้ในการผลิตน้ำหอมชิ้นนี้ขึ้นมา

จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อนำองค์ความรู้นำมาพัฒนาทักษะความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานการประพันธ์ดนตรี ซึ่งสะท้อนผ่านผลงานทั้ง 5 ชิ้น ดังนี้

1. 1921, Les Cinq Doigts & No. 5 ผู้วิจัยเรียนรู้เทคนิคจากดนตรีวงเครื่อ ที่ช่วยให้สามารถทำงานกับเสียงได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องมีขอบเขตในเรื่องของจังหวะ ทำนอง หรือเสียงประสาน วิธีการตัด แล้วนำมาประกอบกัน การยืดเวลาของเสียง และการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงสามารถสร้างลักษณะทางเสียงให้มีความแปลกใหม่

2. A woman who wears Perfume ผู้วิจัยเรียนรู้วิธีการเขียนสกอร์เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถเล่นกับดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยผู้วิจัยเรียนรู้และพัฒนากระบวนการสร้างรีเวิร์ปและดีเลย์ ซึ่งสามารถบดบัง หรือเบลอลักษณะเสียงธรรมชาติของคลาริเน็ตให้เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง เมื่อผสมผสานกับเทคนิคเฉพาะจากนักดนตรีมันก็เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะเสียงที่แตกต่างกันออกไป

3. Libération ผู้วิจัยเรียนรู้วิธีการเขียนสกอร์ที่ทำให้รูปแบบของวลี หรือความรู้สึกของเส้นกันห้องหายไป ด้วยวิธีการใช้จังหวะที่ซับซ้อนและเปลี่ยนโดยกะทันหัน อีกทั้งสามารถเรียนรู้และพัฒนาการเขียนที่ทำให้เผยเสียงที่นอกเหนือจากสิ่งที่เราเขียน ด้วยการควบคุมความดัง-เบา และให้อยู่ในลักษณะที่ซ้อนทับกัน

4. OES, TOF ผู้วิจัยได้เรียนรู้การเขียนสกอร์ซึ่งประยุกต์ใช้วิถีคิดจากลัทธิลูบาศก์นิยม โดยทำให้ใช้วัตถุดิบอย่างคุ้มค่า และสามารถพัฒนาวัตถุดิบที่น้อยนิดให้สามารถยืดระยะเวลาได้ความยาว

ปริมาณหนึ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึงสาเหตุของนักประพันธ์ในยุคสมัยใหม่ ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ในงานของพวกเขา ซึ่งเกิดจากความรู้สึกจำเริญในสิ่งเดิม และความต้องการที่จะสร้างสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น

5. Lucky No. 5 ผู้วิจัยเรียนรู้วิธีคิด “กระบวนการ” ในเรื่องของผู้เล่นเพื่อให้เกิดวัตถุประสงค์ทางดนตรี ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดและพัฒนาให้กลับมาเป็นงานเขียนสกอร์ได้ ถือว่าเป็นสัดส่วนของบทประพันธ์ที่สมดุลกัน โดยอ้างอิงจากมายาคติความสมมาตรในสัญลักษณ์หมายเลข 5 โดยการเปลี่ยนเครื่องดนตรีและรูปแบบการดนตรีมีผลต่อผลงานประพันธ์ชิ้นนี้ ซึ่งถือว่าผู้เล่นมีความสำคัญมากสำหรับบทประพันธ์ชิ้นนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยชิ้นนี้อาศัยการตีความ เพื่อที่จะเชื่อมโยงจนกลายเป็นงานสร้างสรรค์ จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเรื่องอื่นๆ อีกด้วย อาทิเช่น งานสถาปัตยกรรมและการออกแบบ งานวิศวกรรม งานวรรณกรรม เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาวิธีคิดให้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้งานชิ้นนี้เป็นเพียงการแสดงทัศนคติของตนเองผ่านงานสร้างสรรค์ ดังนั้นจึงมีทางเลือกอีกหลายทางให้แสดงออก งานสร้างสรรค์สุดท้ายแล้วไม่มีถูกหรือผิด ขอเพียงให้มั่นใจในตนเองและมีความกล้าที่จะลงมือทำมากกว่าสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นทั้งบทเรียน เป็นแหล่งข้อมูล และเป็นประโยชน์สำหรับงานในแขนงอื่นๆ สืบต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เดวิด คอตติงตัน. **ศิลปะสมัยใหม่**. แปลจาก Modern Art A Very Short Introduction. แปลโดย

จณัญญา เตรียมอนูรักษ์. กรุงเทพฯ : Openworld, 2558.

ทรงกลด บางยี่ขัน. “ปารีส ซินโดรม.” ใน **อะเดียร์** 106. ทรงกลด บางยี่ขัน, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ :

เดียร์ โฟเอทส์, 2555.

ธนาวิ โชติประดิษฐ์. **ปรากฏการณ์นิทรรศการ รวมบทความว่าด้วยทัศนภาพของศิลปะร่วมสมัย**.

กรุงเทพฯ : สมมติ, 2553.

พีดีคอมมูนิเคชั่น. **แนวคิดทฤษฎีกลุ่มสื่อสารเชิงวัฒนธรรม**. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤษภาคม 2558.

เข้าถึงได้จาก <https://phdcommunication.wordpress.com/2013/02/28>

ซัสคีน, แพททริก. **น้ำหอม**. แปลจาก DasParfum. แปลโดย สีมิน [นามแฝง]. กรุงเทพฯ : ดับเบิล

นายน์.

สร้อยรัตน์ แสงชัย. “เส้นแบ่งเวลา : บทประพันธ์แห่งการสำรวจเวลาผ่านเสียง.” วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

สำเภา ไตรอุดม. “มรรคาแห่งจิตวิญญาณ ดีความผ่านการประพันธ์เพลง.” วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

อติภาพ ภัทรเดชไพศาล. **เสียงอิสราเอล John Cage กับ Experimental Music**. กรุงเทพฯ :

Blacklist, 2557.

ภาษาอังกฤษ

About CHANEL : Gabrielle Bonheur Chanel. Accessed July 8, 2015. Available from

[https://www.facebook.com/notes/hisociety-brandname/about-chanel-](https://www.facebook.com/notes/hisociety-brandname/about-chanel-gabrielle-bonheur-chanel/562505887126449/)

[gabrielle-bonheur-chanel/562505887126449/](https://www.facebook.com/notes/hisociety-brandname/about-chanel-gabrielle-bonheur-chanel/562505887126449/)

Apollinaire, Guillaume., Eimert, Dorothea and Podoksik, Anatol, ed. **Cubism**. U.S.A. :

Parkstone International. n.d.

Armstrong, Lisa. **Chanel No 5, the scent of a century**. Accessed July 8, 2015.

Available from [http://fashion.telegraph.co.uk/beauty/news-](http://fashion.telegraph.co.uk/beauty/news-features/TMG10047362/Chanel-No-5-the-scent-of-a-century.html)

[features/TMG10047362/Chanel-No-5-the-scent-of-a-century.html](http://fashion.telegraph.co.uk/beauty/news-features/TMG10047362/Chanel-No-5-the-scent-of-a-century.html)

British Boardcasting Corperation. **Chanel No 5: The story behind the classic**

perfume. Accessed July 8, 2015. Available from [http://www.bbc.com/](http://www.bbc.com/news/world-13565155)

[news/world-13565155](http://www.bbc.com/news/world-13565155)

Burgess, Craig. **An Analysis of Bernard Parmegiani's Incidences/Resonances**

through Spectromorphology, Spectral Analysis and Graphical Score.

Accessed July 8, 2015. Available <https://www.academia.edu/2264361>

Caillouë, Jean-David. **Sur les pas du Chat Noir : interdisciplinary dialogues and**

artistic metamorphosis in the Paris of Art Nouveau. Department of

Music, Silpakorn University, Bangkok, Thailand, 2015.

Connell, Alle. **"Happy Birthday, Coco: Here Are the Most Iconic Chanel No. 5 Ads**

Ever.". Accessed July 8, 2015. Available from [http://stylecaster.com/](http://stylecaster.com/beauty/vintage-chanel-no-5-ads/)

[beauty/vintage-chanel-no-5-ads/](http://stylecaster.com/beauty/vintage-chanel-no-5-ads/)

Cox, Christoph and Daniel Warner, ed. **Audio Culture Reading in Modern Music**.

Continuum Boon, 2004.

History of Modernism. Accessed July 8, 2015. Available from [https://www.mdc.edu/](https://www.mdc.edu/wolfson/Academic/ArtsLetters/art_philosophy/Humanities/history_of_modernism.htm)

[wolfson/Academic/ArtsLetters/art_philosophy/Humanities/history_of_mod](https://www.mdc.edu/wolfson/Academic/ArtsLetters/art_philosophy/Humanities/history_of_modernism.htm)

[ernism.htm](https://www.mdc.edu/wolfson/Academic/ArtsLetters/art_philosophy/Humanities/history_of_modernism.htm)

Hodgkinson, Tim. “**Pierre Schaeffer An interview with the Pioneer of Musique**

Concrete.”. Accessed July 8, 2015. Available from http://www.elemental.org/ele_ment/said&did/schaeffer_interview.html

Holmes, Thom. **Electronic and Experimental Music Technology, Music and**

Culture. New York Routledge, 2016.

Chaney, Lisa. **CHANEL: An Intimate Life.** U.K. Penguin Books, 2011.

5-Culture.chanel.com. **No. 5 Culture Chanel.** Accessed July 8, 2015. Available from

<http://5-culture.chanel.com/en/>

Palombini, Carlos. “**Musique Concrète Revisited.**” UFPr Arts Department Electronic

Musicological Review Vol. 4, June, 1999. Accessed July 8, 2015. Available

http://www.rem.ufpr.br/_REM/REMr4/vol4/arti-palombini.htm

Powers, Keith. “**Composer mixes sounds to update classical genre.**” May 15, 2004.

Accessed July 8, 2015. Available from [http://www.kenueno.com/press](http://www.kenueno.com/press.html#updateclassical)

[.html#updateclassical](http://www.kenueno.com/press.html#updateclassical)

Elizabeth, Paul P. **Cultural Evolution.** Accessed July 8, 2015. Available from [https://](https://global.britannica.com/topic/cultural-evolution)

global.britannica.com/topic/cultural-evolution

Raisbeck, Fiona. **Chanel No. 5: The Truth Behind The Iconic Fragrance.** Accessed

July 8, 2015. Available from [http://www.marieclaire.co.uk/uncategorised/](http://www.marieclaire.co.uk/uncategorised/chanel-no-5-123744)

[chanel-no-5-123744](http://www.marieclaire.co.uk/uncategorised/chanel-no-5-123744)

Ren [pseud.]. **The Artistic, Timeless, and Iconic Essence of Chanel No. 5.** Accessed

July 8, 2015. Available from [http://femaledaily.com/blog/2013/06/20/the-](http://femaledaily.com/blog/2013/06/20/the-artistic-timeless-and-iconic-essence-of-chanel-no-5/)

[artistic-timeless-and-iconic-essence-of-chanel-no-5/](http://femaledaily.com/blog/2013/06/20/the-artistic-timeless-and-iconic-essence-of-chanel-no-5/)

Garellick, Rhonda K. **Mademoiselle: Coco Chanel and the Pulse of History**. Random House, 2014.

Mazzeo, Tilar J. **The Secret of Chanel No. 5: The Intimate History of the World's Most Famous Perfume**. Harper Collins, November 9, 2010.

Smalley, Denis. **"Space-form and the acousmatic image."** Organize Sound 12. UK : Cambridge University Press, 2007.

Zattra, Laura. **"Analysis and Analyses Of Electroacoustic Music."** Department of Visual Arts and Music. University of Padua. Accessed July 8, 2015. Available from <http://www.smcconference.net/smc05/papers/LauraZattra/LZanalysis.pdf>

Wikipedia The Free Encyclopedia. **Chanel No.5**. Accessed July 8, 2015. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/Chanel_No._5

Wikipedia The Free Encyclopedia. **Coco Chanel**. Accessed July 8, 2015. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/Coco_Chanel

Wikipedia The Free Encyclopedia. **20th Century**. Accessed July 8, 2015. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/20th_century

Wikipedia The Free Encyclopedia. **Modernism**. Accessed July 8, 2015. Available from <https://en.wikipedia.org/wiki/modernism>

Wikipedia The Free Encyclopedia. **The Rite of Spring**. Accessed July 8, 2015. Available from https://en.wikipedia.org/wiki/The_Rite_of_Spring

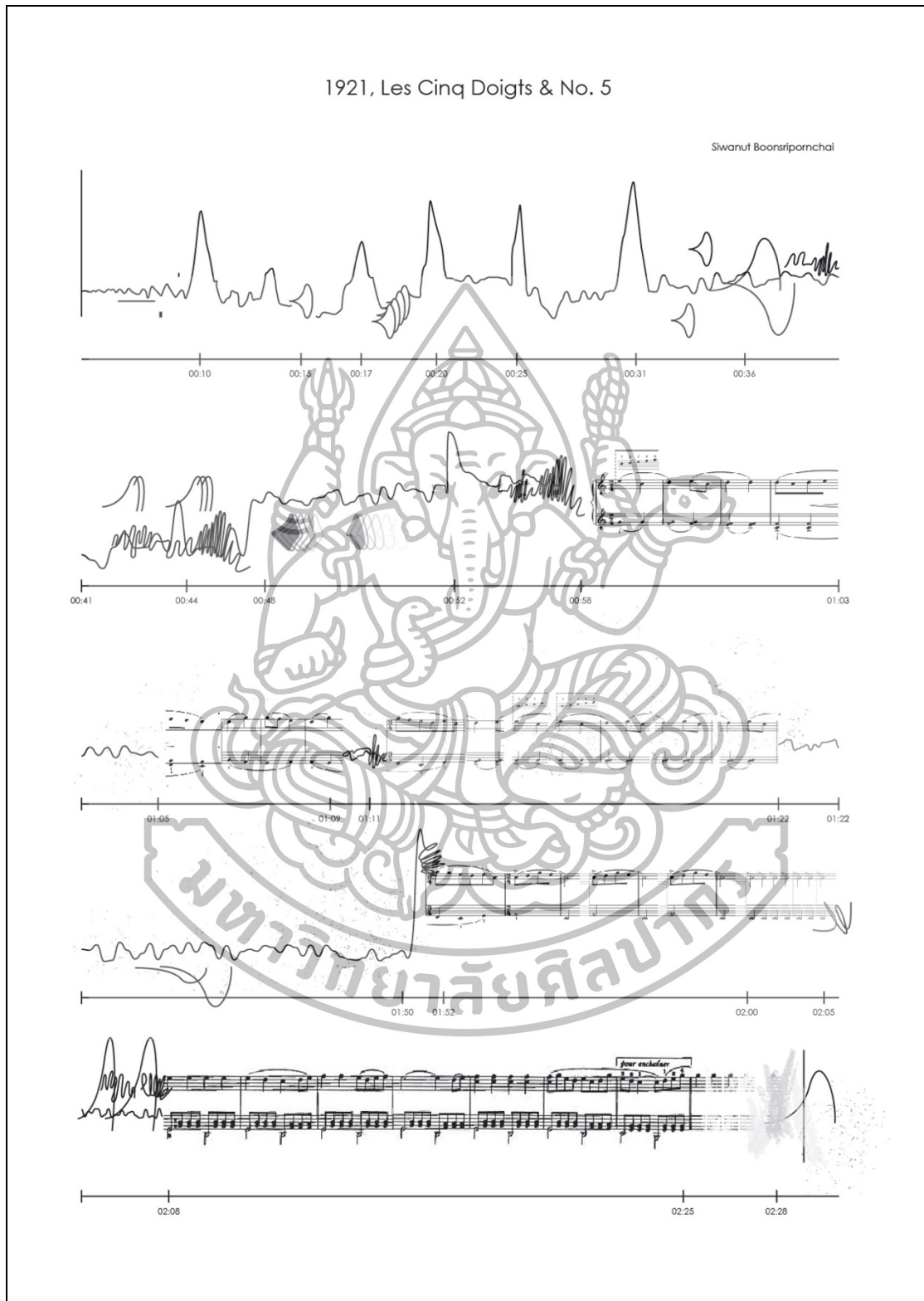

ภาคผนวก ก

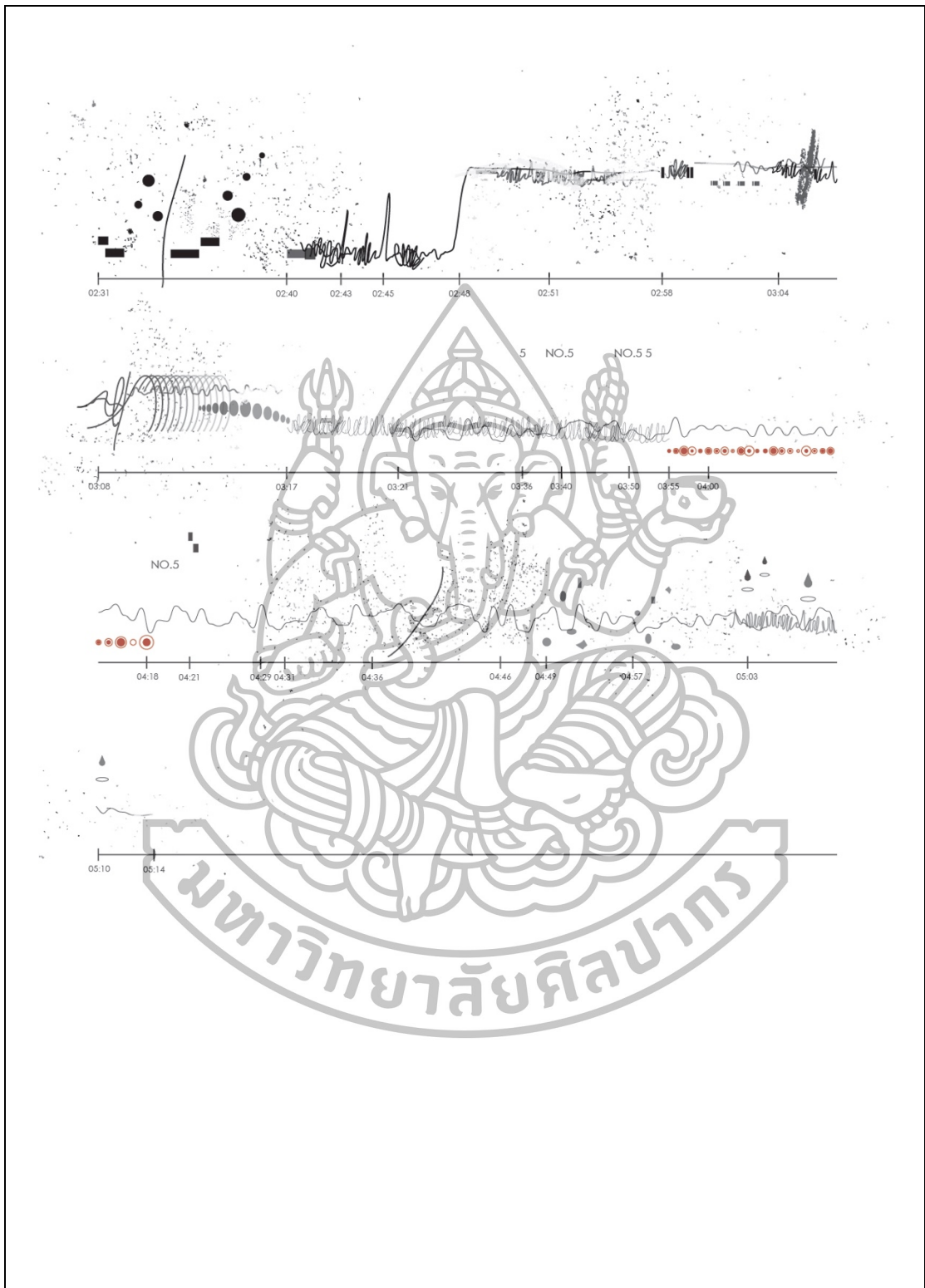
ภาพแสดงกราฟฟิกเกอร์

บทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5

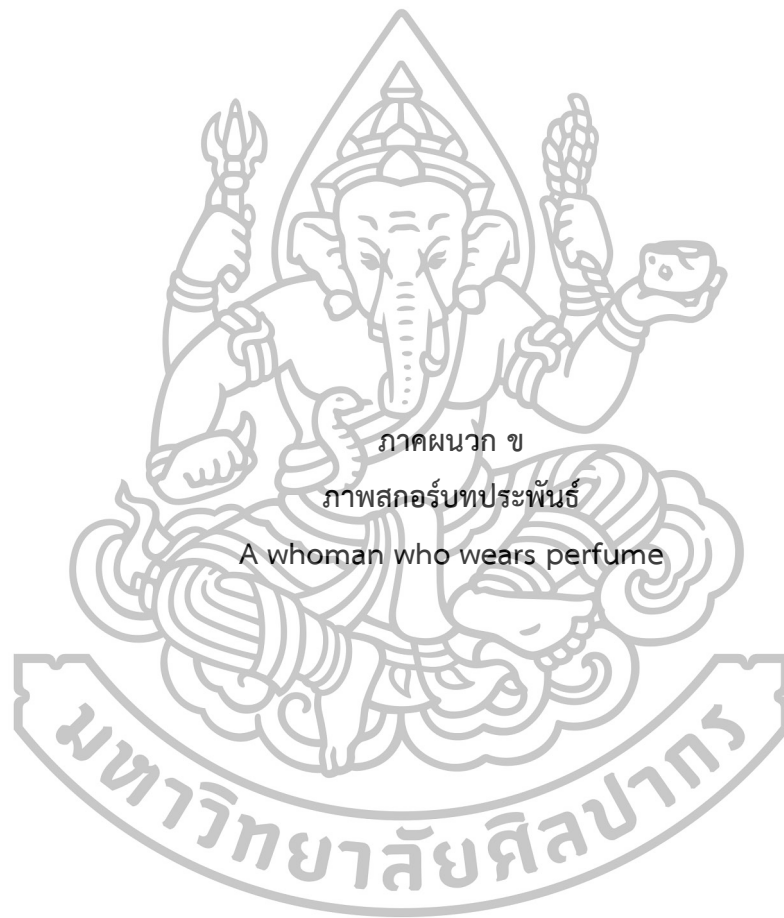
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 47 แสดงกราฟฟิกส์กรรบทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5

ภาพที่ 48 แสดงกราฟฟีกสกอ์รืบทประพันธ์ 1921, Les Cinq Doigts & No. 5

ภาคผนวก ข

ภาพสกรีนทประพันธ์

A whoman who wears perfume

A whoman who wears perfume

The musical score is divided into three systems:

- System 1:** Clarinet in Bb (marked *mf*), Ambient Sound (marked *mf*), and Siwanut B. (marked *mf*). Includes the instruction "rubato" and "air to pitch".
- System 2:** Clarinet (Cl.) (marked *p*), Ambient Sound (marked *ppp*), and Siwanut B. (marked *ppp*). Includes the instruction "pitch to air".
- System 3:** Clarinet (Cl.) (marked *p*), Ambient Sound (marked *ppp*), and Siwanut B. (marked *mf*).

ภาพที่ 49 แสดงภาพสกริปต์ประพันธ์ A whoman who wears perfume

The image displays a musical score for Clarinet (Cl.) with three staves. The first staff is labeled 'Cl.' and contains a section titled 'Slap Troupe' with dynamic markings *f*, *pp*, *ppp*, and *ppp*. A dashed line indicates a 'Multiphonic Sampling' section. The second staff is also labeled 'Cl.' and features a 'Mult.' marking and a dynamic marking *sfz*. The third staff is labeled 'Cl.' and includes a dynamic marking *f*. A large watermark of Ganesha is overlaid on the score.

ภาพที่ 51 แสดงภาพสกริปประกอบ A whoman who wears perfume

4 Cl. *mf*

5"

p

ppp

Same pitch, but different fingering

pitch to air

ppp

Ambient Sound

ภาพที่ 52 แสดงภาพสกริปทประพันธ์ A whoman who wears perfume

ภาคผนวก ค
ภาพแสดงสกอรี
บทประพันธ์ Libération

Liberating

Siwanut Boonsripornchai

$\text{♩} = 70$

10'

Piano
Cluster on all keys
(Black & white key)
pp I.V.

5
Pno.
fff *fff* *mp* *p*
ppp I.V. *mp* *mp* *p*

12
Pno.
pp *ppp* *ppp* I.V.

17
Pno.
mp

20
Pno.
p *pp* *ppp* *mf*

Copyright © Siwanut

ภาพที่ 53 แสดงภาพสกริปทประพันธ์ Libération

2

The image displays a page of a musical score for piano, labeled '2' in the top left corner. The score is divided into five systems, each labeled 'Pno.' on the left. The first system starts at measure 24 and ends at measure 31. The second system starts at measure 32 and ends at measure 36. The third system starts at measure 37 and ends at measure 40. The fourth system starts at measure 41 and ends at measure 43. The fifth system starts at measure 44 and ends at measure 52. The score features various dynamic markings such as *pppp*, *mf*, *mp*, *p*, *pp*, *mf*, *ppp*, *p*, *mf*, *pp*, *mf*, *ppp*, *p*, *mf*, *ppp*, *f*, *p*, and *mf*. It also includes performance instructions like 'accel.' and 'f'. The music is written in treble and bass clefs with a key signature of one flat. A large, faint watermark of a deity is visible in the background of the score.

ภาพที่ 54 แสดงภาพสกอรับทประพันธ์ Libération

The image displays a musical score for piano, consisting of two systems of staves. The first system, labeled 'Pno.', begins at measure 47 and features a melodic line in the right hand with a long slur and a dynamic marking of *p*, followed by *mf* and *ppp* markings. The second system, also labeled 'Pno.', begins at measure 49 and includes a dynamic marking of *mp* and *ppp*. A watermark of the Hindu deity Ganesha is overlaid on the score, with a banner below it containing the Thai text 'มหาวิทยาลัยศิลปากร' (Mahavithayalai Silpakorn). A small diagram of a piano key is labeled 'I.V.'.

ภาพที่ 55 แสดงภาพสกริปต์ประพันธ์ Libération

ภาคผนวก ง
ภาพแสดงสกอ
บทประพันธ์ OES, TOF

มหาวิทยาลัยศิลปากร

OES, TOF

1 st movement
♩ = 140

A

Flute

Clarinet in B \flat

Tuba

Perussion

Electric Guitar

Violoncello

Sivanut E.

ภาพที่ 56 แสดงภาพสกอรับประพันธ์ OES, TOF

21 3

D

Fl. *mf*

Cl. *mf*

Tba. *f*

Perc. *p* *< mf*

E. Gu. *mf*

Vc. *p* *f* *mf* *f* *mp* *< mf* *f*

ภาพที่ 58 แสดงภาพสกริปทประพันธ์ OES, TOF

4

Fl. **E** *mf* *pp*

Cl. *mf* *pp*

Tba. *mf*

Perc. *mf*

E. Gtr. *mf*

Vc. **E** *pizz.* *p* *mf*

The musical score is arranged in a standard Western format with six staves. The Flute and Clarinet parts are in the upper register, while the Trombone, Percussion, Electric Guitar, and Violin parts are in the lower register. The Flute and Clarinet parts feature a melodic line with various dynamics, including *mf* and *pp*. The Trombone part has a *mf* dynamic. The Percussion part has a *mf* dynamic. The Electric Guitar part has a *mf* dynamic. The Violin part has a *pizz.* dynamic and a *p* dynamic. A large watermark of a deity with four arms is centered in the background of the score.

ภาพที่ 59 แสดงภาพสกอรับทปประพันธ์ OES, TOF

38 5

Fl. *pp* *mf* **F**

Cl. *pp* *mf*

Tba. *mf*

Perc. *mf* *ff*

E. Gtr. *mf*

Vc. *p* *f* **F**

TUBA PLAYS PERCUSSIVE AIR AND HITS THE TUBA

soft mallets

add lib soft sounds staccato against rhythm fading out

ภาพที่ 560 แสดงภาพสกริปประกอบพีซ OES, TOF

5

49

Fl. *ff*

Cl. *ff*

Tba. *ff*

Perc. *mf*

3. Gtr. *ff*

Vc. *mf*

ภาพที่ 61 แสดงภาพสกริปประกอบพันธ์ OES, TOF

7

2 nd movement

Fl. $\text{♩} = 45$

Cl. *rubbato*
pp < mp

Tba.

Perc. rim of cymbal produce different tones

E. Gtr. $\text{♩} = 45$
arco
sul punt.

Vc. $\text{♩} = 45$
arco
sul punt.

$\text{♩} = 120$
arco
sul punt. simile
f

ภาพที่ 62 แสดงภาพสกริปรับประพันธ์ OES, TOF

8

Fl. *f* *mf*

Cl. *p*

Tba.

Perc. *f* *p*

E. Gtr. *f* *p*

Vc.

Differant Tone

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 63 แสดงภาพสกอรับประพันธ์ OES, TOF

9

Fl.

Cl.

Tba.

Perc.

E. Gtr.

Vc.

cymbals soft mallets forte

f

mf

f

mf

f

mf

f

mf

ภาพที่ 64 แสดงภาพสกริปประกอบแผ่น OES, TOF

10

The image shows a musical score for six instruments: Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Trombone (Tba.), Percussion (Perc.), Electric Guitar (E. Gtr.), and Violin (Vc.). The score is written on six staves. The Flute and Clarinet parts feature a melodic line with triplets and dynamics markings of *f* and *p*. The Trombone part has a similar melodic line with triplets and a *p* dynamic. The Percussion part consists of a rhythmic pattern. The Electric Guitar part has a melodic line with triplets and a *p* dynamic. The Violin part has a melodic line with triplets and a *p* dynamic. The score includes a large watermark of a deity (Ganesha) and the text 'มหาวิทยาลัยศิลปากร' (Silpakorn University) in Thai. The tempo marking 'poco rit.' appears at the beginning and end of the section. The page number '10' is located at the top left of the score area.

Fl. *f* *p* poco rit.

Cl. *f* *p*

Tba. *p*

Perc.

E. Gtr. *p*

Vc. *p* poco rit.

ภาพที่ 65 แสดงภาพสกริปรับประพันธ์ OES, TOF

The image shows a musical score for a band, oriented vertically. The instruments listed are Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Trombone (Tba.), Percussion (Perc.), Electric Guitar (E. Gtr.), and Violin (Vc.). The score is written in 4/4 time and includes various musical notations such as triplets, dynamics (mf, p, f, mp), and performance instructions (accel., arco, Bending). A large watermark of a Thai university logo is visible in the background of the score.

ภาพที่ 66 แสดงภาพสกรีนบทประพันธ์ OES, TOF

12

86

Fl. *mf*

Cl. *ff*

Tba. *p*

Perc. *p*

E. Gtr. *ff* *Bending*

Vc. *arco* *f*

The image shows a page of a musical score for measures 86 to 90. The score is arranged in six staves, each for a different instrument: Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Trombone (Tba.), Percussion (Perc.), Electric Guitar (E. Gtr.), and Violoncello (Vc.). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 8/8. The Flute part starts with a dynamic marking of *mf* and has a slur over measures 86-88. The Clarinet part starts with a dynamic marking of *ff*. The Trombone part starts with a dynamic marking of *p*. The Percussion part starts with a dynamic marking of *p*. The Electric Guitar part starts with a dynamic marking of *ff* and includes a *Bending* instruction. The Violoncello part starts with a dynamic marking of *f* and includes an *arco* instruction. A large watermark of a Ganesha statue is visible in the background of the score.

ภาพที่ 67 แสดงภาพสกริปทประพันธ์ OES, TOF

89 13

Fl.

Cl.

Tba.

Perc.

E. Gtr.

Vc.

ff

ff

p

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 68 แสดงภาพสกริปประกอบ OES, TOF

14

93

Fl. *p* *mf* *mf* *ff*

Cl. *pp* *mf* *ff*

Tba. *mf* *ff*

Perc. *ppp* *p* *ff*

E. Gtr. *pp* *ff*

Ve. *arco* *ff*

The image shows a musical score for measures 93 and 94. The score is arranged in six staves, each representing a different instrument: Flute (Fl.), Clarinet (Cl.), Trombone (Tba.), Percussion (Perc.), Electric Guitar (E. Gtr.), and Violin (Ve.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. Measure 93 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The Flute part begins with a piano (*p*) dynamic, followed by a mezzo-forte (*mf*) section with a triplet of eighth notes, and then a fortissimo (*ff*) section. The Clarinet part starts with a pianissimo (*pp*) dynamic, followed by a mezzo-forte (*mf*) section with a triplet of eighth notes, and then a fortissimo (*ff*) section. The Trombone part has a mezzo-forte (*mf*) dynamic in the first half and fortissimo (*ff*) in the second half. The Percussion part starts with a pianississimo (*ppp*) dynamic, followed by a piano (*p*) dynamic, and then fortissimo (*ff*). The Electric Guitar part has a pianissimo (*pp*) dynamic in the first half and fortissimo (*ff*) in the second half. The Violin part is marked *arco* and fortissimo (*ff*). A large watermark of a Thai university logo is overlaid on the score.

ภาพที่ 69 แสดงภาพสเกอ์บประพันธ์ OES, TOF

15

Fl. pp

Cl. p

Tba.

Perc.

E. Gtr. p

Vc.

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 70 แสดงภาพสเกอ์บประกอบ OES, TOF

16

Fl. 104

Cl. tr

Tba.

Perc.

E. Gtr. pp

Vc. p

ภาพที่ 71 แสดงภาพสกรีนบทประพันธ์ OES, TOF

100 **I** *ff*
Fl.

ppp
Cl.

ff
Tba.

ff
Perc.

Bending
ff
E. Gtr.

I *arco*
ff
Vc.

17

ภาพที่ 72 แสดงภาพสกอาร์บประพันธ์ OES, TOF

18

111 (6)

Fl. *ff*

Cl. *ff*

Tba. *ff*

Perc. *ff*

E. Gtr. *ff*

Vc. *ff*

ppp

ppp

ppp

ppp

ppp

ppp

ภาพที่ 73 แสดงภาพสกอ์บประพันธ์ OES, TOF

115 (8) *ff*

19

J *mf* *mf*

J *ff* *mf* *mf* *ff* *ff* *p* *f* *mf*

Fl.

Cl.

Tba.

Perc.

E. Gtr.

Vc.

ภาพที่ 74 แสดงภาพสกรีนบทประพันธ์ OES, TOF

20

3 rd movement

K $\text{♩} = 134$

Fl. $\text{♩} = 134$ *mf*

Cl. *mf*

Tba. *mf*

Perc. *ff*

E. Gtr. *ff*

Vc. *mf*

ภาพที่ 75 แสดงภาพสกริปประกอบ OES, TOF

21

133

Fl.

Cl.

Tba.

Perc.

E. Gtr.

Vc.

f

f

f

f

f

f

p

pp

mf

pizz.

ภาพที่ 76 แสดงภาพสเก็ตช์บรรณประพันธ์ OES, TOF

24

The musical score consists of six staves, each with a different instrument. The Flute (Fl.) and Clarinet (Cl.) parts are in the upper register, while the Trombone (Tba.), Percussion (Perc.), Electric Guitar (E. Gtr.), and Violin (Vc.) parts are in the lower register. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings like *mf*, *f*, and *ff*. A large watermark of a Thai university logo is overlaid on the score.

Fl. *mf* *ff*

Cl. *mf* *ff*

Tba. *f* *ff*

Perc. *mf* *f*

E. Gtr. *f* *ff*

Vc. *f* *ff*

ภาพที่ 79 แสดงภาพสกรีนบทประพันธ์ OES, TOF

C

Feel Comfortable
♩ = 55

A

Siwanut B.

The musical score is arranged in four staves. The top staff is for Flute, the second for Clarinet in B \flat , the third for Tuba, and the bottom for Electric Guitar. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The score includes dynamics such as *p* (piano), *f* (forte), and *sfz* (sforzando). A large watermark of a deity, likely Lord Ganesha, is overlaid on the score.

ภาพที่ 80 แสดงภาพสเกอ์ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5

2

5

Fl.

Cl.

Tba.

E. Gtr.

air sound

p

sfz

air sound

p

sfz

air sound

p

sfz

Roll with soft mallet

Cymbals

pp

ภาพที่ 81 แสดงภาพสเกอรัท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5

30"
Play this group note in free tempo and feel your own beat.
air sound

45"
and Fade out
air sound

Play this group note in free tempo and feel your own beat.
air sound

Play this group note in free tempo and feel your own beat.
ring

Improvise Cymbal very slowly

Play this group note in free tempo and feel your own beat.
ring

Fl.
Cl.
Tba.
Cym.
E. Gtr.

ภาพที่ 82 แสดงภาพสกอร์ท่อน C บทประพันธ์ Lucky, No. 5

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นายศิวินัส บุญศรีพรชัย
วันเกิด	วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2531
ที่อยู่ปัจจุบัน	59 หมู่บ้าน ริมธาร บรมราชชนนี 55 แขวง-เขต ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
ติดต่อ	http://www.siwanut.com Facebook.com/siwanut.boonsripornchai
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนนวมินราชูทิศ บดินทรเดชา จ. กรุงเทพฯ พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต ดศ.บ. (ดนตรีเชิงพาณิชย์) เกียรตินิยมอันดับ 1 คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2555 ศึกษาต่อปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตวิจัย และพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติแสดงผลงาน	พ.ศ. 2555 แสดงผลงานบทประพันธ์ “บางกอก น้อยซ์” ใน นิทรรศการ แสดงผลงานนักศึกษาและบัณฑิตคณะ ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2555 ณ หอศิลปวัฒนธรรม แห่งกรุงเทพมหานคร

- พ.ศ.2557 แสดงผลงานศิลปะเสียงจัดวาง “Sound I Decide” ในนิทรรศการ “Turning Tweet Pulse” ณ หอศิลป์วัฒนธรรม แห่ง กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2557 แสดงผลงานศิลปะเสียงจัดวางในนิทรรศการ ใน นิทรรศการ “DRIFT#3: ACCIDENT” ณ หอศิลป์ วัฒนธรรม แห่งกรุงเทพมหานคร
- ประวัติการทำงาน
- พ.ศ.2555 ออกอัลบั้ม “Activity” ในกลุ่มศิลปิน Summer Dress จัดจำหน่ายโดยค่าย Panda Records
- พ.ศ.2555 ออกอัลบั้ม “Bangkok Noise” เป็นผลงานเดี่ยว ของตนเอง
- พ.ศ.2558 แต่งเพลงให้กับผลิตภัณฑ์ DTAC AIS แสนสิริ ธนาคาร UOB เซนทรัลแอมบราสเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังแต่งเพลงประกอบให้กับภาพยนตร์ ได้แก่ The Master Single Lady Snap Motel Mist
- พ.ศ.2559 ออกอัลบั้ม “Expo” เป็นผลงานเดี่ยวของตนเอง
- ปัจจุบัน (พ.ศ.2559) ทำงานในสายการผลิตดนตรีเพื่อการเชิงพาณิชย์ และเป็นอาจารย์พิเศษในระดับปริญญาตรี คณะ ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

